

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی

الهیات و معارف اسلامی

در پنج شاخه:

۱۲- ۲۰۰۱- علوم قرآن و حدیث

۲۲- ۲۰۰۲- فقه و مبانی حقوق اسلامی

۳۲- ۲۰۰۳- فلسفه و کلام اسلامی

۴۲- ۲۰۰۴- ادیان و عرفان

۵۲- ۲۰۰۵- تاریخ تمدن ملل اسلامی

کمیته تخصصی الهیات و معارف اسلامی

گروه علوم انسانی

مصوب پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۶۵/۷/۲۶

قانون شرائط انتخاب قضات دادگستری مصوب ۶۱/۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی

ماده واحده - قضات از میان مردان واجد شرائط زیر انتخاب میشوند *

۱- ایمان و عدالت و تعهد علمی نسبت به موازین اسلامی و وفاداری به
نظام جمهوری اسلامی ایران *

۲- طهارت مولد

۳- تابعیت ایران و انجام خدمات وظیفه یا دارا بودن معافی قانونی

۴- صحت مزاج و توانایی انجام کار و عدم اعتیاد به مواد مخدر

۵- دارا بودن اجتهاد به تشخیص شورای عالی قضائی یا لیسانس الهیات
رشته منقول یا لیسانس دانشکده علوم قضائی و اداری وابسته به دادگستری
یا مدرک قضائی در مدرسه عالی قضائی قم هستند یا طلابی که سطح را تمام
کردن و دو سال خارج فقه و قضا را با امتحان و تصدیق جامعه مدرسین
دیدہ باشند مادامی که باندازه کافی مجتهد جامع الشرائط در اختیار
شورای عالی نباشد *

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی

مصوب پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

گروه : علوم انسانی (۴۰۰۰۰)

کمیته : الهیات و معارف اسلامی (۰۰۰۰۰)

رشته : الهیات آزاد (۰۰۰۰۰)

دوره : کارشناسی (۰۰۰۰۲)

شاخه های : علوم قرآن و حدیث ، فقه و مبانی حقوق اسلامی / کلام و فلسفه اسلامی ادیان و عرفان - تاریخ تمدن ملل اسلامی .

شورای عالی برنامه ریزی در پنجاه و نهمین جلسه مورخ ۶۵/۷/۲۶ براساس طرح دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی که توسط کمیته تخصصی الهیات و معارف گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی ، برنامه ، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میگرد :
ماده ۱ - برنامه آموزشی دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست .

الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تاسیس میشوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند .

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماده ۲ - از تاریخ ۶۵/۷/۲۶ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه

موسسات آموزشی در زمینه الهیات و معارف اسلامی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده

مطابق مقررات میتوانند این دوره را در این برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳- مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی

در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.

رای صادره پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۵/۷/۶۶

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بتصویب رسید.

۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۵/۷/۶۶

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی

صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

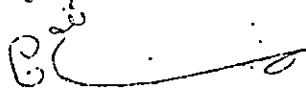
مورد تأیید است دکتر علی شریعتی داری دکتر محمد فرمادی

سرپرست گروه علوم انسانی رئیس شورای عالی برنامه ریزی

رونوشت به معاونت آموزش وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت ابلاغ و اخذ های اجرایی ارسال میشود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالی

فصل اول - مقدمه

مشخصات کلی ، دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی و دوره کارشناسی آزاد الهیات و معارف اسلامی با پنج شاخه علوم قرآن و حدیث ، فقه و مبانی حقوق اسلامی ، فلسفه و کلام اسلامی ، ادیان و عرفان ، تاریخ تمدن و مکتب اسلامی براساس اهداف زیربوسیله کمیته برنامه ریزی الهیات و معارف اسلامی گروه علوم انسانی شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه شده ، و مشخصات کلی ، برنامه ها و سرفصل دروس و منابع این شاخه ها به تصویب کمیته فوق الذکر ، رسیده است بشرح زیر می باشد .

۱- هدف : کارشناسی الهیات و معارف اسلامی در نظام آموزش عالی به منظور تامین اهداف اساسی زیر در جمهوری اسلامی ایران تشکیل می شود .

۱-۱- تربیت اساتید علوم و معارف اسلامی و مربیان علوم اسلامی مورد نیاز دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی کشور از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتری .

۱-۲- فراهم آوردن امکانات برای کسب معلومات با شیوه دانشگاهی برای افرادی که به اینکار علاقه دارند ولی مجال و امکانات لازم برای ادامه تحصیل در حوزه ها علمی را ندارند .

۱-۳- تربیت کارشناسی فقه و مبانی حقوق اسلامی برای کادر قضائی جمهوری اسلامی .

۱-۴- تربیت محققان دانشگاهی در علوم و معارف اسلامی از طریق دوره کارشناسی ارشد و دکتری .

علاوه بر این چهار هدف ، فارغ التحصیلان کارشناسی آزاد الهیات و معارف اسلامی می توانند پاره ای از نیازهای جمهوری اسلامی را از قبیل رایزنی فرهنگی بین المللی

در سفارتخانه های جمهوری اسلامی و تبلیغات اسلامی و سیاسی از طریق وزارت ارشاد اسلامی در خارج از کشور برآورده سازند. بدین ترتیب که سازمانهای مربوطه دولتی و افراد واجد شرایط از قاع التحصیلان الهیات انتخاب می کنند و با قراردادن دوره های خاص آموزشی و علمی، آنان را برای کاررایی و تبلیغ آماده می سازند و با اینکه با وجود دانشگاهی که قرار داد می بندند که هر سال برای تعدادی از قاع التحصیلان خود دوره تعلیماتی و علمی خاص را که اصول آن بتصویب سازمانهای مربوطه می رسد بگذرانند و افراد را پس از گذراندن این دوره در اختیار سازمانهای مربوطه قرار دهند.

تذکر: توضیح به این نکته اساسی ضروری است که کمیته برنامه ریزی الهیات و معارف اسلامی بر این عقیده است که کلیه اهداف این دوره فیر از هدفی است که حوزه های علمیه اسلامی مانند قم، مشهد، نجف و غیر آن تعقیب می شود.

توضیح اینکه برای حوزه ها و اهداف اساسی وجود دارد که در دانشگاه الهیات قابل تأمین نیست:

اول: حفظ اصول و روشهای سنتی بحث و تحقیق در علوم اسلامی و عمق و توسعه بخشیدن به این علوم با این روشهای خاص.

دوم: تربیت فقیه، فیلسوف، اصولی، مفسر و به شیوه متداول.

حوزه که این وظیفه هم از لحاظ فردی که می خواهد قدم در این راه بگذارد و هم از نظر شیوه تحصیل و هم از نظر زمان طولانی برای تحصیلات و هم از نظر خصوصیات اخلاقی و روحی خاص این افراد و نیز رابطه خاص معنوی که به لحاظ این خصوصیات میان این افراد و جامعه برقرار می شود از غیر حوزه های علمیه ساخته نیست.

ولیکمیتة توجه دادن به این نکته را ضروری می داند که منظور از تربیت محقق علوم اسلامی به سبک دانشگاهی که یکی از اهداف این دوره منظور شده تربیت افرادی است که در فراگیری و طرح علوم اسلامی، با شیوه های متداول دانشگاهی امروز آشنایی پیدا می کنند و همچنین در آن جنبه ها از علوم اسلامی که در محیط های دانشگاهی جهان امروز بیشتر مورد سؤال و توجه است تحقیق و تحقق بیشتری انجام دهد و از این

رهگذر بهتر بتواند در کاتب مختلف تطبیق و مقایسه بعمل آورد.

۲- طول دوره و شکل نظام :

برای رشته الهیات و معارف اسلامی سه دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری در نظر گرفته شده است.

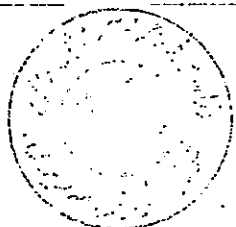
دوره کارشناسی به دو دوره آزاد و دبیری تقسیم می شود که طول هر دوره ۴ سال است و نظام آموزش آن بر اساس آئین نامه آموزشی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

کلید دروس در ۸ ترم ارائه می شود طول هر ترم ۱۷ هفته و معادل نیم سال تحصیلی است. زمان تدریس هر واحد درسی از نوع نظری در یک ترم ۱۷ ساعت و از نوع عملی ۳۴ ساعت است.

۳- تعداد واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی آزاد رشته الهیات و معارف اسلامی ۱۴۶ واحد بشمار میرسد :

۱۴ واحد	۱-۳- دروس عمومی
" ۴۸	۲-۳- دروس مشترک
" ۵۰	۳-۳- تخصص شاخه علوم قرآن و حدیث
" ۵۰	۴-۳- " " فقه و مبانی حقوق اسلامی
" ۵۰	۵-۳- " " فلسفه و کلام اسلامی
" ۵۰	۶-۳- " " ادیان و عرفان
" ۵۰	۷-۳- " " تاریخ تمدن و ملل اسلامی
" ۴	۸-۳- آزاد

۴- نقش و توانایی :

دانشجویان طی دوره کارشناسی آزاد برحسب استعداد و علاقه در یکی از پنج شاخه اصلی دانشکده یک سلسله مهارت بنیادی و کلیدی را بدست می آورند و به بخش از معلومات تخصصی در معارف اسلامی دست می یابند و بعد از آن خواهند توانست با آن معلومات و تخصص نسبی که کسب کرده اند در دوره های کارشناسی ارشد و سپس دکتری به ادامه تحصیل مشغول شوند و مآلاً یک دید جامع و گسترده نسبت به ابعاد گوناگون اسلام خواهند داشت و براین اساس نقش موثری را در پیشبرد فرهنگ جامعه ایفاء خواهند کرد .

کمیته برنامه ریزی الهیات و معارف اسلامی

تهیه کنندگان :

- ۱- دکتر علی مهدی زاده
- ۲- دکتر ابوالقاسم گرجی
- ۳- دکتر سید باقر مجتبی
- ۴- دکتر علی رضا فیض
- ۵- دکتر محمد مجتهدی شبستری
- ۶- دکتر عبد الکریم سروش
- ۷- دکتر محمد رضا مشائی
- ۸- برادر دانشجو سید ابوالحسن مخزن موسوی
- ۹- دکتر نجفقلی حبیبی

فصل دوم - برنامۀ

الف : دروس عمومی (فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و آگاهیهای عمومی)
برای کلیه رشته های تحصیلی دوره های کارشناسی پیوسته

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	*	*	*	*
۲	فارسی (۱)	۲	۳۴	۳۴	-
۳	زبان خارجی (۱) (نظری و عملی)	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۴	تربیت بدنی (۱) (عملی)	۱	۳۴	-	۳۴
۵	معارف اسلامی (۲)	*	*	*	*
۶	تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۴	۲۴	-
۷	فارسی (۲)	۲	۳۴	۳۴	-
۸	زبان خارجی (۲) (عملی و نظری)	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۹	تربیت بدنی (۲) (عملی)	۱	۳۴	-	۳۴
۱۰	تاریخ اسلام	*	*	*	*
۱۱	انقلاب اسلامی و ریشه های آن از قرن سیزدهم	*	*	*	*
۱۲	متون اسلامی (آیات و احادیث)	*	*	*	*
۱۳	زیست شناسی	۲	۳۴	۳۴	-
جمع		۱۴	۳۰۶	۱۷۰	۱۳۶

* از مجموع ۲۳ واحد دروس عمومی مصوب شورای عالی برنامه ریزی ۱۴ واحد به شرح فوق برای دوره کارشناسی انتخاب شده و بقیه به علت اینکه به صورت کارشناسی در دوره تخصصی برنامه ریزی شده است از جدول واحدهای عمومی حذف گردید.

ب : د روس مشترک

بکد درس	نسام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۰۱✓	تاریخ اسلام ۱ و ۲ به اختصار	۴	۶۸	×		به ترتیب
۰۲✓	منطق ۱ و ۲	۴	۶۸	×		ترم اول و دوم
۰۳	عربی					
۰۳-۱ X	(۱) آموزش زبان عربی (۱) المباحث عربی	۸	۱۳۶	×		
۰۳-۲	(۲) تاریخ فرهنگ عربی ب زبان فارسی	۲	۳۴	×		
۰۳-۳	(۳) تجوید و آواشناسی عربی	۲	۳۴	×		
۰۳-۴	(۴) آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو (۱)	۲	۳۴	×		
۰۳-۵ X	(۵) آموزش زبان عربی (۲) المباحث عربی	۴	۶۸	×		
۰۳-۶	(۶) متن خوانی (۱) رادیو	۲	۳۴	×		
۰۳-۷	(۷) گوش دادن به سخنرانی ها و اخبار	۲	۳۴	×		
۰۳-۸	(۸) آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو (۲)	۲	۳۴	×		
۰۳-۹	(۹) مکالمه بر اساس متون کلاسیک	۲	۳۴	×		
۰۳-۱۰	(۱۰) ترجمه از عربی به فارسی	۲	۳۴	×		
۰۳-۱۱	(۱۱) متن خوانی (۲)	۲	۳۴	×		
۰۳-۱۲	(۱۲) آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو (۳)	۲	۳۴	×		
۰۳-۱۳ ✓	(۱۳) علوم بلاغت	۲	۳۴	×		
۰۳-۱۴	(۱۴) متن خوانی (۳)	۲	۳۴	×		
۰۳-۱۵	(۱۵) آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو (۴)	۲	۳۴	×		
۰۳-۱۶	(۱۶) تاریخ فرهنگ و ادب عربی به زبان عربی	۲	۳۴	×		

[illegible]

(2) : ۱۹۶۰ء کی تقریباً ۱۰۰ سالہ تاریخ

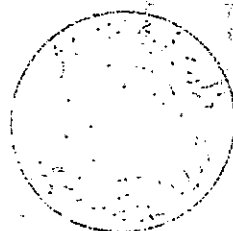
ردیف		ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف
۱۷۱	تجهیزات و وسایل	۳	۷۲	X		"
۱۷۲	تجهیزات و وسایل	۳	۷۲	X		"
۱۷۳	تجهیزات و وسایل	۳	۷۲	X		"
۱۷۴	تجهیزات و وسایل	۷۱	۱۰۳	X		تجهیزات
۱۷۵	تجهیزات و وسایل	۳	۷۲	X		تجهیزات
۱۷۶	تجهیزات و وسایل	۷۱	۱۰۳	X		تجهیزات
تجهیزات	تجهیزات و وسایل	تجهیزات	تجهیزات	تجهیزات	تجهیزات	تجهیزات و وسایل

(۳-ج) : دروس و محاضرات شاخه کلام و فلسفه اسلامی

کد	نام درس	ساعت			تعداد واحد	پیشتر یا زبان ارائه درس
		نظری	عملی	جمع		
۳۳	فلسفه اسلامی ۱ و ۲ و ۳			۲۰۶	۱۸	به ترتیب
۳۴	کلام ۱ و ۲ و ۳			۱۰۲	۶	به ترتیب
۳۵	حکمت عملی ۱ و ۲			۶۸	۴	"
۳۶	منطق ۱ و ۲ و ۳			۱۷۰	۱۰	به ترتیب
۳۷	تاریخ فلسفه اسلامی			۳۴	۲	
۳۸	تاریخ فلسفه غرب ۱ و ۲			۶۸	۴	به ترتیب
۳۹	مفهوم فلسفی به زبان خارجی			۳۴	۲	
۴۰	مرفان			۶۸	۴	
جمع						
				۸۵۰	۵۰	

(۴-ج) : دروسی تخصصی گرایش ادیان و عرفان

پیشنیاز یا زبان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی	جمع			
به ترتیب	x		۶۸	۴	معارف شیعه ۱ و ۲	۴۳
"	x		۶۸	۴	تاریخ فریق اسلامی ۱ و ۲	۴۴
به ترتیب	x		۶۸	۴	تاریخ فلسفه اسلامی ۱ و ۲	۴۵
"	x		۶۸	۴	تاریخ فلسفه غرب ۱ و ۲	۴۶
	x		۳۴	۲	کلییات علم کلام	۴۷
	x		۳۴	۲	تفسیر عرفانی قرآن	۴۸
به ترتیب	x		۱۰۲	۶	متون عرفانی فارسی ۱ و ۲ و ۳	۴۹
"	x		۱۰۲	۶	تاریخ تصوف ۱ و ۲ و ۳	۵۰
"	x		۱۰۲	۶	متون ادیان و عرفان بیزبان خارجی ۱ و ۲ و ۳	۵۱
	x		۳۴	۲	ادیان ابتدائی و قدیم	۵۲
	x		۳۴	۲	ادیان ایران قبل از اسلام	۵۳
	x		۳۴	۲	دین یهود و مسیحیت	۵۴
	x		۳۴	۲	ادیان هند و بودائی	۵۵
	x		۳۴	۲	اسلام و ادیان دیگر	۵۶
	x		۳۴	۲	جامعه شناسی ادیان	۵۷
			۸۵۰	۵۰	جمع	

(۵۰ ج) : دروس تخصصی شاخه تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی

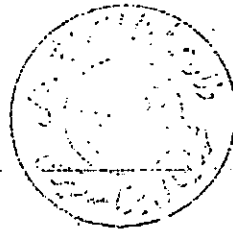
کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش از یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۶۳	وضع کنونی جهان اسلام ۱ و ۲	۴	۶۸	×		به ترتیب
۶۴	تاریخ فکری در اسلام	۲	۳۴	×		
۶۵	تاریخ هنرهای اسلامی ۱ و ۲	۴	۶۸	×		به ترتیب
۶۶	تاریخ سیاسی اسلام ۱ و ۲	۱۰	۷۰	×		
۶۷	کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۳۴	×		
۶۸	تاریخ تشکیلات اسلامی ۱ و ۲	۴	۶۸	×		به ترتیب
۶۹	متون تاریخی	۲	۳۴	×		
۷۰	اسلام در برخورد با غرب و استعمار	۲	۳۴	×		
۷۱	اسلام شناسی در غرب	۲	۳۴	×		
۷۲	متون جغرافیایی	۲	۳۴	×		
۷۳	تاریخ آموزش و پرورش در اسلام	۲	۳۴	×		
۷۴	جغرافیای تاریخی اسلام ۱ و ۲	۴	۶۸	×		به ترتیب
۷۵	تاریخ علم در اسلام ۱ و ۲	۶	۱۰۲	×		به ترتیب
۷۶	تاریخ تشیع ۱ و ۲	۴	۶۸	×		به ترتیب
جمع		۵۰	۸۵۰			

دروس آزاد ۴ واحد

منظور از واحد آزاد در این دوره این است که دانشجو باید پس از اتمام واحدهای عمومی و مشترک و در خلال واحدهای تخصصی تعداد ۴ واحد از دروس تخصصی سایر شاخه های این دوره را با موافقت مدیر گروه انتخاب و بگذراند .

فصل سوم

سرفصل اول و دوم

تاریخ اسلام (۱)

(۱ - ۰۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

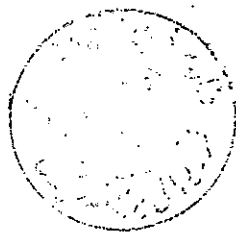
پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی دانشجویان با تاریخ صدر اسلام

سر فصل دروس : (۳۶ ساعت)

- ۱- وضع جزیره العرب از نظر جغرافیائی و سیاسی و اجتماعی قبل از ولادت رسول خدا و عربهای ساکن در آنجا
- ۲- نسب رسول خدا و اجداد آنحضرت و داستان ولادت و دوران شیر خوارگی و رضاع تا وفات عبدالملک
- ۳- زندگی آنحضرت در دوران جوانی تا ازدواج با خدیجه و پس از آن تا بعثت
- ۴- داستان بعثت رسول خدا و دعوت پنهانی تا آغاز دعوت علنی
- ۵- مسلمانان نخست از مرد و زن و گروهها و داستان ولادت فاطمه علیها السلام و شکنجه مشرکان
- ۶- هجرت مسلمانان بحبشه و داستان صحیفه ملعونه و عامره اقتصادی و شعب ابی طالب
- ۷- صحرای و شق القمر و بحثی کوتاه در باره معجزه
- ۸- وفات ابوطالب و خدیجه و بحثی در ایمان ابوطالب و سفر بدر اشک و حوادث پس از آن

دنیالسنه

- ۹- آشنائی مردم یثرب با رسول خدا و مقدمات هجرت و توطئه دارالندوة
- ۱۰- هجرت رسول خدا و ورود بمحله قباء و مدینه
- ۱۱- پیمان تاریخی و منشور اساسی رسول خدا برای ساکنان مدینه و پیمان اخوت میان مهاجر و انصار و حوادث دیگر سال اول هجرت
- ۱۲- حوادث سال دوم هجرت و جنگ بدر و ازدواج علی علیه السلام با فاطمه
- ۱۳- ولادت امام حسن علیه السلام و اخراج یهود بنی قینقاع و حوادث سال سوم هجرت
- ۱۴- جنگ احد و پی آمدهای آن و علل شکست مسلمانان و حادثه رجین و بئر معونه
- ۱۵- حوادث سال چهارم و ولادت امام حسین علیه السلام و جنگ خندق
- ۱۶- غزوه بنی قریظه و بنی المصطلق و صلح خدیجیه
- ۱۷- جنگ خیبر و سوته و فتح مکه جنگ حنین
- ۱۸- انسود و داستان مباحله و جنگ تبوک و سفر حجه الوداع

تاریخ اسلام (۲)

(۴۰ - ۴۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

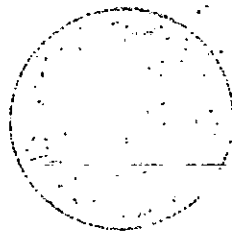
پیشنیاز : تاریخ اسلام (۱)

هدف : آشنائی دانشجویان با تاریخ صدر اسلام

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- ۱- داستان غدیر خم و نصب امیر المومنین به خلافت و رحلت رسول خدا (ص)
- ۲- داستان سقیفه بنی ساعده و انگیزهای تشکیل آن و تحلیل در این باره
- ۳- داستان مدعیان نبوت و اهل رده و سر کوبی آنان و داستان مالک بن نویره
- ۴- مرگ ابوبکر و انتصاب عمر بخلافت و کیفیت آن و بحثی درباره انتخاب رهبری از نظر دینی
- ۵- فتوحات مسلمانان در شمال غربی و شرق جزیره العرب و آثار آن
- ۶- تاسیس دیوان حقوق و اثر آن در بهم زدن عدالت اسلامی و تبعیض نژادی
- ۷- قتل عمر و داستان شوری و خلافت عثمان
- ۸- سیاست مالی و نظام حکومت عثمان که سبب قیام مسلمانان علیه خلافت او گردید

- ۹- قتل عثمان و پی آمدهای آن و سایر حوادث مربوط به آن
- ۱۰- کیفیت بیعت امیر مومنان علیه السلام و سخن آنحضرت در این باره و آغاز مخالفت طلحه و زبیر و دیگران
- ۱۱- حرکت ناکثین از مدینه به مکه و از آنجا به عراق و جنایاتی که در بصره انجام دادند
- ۱۲- حرکت امیر مومنان از مدینه به سمت عراق و مقدمات جنگ جمل
- ۱۳- جنگ جمل و پی آمدهای آن
- ۱۴- ورود امیر المومنین علیه السلام به کوفه و نامه نگاریهای آنحضرت با معاویه و مقدمات جنگ صفین
- ۱۵- جنگ صفین
- ۱۶- داستان حکمت و پی آمدهای آن
- ۱۷- داستان مارقین و خوارج و جنگ نهروان
- ۱۸- شهادت امیر مومنان علیه السلام
- ۱۹- امامت و بحثی اجمالی درباره زندگی امانان بخصوص اشاراتی به خلافت امام حسن و شهادت امام حسین و امام باقر و امام صادق و امام رضا (ع)

၁- အကြောင်းအရာ

၂- အကျဉ်းချုပ် (အကြောင်းအရာ၊ အကျဉ်းချုပ်၊ အကျဉ်းချုပ်)

၃- အကျဉ်းချုပ်

၄- အကျဉ်းချုပ်

၅- အကျဉ်းချုပ်

၆- အကျဉ်းချုပ်

၇- အကျဉ်းချုပ် : (အကျဉ်းချုပ်)

၈- အကျဉ်းချုပ် : အကျဉ်းချုပ်

၉- အကျဉ်းချုပ် : အကျဉ်းချုပ်

၁၀- အကျဉ်းချုပ် : အကျဉ်းချုပ်

၁၁- အကျဉ်းချုပ် : အကျဉ်းချုပ်

(၁၀)

အကျဉ်းချုပ် (၁)

စာအုပ် : နာမည် : အောက်ပါအတိုင်း

အမျိုးအမည် : မိမိ၏ မိမိ၏ မိမိ၏ မိမိ၏ မိမိ၏

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

အသံအသွယ် : (၁၂၃၄၅)

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ် : အသံအသွယ်

(၁၂၃၄၅)

(၁၂)

تسریسی

(۱) آموزش زبان عربی

تعداد واحد :	۸ واحد	(۲۴۰ ساعت)
نوع واحد :	نظری	
پیشنیاز :	ندارد	
هدف :	فراگیری زبان و ادبیات عرب	

سرفصل دروس : (۳۶ ساعت)

فصلنامه

این هشت واحد ، بر ۲۰ درس شامل است : برنامه یک نیست
در سها و نیز جزواتی که به همین منظور تدوین شده به ضمیمه
فصلنامه می گردد .

این دروس برای این اساس استوار شده که از ساده ترین ساختارهای
زبان عربی آغاز ، و به ساختمانها و ترکیبات پیچیده ، ختم می شود ،
و در همه احوال با زبان فارسی و موازین زبان شناسی (در حد
ساده) قیاس می گردد تا دانشجو زبان عربی را به صورت
پدیده ای زنده و فعال بیاموزد ، نه به عنوان علمی
انتزاعی و سراسر حفظی .

برای هر درس ، متن معین تدوین شده که شامل تعداد
معینی از قواعد نحوی است و هر درس مکمل درسهای قبلی
است .

تسریس ها از اهمیت خاصی برخوردارند ، همه آنها به
نحوه حل می گردد و علاوه بر آن استاد موظف است از درین

در سهائترین های تازه ای یافته دانشجویان را بطور شفافی
به حل آنها وادارد *

۱- خصوصیات حروف عربی ، صامت ها ، طرز تلفظ آنها ،
حروف بیگانه و چگونگی تبدیل آنها به عربی (ژ ، گ ، چ ، ...)
و نامهای بیگانه در عربی

۲- مصوت‌های کوتاه (حرکات) نحوه تلفظ آنها در عربی
(مخمصر) ، مصوت‌های بلند (آ او ای)
و تفاوت تلفظ آنها با فارسی (مخمصر)

۳- حروف شمسی و قمری

۴- حروف ساکن و ترکیب آنها با مصوت‌های بلند و کوتاه (حروف متحرک)

۵- چگونگی پیدایش سربلاب و جمع آن در عربی (مخصوصه و تفصیل
در درس ۱۸)

۶- ابتدایه ساکن (که در واقع ابتدایه دوساکن است) ، بغیری
که عربی در کلمات خارجی ساکن در ابتدای دند *

۷- تدبیر (برون افزودن به کلمه) و معنی آن ، طرز نگارش آن *

۸- زبانی مربوطه ، معنی آن

۹- وصل و قطع ، طرز نگارش و تلفظ آن

۱۰- حرف وریف ، نگارش آن ، معنی آن *

۱۱- همزه ، سابقه تاریخ آن ، نحوه تلفظ آن در

لهجه های کهن عربی ، طرز نگارش آن در حالات مختلف

(کتابسوی کاملی همراه با مثال های متعدده

عرضه شود تا دانشجویان بتوانند همیشه به آن

مراجعه کنند *

۲- آواشناسی : سه مصوت کوتاه (ا ، ی ، و) ، سه مصوت بلند ، طرز تلفظ آنها در عربی ، عدم وجود برخی از آنها در زبان فارسی ، توضیح نحوه آیرانیان که به عربی سخن می گویند ، نگارش اصوات عربی به خط لاتینی ، بیان تغییرات فیزیکی که هنگام تلفظ آنها در دستگاه صوتی رخ میدهد و مقایسه آن با فارسی *

۱۳- هجاء (سیلاب) : چگونگی پیدایش هجاء در زبان عربی ، هجاء هائیکه در زبان عربی موجود است ، هجاء های غیر موجود در زبان عربی ، نقش خط عربی در نگارش برخی هجاء های بیگانه و مختصر فارسی ، پیدایش هجاء های غیر موجود (غیر معمول) در عربی و چگونگی تمییز آنها (باب اعلال به بیان زبان شناختی) *

۱۴- کلمه : معرفی حدود ۲۰ کلمه معروفه به حروف

تعریف و ترجمه دقیق آنها به فارسی ، توضیح ششوی و قمری در این کلمات ، این کلمات شامل اسم ، صفت ، صفت مشبیه می باشند (بدون توضیح زیاد) *

همان کلمات به صورت تکبیره و ترجمه دقیق آنها به فارسی *

همان کلمات (معروفه و نکره) در حالت تمییز (فقط معنی مفعولی مراد است) *

ترجمه این کلمات به فارسی (مفعولی * مثال : الكتاب :

کتاب را ، کتاباً : کتابی را)

همان کلمات (معروفه و تکبیره) با حروف اضافه و مثال :

بن الكتاب : از کتاب ؛ من کتاب : از کتابی .
تبرین (۱- ترجمه تعدادی کلمه ، هر یک با سه حرکت
و سه تنوین ، به فارسی)

۱۵- آرائش تعدادی اسم و صفت ، معرفه و نکره ، با اعراب
ششگانه ، به طور پراکنده . دانشجو از روی نشان ظاهری
و معنوی ، صفت و موصوف ، مناسب را یافته کنار هم می نویسد ،
۱۶- آرائش تعدادی کلمه فارسی که دانشجو از قبل عربی
آنها را آموخته ، به صورت های معرفه ، نکره ، فاعلی
مفعولی یا همراه با حرف اضافه میسن ، برای ترجمه
عربی (

۱۷- جمله های اسمی (۱) (بعد از خبر ، بدون فعل)
مطابقت آن با مسند الیه و مسند و نیز با نهاد و گزاره در فارسی
بیان رابطه معنوی (یعنی " است " در فارسی) در
جمله عربی ، نقش اعراب ، جمله اسمی با مسند الیه مذکور
و مونث ، مطابقت خبر با مبتدا ، عدم مطابقت آن دو (خبر جامد)
(در این درس ساده ترین شکل مبتدا خبر تدوین شود) .

۱۸- ضمیر اشاری و صفت اشاری (۱) [نقش هذا ، هذه ،
به دو صورت ضمیر و صفت] ، ضمیر شخصی (۱) ، من

(سوالی) . (مجموعه ضمائر این درس عبارتند از : هذا ،
هذه ، (جزوه اسماء اشاری در نحو) ، هو ، هي
تبرین (۱- ترجمه و اعراب گذاری جمله های که استاد
از اوژگان و دستور درسهای قبل ساخته) .

سوال و جواب شفاهی بر اساس جمله های اسن همراه با متن . حل
۱۹- (۱- جمله های جسد و لسی : در یک جمله

نمونه ، بریاریک کلمه را تغییر داده از دانشجو میخواهند
جمله را بر حسب آن کلمه بازسازی کند .

۲۰- ترجمه حدود ۱۰ جمله ساده از فارسی به عربی
هیچ تریبی از حد اطلاعاتی که به دانشجو داده شده تجاوز
نمیشد .

نقش مختص

ملفوظ :

۱- جمله های آسانی (مبتدا خبر ساده) همراه با
نقش (نقطه لیس و ایست) و ماغی مطلق (همراه با کان و
کانست) .

۲- ضمائر اشاری (ذاك ، ذاك ، ذاك) ونحوه مطابقت
آنها با کلمات بعدی .

۳- ضمایر منفصل (فاعلی = أنا ، انت ، انت ، منو
می)

۴- مذکور و موصوف (در اسمهای خاص = حقیقی ، و نیز مجازی
با علامت ضمایر و بدون آن ، مانند الشمس ، السبورة)

تسریع الف - ۲۰ جمله منفی ، یا ماغی مرکب بالیس و کان ،
برای اعراب گذاری و ترجمه به فارسی ، به سوال
و جواب بر اساس واژگان و دستوری که تاکنون تدریس شده و
جمله های جدولی : ارائه یک جمله نمونه توسط استاد ،

تغییر یک کلمه در آن ، مثلاً تبدیل مبتدای مذکوره مونت
و بازسازی جمله بر حسب آن کلمه جدید توسط دانشجو .

۵- صفت و موصوف ، مطابقت صفت و موصوف (به صفاتی که
توسط تالی مربوطه مونت می شود بسته گردید) ، مسافت
نسبی ونحوه ساختن آن .

یا تثنیه از مضاف ، حالت مضاف الیه از نظر اعراب یا تثنیه ،
مضاف الیه غیر مضاف و تثنیه ، ترکیب چندین مضاف
و مضاف الیه

۱۳- فعل (۱) : مطابقت صیغه های فارسی و عربی
(بدون ذکر مثال در عربی) ، توضیح اینکه فعل و فاعل
از نظر کنسرو تانیث با هم مطابقت دارند ، و اینکه فعل ، قبل از
فاعل جمع ، مفرد می آید و بعد از مطابقت می کنند .
در این درس فقط ۴ صیغه تدریس می شود : فعل ضام
فعلاً فعلنا .

جمله هائی را که خبر آنها فاعل است ، برخلاف نحو عربی
جمله های فعلی می خوانیم .

۱۴- مفعول : مفعول بی واسطه ، معرفه و نکره .

تمرین : الف- آرائه ۲۵ جمله برای ترجمه و اعراب
گذاری ، ب- سوال و جواب بر اساس متن این درس و ...
در سهای پیش ، ج- جمله های جدولی ، ۴- ترجمه
یک متن یا چندین متن کوچک از فارسی به عربی بر اساس
آنچه تدریس شده .

۱۵- متن همراه با ۱۵ واژه و ترکیب نوشتاری موارد زیر :

الف- فعل (۲) چهارده صیغه ماضی (بر حسب ترتیب فارسی)
همراه با ضمایر منفصل .

ب- ضمایر منفصل همراه با فعل .

ج- ضمایر متصل : ه ، ها ، ك ، ك ، ی ، نا (در حالات
مضاف الیه ، مجروری ، مفعولی) ، طرز تلفظ ضمیر
در حالات مختلف ، نون و قافیه قبل از ی ،

۶ - حرف اضافه (حروف جار) : مِنْ ، عَلَى ، لِ ، بِ ،
به سادہ ترین معانی آنها اکتفا می شود ، مجرور شدن کلمه
بعید از آنهاست .

۷ - نفی (۲) : لَسْتُ ، لَسْتَ ، لَسْتِ .
درین الف - حدود ۲۰ تا ۳۰ جمله برای اعراب گذاری و ترجمه
به فارسی ، ب - سوال و جواب براساس نفی بکشد به
مناسبت این درس تدريس شده ، ج - مترجمه جملات ساده
از فارسی به عربی = نفی مذکوره و نون ، داعی مذکور
و نون = کان ، کانت .

۸ - جمله های اسمی (۲) (شامل خبر جار و مجرور یا قیید ،
مبتدا انکره مؤخر : فِی الدارِ رجلٌ ، هناكَ رجلٌ) ،
مبتدا خبر یا کلمات صدر نشین (این ، کیف)

۹ - غیر منصوب (یا : دو وجهی) ، فقط به چند علم
(احمد ، ریس) (و وزن افعال اشاره می شود .
توضیح آن که کلمات غیر منصوب ، با گرفتن حرف تعریف به
کلمات عادی تبدیل می شوند .

۱۰ - درمزی که برای این درس تهیه می شود ، حدود ۳۰
کلمه تازه می آید .

تمرین : الف - ارائه ۱۵ جمله برای اعراب گذاری و
ترجمه ، ب - سوال و جواب براساس متن ،
ج - ترجمه جمله های فارسی به عربی . در هر دو تمرین
تمام مباحث درسهای گذشته به نحوی گنجانده می شود .

۱۱ - متن شامل ده واژه جدید .

۱۲ - اضافات اضافی الیه ، چگونگی اضافه ، حذف حرف تعریف

۱۷- متن ، شامل ۲۵ واژه و ترکیب نو و موارد دستوری زیر :

الف- فعل (٤) : می‌خوردی ، می‌خوردی شدن بر بخشی فعل ، ما
در بابهای فعل و افعال و فاعل ، می‌خوردی شدن به بخش فعل ما
با حرف جر (حرف اضافه) ، صرف افعال کان و لیسن
با مقایسه با زبان فارسی .

ب- مفعول (٢) : منصوب شدن مفعول و مطابقت آن
با فارسی (معرفه و نکره) .

ج- قید : معرفی قید های زمان و مکان رائج (پیش ،
پس ، بالا ، پایین ، الآن ، امروز ، روزی) .

د- صفت و ضمیر اشاری (هذا ، هـ) : مطابقت مشارالیه با
آنها ، معرفی همه ضمایر (هذا ، هـ ، ذاك ،
ذلك ، هـ) ، استعمال ضمیر اشاری
مؤنث برای جمع مکسر (هذه الکتاب) .

ه- مطابقت صفت و موصوف ، چگونگی اینجا و فاصله میان
صفت و موصوف (مانند : جیش ایران الشجاع)

و- نفی : (دارد ندارد ، داشت نداشت : له کتاب ،
لیس له کتاب ، کان له ، ما کان له) ،
لای نافییه للجس و معنی دقیق آن

ز- جمع : جمع مکسر کلمات ، بررسی بهام جمع هائی
که تاکنون دیده شده ، اشاره به وزن آنها ، سماعی
بودن آنها . اشاره به جمع سالم (در درسهای دیگر
تدریس می شود) .

- تمرین : ۱- ترجمه و اعراب گذاری متنی که تهیه شده
می شود ، ۲- جمله های چند ولسی ، ۳- سوال و

تبرین: آراء ۲۰ جمله عربی برای اعراب گذاری و ترجمه

۲- سوال و جواب بر اساس متن ۲۰ - جمله های جدولی

ترجمه جمله های فعلی از فارسی به عربی

۱۶ - متن شامل ۲۰ واژه و ترکیب تازه و شامل موارد زیر:

الف- فعل (۳): فعل در اوزان مختلف ثلاثی مجرد، ثلاثی

مزیسد (فعل و فاعل و فاعل) ، اشاره به فعل معلول

(فقط معلول الفاء)

ب- حروف ربط: آن و چگونه پیوند و جمله بوسیله آن ،

تبرینی که در کلمه بعد از آن حادث می شود ، ایجاد

فواصله بیان آن و اسم آن (ان فی الدار رجلاً) ، معنی

و نقش معنوی آن در صورتیکه حرف ربط نباید (در ابتدای

جمله قرار گیرد) ، ترکیب آن با ل ، ک (لا ، کان) ،

لکن و شباهه آن با ان .

ج - مطابقت: مطابقت صفت و موصوف (در تذکیر و تانیس)،

ابتدا با خبر، فاعل با فعل (مبتدا خبر فعلی) ،

مطابقت جمع غیر ذوی العقول بایک مونث (خواه فعل ،

خواه خبر، خواه صفت) و استثناء های آن (الشعوب

الایرانیه)

د- قید: مرقیدی منسوب است ، قید تکرار

(یوماً) ، مصرفه (الیوم) ، اضافه (یوم الحرب)

ه - ضمایر متصل (فهرست کامل آنها در جمله های مناسب)

تبرین ۱۰ - ترجمه و اعراب گذاری ۲۵ جمله عربی

۲- سوال و جواب بر اساس متن و قواعد این درس ،

۳- جمله های جدولی ، ۴ - ترجمه از فارسی

عربی

هند و اصطلاح : اذاب ، جمله شرطی : لو . . . ل

— تمرین : (۱) اعراب گذاری و ترجمه ، ۲ — جمله های

جند ولی ، ۳ — سوال و جواب براساس متن ، ۴ — ترجمه

از فارسی به عربی

۲۰ — متن با ۲۰ واژه جدید ، شامل موارد زیر :

الف — فعل (۷) : هجاء (سیلاب) در زبان عربی ، هجاء های

موجود در عربی ، هجاء های غیر موجود در عربی ، مصوت های

کوتاه ، بلند و مصوت های مرکب (اَو ، اِی) ، فعل معتل العین و

پیداایش هجاء های غیر موجود هنگام صرف آن فعل (مانند :

يَقُولُنَّ و يَقْلُنَّ) ، صرف چند فعل معتل العین به ماضی

و مضارع و بیان تغییرات زبانشناختی در آنها

ب — لم ، لم یافعل ، لم یافعل معتل العین و بیان

اعمال آن براساس موازین آواشناسی .

— تمرین : (۱) اعراب گذاری و ترجمه ، ۲ — جمله های جد ولی

۳ — سوال و جواب براساس درس ، ۴ — ترجمه از فارسی به عربی .

۲۰ — متن همراه با ۲۰ واژه و اصطلاح جدید شامل موارد زیر :

الف — تثنیه در اسم ، حذف نون و تثنیه هنگام اضافه

ب — فعل (۸) : بازگشت به معتل العین ، معتل اللام ،

معتل اللام بالسم (مجزوم) و چگونگی حذف یک مصوت کوتاه

(حرکت) از آخرین فعل ها . فعل ثلاثی مزید (بابهای

افعل ، فاعل ، استفعل)

— تمرین : ۱ — ترجمه و اعراب گذاری ، ۲ — سوال و جواب

براساس متن درس ، ۳ — جمله های جد ولی ، ۴ —

ارائه جمله با مکانهای خالی که توسط دانشجو بیان پرمی شود ،

۵ — ترجمه از فارسی به عربی .

جسواب براساس متن ، ۴ - ترجمه ارزشی به عربی

۱۸ - متن همراه با ۲۰ واژه نو ، شامل موارد زیر:

الف - فعل (۵) : صرف فعل ثلاثی ماضی و اشاره به

پسوندها (ضمائری و متصل) ، فعل مضارع (فقط ۵ صیغه :

فی یوم ، فی روی ، مذکر ، مؤنث ، بی روث - مذکر ، مؤنث) ،

اشاره به حرکت عین الفعل ، مضارع ابواب مزید ، مضارع

قبال (همه در همان ۵ صیغه) .

ب - جمله های فعلی (و نیز جمله های که خبر آنها فعل است)

ج - قد بر سر فعل ماضی و معانی واقعی آن .

د - برفی : بالا ، لیس ، ماکان که قبلا خوانده شده ، با

ه - غیر منصرف (۳) : فعلان ، فعلی

تمرین : ۱ - اعراب گذاری و ترجمه ، ۲ - جمله های

جندولی ، ۳ - مکالمه براساس متن ، ۴ - ترجمه از

فشارسی

۱۹ - متن با ۲۰ کلمه جدید شامل موارد زیر:

الف - فعل (۶) : مضارع ثلاثی و مزید ، همه صیغه ها

صرف قال یقول ، صرف محتمل الواو در ثلاثی و ثلاثی مزید

(وصل یصل ، اوصل یوصل) ، توضیح اعالال براساس

زبان شناسی

ب - قید : مصرفی تعدادی قید جدید که مورد حاجت

است .

ج - آینه ده

د - تا کینند ، تک

۲۲ - متن همراه با ۳۰ واژه و اصطلاح جدید شامل موارد زیر:

الف - فعل مشتق یا جمع سالم (مجزوم) ، ماخضی معتل اللام
 ب - بررسی مفعل و سده بندی معتل ها ، بیان تخییرات
 آواشناختی در آنها .

ب - مصدر در ثلاثی و سماعی بزدن آنها ، بررسی مجدد از
 ثلاثی مزید هائی که تاکنون خوانده شده ، به
 اضافه باب یفعل ، بیان معاد آنها (قیاسی اند) .

ج - اسم فاعل ثلاثی و معنی آنها در مقایسه با فارسی
 د - تثنیه و عدد (یک و دو) ؛ اعداد ترویجی (اول و ...
 پنجم) .

تمرین : ۱ - اعراب گذاری و ترجمه ، ۲ جمله های جدولی
 ۳ - سوال و جواب بر اساس درس ، ۴ - ترجمه از فارسی به عربی
 ۵ - نگارش یک متن چند سطری به طور مستقل توسط دانشجو .

۲۳ - متن همراه با ۲۵ کلمه اصطلاح جدید شامل
 موارد ستوری زیر :

الف - عدد (از سه تا ۱۰) -
 ب - غیر منصرف (۲) ، وزن افعل ، فعلاء ، جمع مکسر
 مفاعل ، جمع همراه با همزه رائد
 ج - جمع (۲) جمع مذکر سالم (رفع و نصب) ، حذف نون
 آن در اضافه .

د - جمع مؤنث سالم و اعراب آن
 ه - فعل (۹) معتل اللام (واوی ، یائی و مختوم به الف)
 تمرین : ۱ - ترجمه و اعراب گذاری ، ۲ - سوال و

جواب براساس متن درس ،

۳- جمله های جدولی ، ۴- ترجمه ازفارسی به عربی :

۲۴- متن شامل ۲۵ کلمه جدید شامل موارد دستوری

زیر :

الف- فعل (۱۰) : وجه التزامی (فقط با آن ناصبه)

و فعل رباعی

ب- مضاد ثلاثی و مزید (جمع بندی کلی) ،

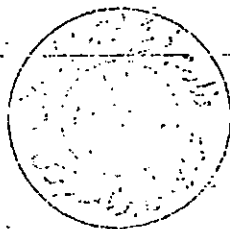
ج- جمع در شکل های مختلف (بررسی کلی و جمع بندی)

د- حیث ، کاد

تمیز : ۱- ترجمه و اعراب گذاری ، ۲- سوال و جواب بر

اساس متن ، ۳- جمله های جدولی ، ۴- ترجمه

ازفارسی به عربی

تاریخ فرهنگ عربی بزبان فارسی

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیش نیاز : ندارد
هدف :

سرفصل ترم : (۲.۵ ساعت)

(عبدالجلیل : تاریخ ادبیات عرب ، ترجمه
آ. آذرشوش)

تجمویند و آواشناسی عربی

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : تئیس
پیش نیاز : ندارد
هدف :

(۰۳-۲)

سرفصل ترم : (۳ ساعت)

(یکس از مسائل تجمویند و آواشناسی عربی)
آواشناسی در عربی

تدریس

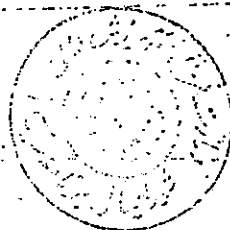
آشنائی با عدون کلاسیک صرف و نحو (مقد قانی ۱)

تعداد واحد : ۲ واحد
نظری : نظری
پیش نیاز : ندارد
هدف :

(۰۳-۴)

سر فصل کروس : (۳۴ ساعت)

(همدانیه ۱) (ادو سینوم همدانیه تدریس
گنردد)

عربی

(آمیزش زبان عربی) (۲)

تعداد واحد : ۴ واحد
 نوع واحد : نظامی
 پیشنیاز : عربی (۱)
 هدف : فراگیری زبان و ادبیات عرب

سر فصل درسی : (۱۸ ساعت)

شامل است بر : ۲۵ درس که گاه به متواتر و گاه به پراکنده است :
 الف - عدد (۲) ، اسماء سنه ، اسم فاعل و مفعول
 نصب افعال معتل ، مجهول ، امر ، موصول ، مصدر
 عمل آن ، اسم فاعل و عمل آن ، اسمیه ، حال ، مفعول
 مطلق ، مفعول لاجله ، مفعول محه ، افعال تفصیل ،
 استثناء ، افعال ناقصه ، آواشناسی (ادغام
 حروف در افعال مزید)
 ب - شش درس آخر ، متون برگزیده ای است که بطور
 کامل از نظر لغت و نحو و جزیه و تحلیل شده اند .

عربی

مستثنی خوانی (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد
(۶-۳۰)
نوع واحد : نظری
پیش‌نیاز : ندارد
هدف :

سر فصل دروس : (۶۴ ساعت)

آشنائی با متون عربی ساده

الف : روانه‌های ساده از طبع حسین

منقولوطبی ، ...)

ب : مقالات چند صفحه ای پیش از سربروط به

تاریخ یا مباحث فقه و فلسفه و عرفان

عربی

گوش دادن به سخنرانی ها و اخبار عربی رادیو تهران

باكمك استناد

(۰۳-۷)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

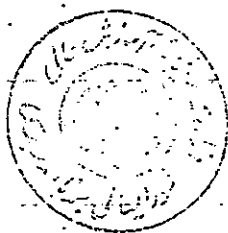
پیش نیاز : ندارد

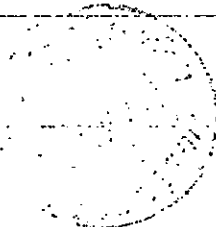
هدف :

سرفصل دروس : (۳.۴ ساعت)

گوش دادن به سخنرانی ها و اخبار عربی رادیو تهران

باكمك استناد

()

()

...

()

...

()

...

()

...

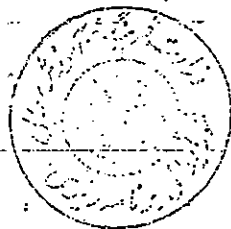
عربی

مکالمه بر اساس متون کلاسیک

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیش نیاز : ندارد
هدف :

سر فصل دروس : (۲۴ ساعت)

مکالمه بر اساس متون کلاسیک (متن های ساده تر قرون
چهارم تا هفتم به خصوص آنچه به علوم قدیمه
مربوط است به نحوی که دانشجویان اسلوب کتب قدیم
آشنا شود)

عربی

ترجمه از عربی به فارسی

تعداد واحد : ۲۰ واحد

(۰۳-۱۰)

نوع واحد : نظری

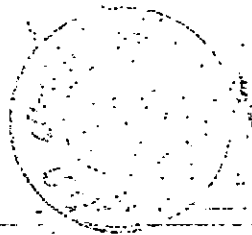
پیشنیاز : ندارد

هدف :

نمره قبولی : (۳۴ ساعت)

ترجمه از عربی به فارسی (مقایسه بخشی از ترجمه

کتابتائری مانند تاریخ طبری با اصل آن و ۰۰۰)

عربی

متن خوانی (۲)

تعداد واحد : ۲ واحد (۱-۳)

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : متن خوانی (۱)

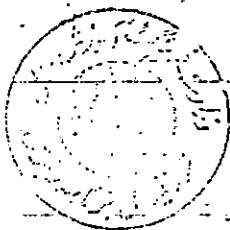
هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

متن خوانی (متون قدیمی بدون اعراب در زمینه های

فلسفی ، تاریخی ، عرفانی ، فقهی

و ادبی)

عربی

آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو عالی (۱۲)

- تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو (۲)
هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو عالی (۳)
نحو کلاسیک : نیمی از کتاب جامع یک جلدی
مانند " قطر الندی "

عربی

علوم بلاغت

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
هدف :

(۱۳-۰۳)

سرفصل دروس : (۲.۵ ساعت)

علوم بلاغت (البلاغه الواضحه ۰۰۰)

مدرســـه

متن خوانسی (۳)

تعداد واحد : ۲ واحد

(۴ - ۳۰)

نوع واحد : نظری

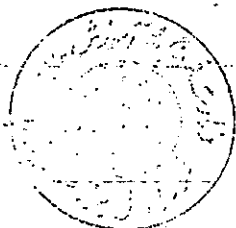
پیشنیاز : متن خوانی (۲)

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

متن خوانی (مجلات علمی ، مقالات ادبی ، سخنرانی های

علمی و ادبی و قطعات شعری)

عربی

آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو عالی (۴)

تعداد واحد : ۲ واحد

(۱۵-۰۳)

نوع واحد : نظری

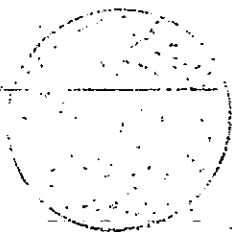
پیشنیاز : آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو (۱) (۲) (۳)

هدف :

سرفصل دروس : (۳۶ ساعت)

آشنائی با متون کلاسیک صرف و نحو : عالی (۴)

نحو کلاسیک : دنباله درس ترم قبلی

عربی

تاریخ فرهنگ و ادب عربی

تعداد واحد : ۲ واحد

(۱۶-۳۰)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تاریخ فرهنگ و ادب عربی به زبان عربی

(یک کتاب جامع یک جلدی)

یا تاریخ الادب العربی تألیف السخفاجی

یا " " " " زیبات

متدولوژی

تعداد واحد :	۲ واحد	(۰۴)
نوع واحد :	نظری	
پیش نیاز :	ندارد	
هدف :		

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

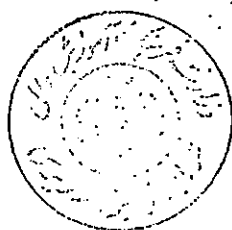
متدولوژی یعنی چه ، پیدایش متدولوژی ، علم

چیست ، نسبت میان علم جدید و فلسفه ، طبقه بندیهای

علوم ، موضوع و فایده و غرض علوم ، علوم ریاضی و روش ریاضیات

علوم طبیعت و روش آن علوم ، علوم انسانی و اجتماعی و

روش آن علوم ، مقام علم جدید در زندگی بشر

مبانی جامعه شناسی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری (۰۵)

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشناساختن دانشجویان با کلیات و مبانی جامعه شناسی و

ارتباط آن با سایر رشته های نزدیک بنحوی که در عین آشنائی

دانشجویان به نقد و تعمق در آن بپردازد و مسائلی را که در محیط

فرهنگی ایران و اسلام قابل استفاده است مورد بهره برداری

قرار دهد *

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

موضوع : تعریف : تعاریف مختلف جامعه شناسی و -

انتقادات وارد بر آنها

- تفکر و تعمق در مورد يك تعريف درست از جامعه شناسی

- روشهای معمول در تحقیقات جامعه شناسی

- شیوه های معمول تحقیقات اجتماعی در ایران و اسلام

- شیوه های جدید تحقیقات اجتماعی در جامعه شناسی (روش کمی ، کیفی)

- نقد این روشها *

- جایگاه جامعه شناسی در علوم انسانی - دانش اجتماعی دنیای امروز

و شعب آن :

- کاربرد و ضرورت جامعه شناسی در ایران *

- تاریخچه پیدایش علوم اجتماعی در کشورهای اسلام و غرب زمین *

فرد و جامعه : تحریف جامعه - مکتب اصالت فرد - مکتب

اصالت جمع - نظریات پدیدارشناسی - روانشناسی اجتماعی و جامعه
شناسی - اشکالات وارد بر این مقولات از دیدگاه اسلام - دیدگاه
اسلام در مورد فرد و جامعه *

نابرابریهای اجتماعی - علل نابرابریها - گروهها و قشرهای -
مختلف اجتماعی - ارزشهای اسلامی و نابرابریهای اجتماعی - قدرت
و منزلت اجتماعی - سازمانهای اجتماعی - نهاد های اجتماعی -
ناهنجاریهای اجتماعی - مختصری در زمینه ساخت جامعه ایران
(شهر و روستا و عشایر) انواع چوامح (سرمایه داری ، سوسیالیستی
و جامعه توسعه نیافته) *

جامعه شناسی ایران

۱- شناخت جمعیت ایران و تحول آن (بالاخص درسی سال اخیر) با
توجه به تحول سنی و جنسی و حرف و مشاغل و ... *

۲- آشنائی با مسائل مردم شناسی ایران ، اقوام و مردمان مناطق

مختلف ، گویشها ، لهجه ها ، ایلات و عشایر و نحوه زندگی دینی ،
زندگی روستائی ایران و مسائل و دشواریهای آن ، جامعه شناسی شهری
ایران ، اثرات صنعت و مدرنیزاسیون در زندگی شهری ، اشاره به
برخی مسائل حاد جامعه امروز ایران *

زبان تخصصی (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

(۰.۶-۱)

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : یادگیری دانشجویان زبان انگلیسی را جهت استفاده و کاربرد

از متون خارجی که بزبان انگلیسی نوشته شده است
سرفصل دروس : (۳۶ ساعت)

ریز مطالب از دایره های مربوط به رستاخیز مدرفیسین و کافران و بطور

کلی آنچه که برای دانشجویان دانشکده الهیات الزامی است در نظر

گرفته شده است که از آنجمله :

1- The Believers & Unbelievers

2- The need & Religion

3- Islamic thought

احتیاج بمذهب و تفکرات اسلامی میباشد که در هر جلسه حداقل ۲ صفحه تدریس

میشود و در خلال تدریس قو اعد مورد لزوم دانشجویان یاد آوری میگردد .

زبان تخصصی (۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

(۰۶۳۰)

پیشنیاز : زبان تخصصی (۱)

هدف : فراگیری دانشجویان زبان انگلیسی را جهت استفاده از متون خارجی اسلامی

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

کتاب مذکور همان کتاب مرحوم علامه طباطبائی بوده که حداقل ۶۰ صفحه

آن در کلاس تدریس میشود و هر جلسه حداقل سه صفحه با توضیحاتی -

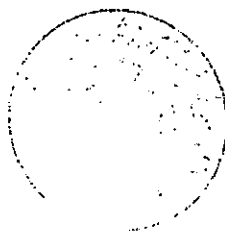
مربوط به قواعد زبان و طرز قرار گرفتن افعال کمکی و معلوم و مجهول

تأیید میگردد .

What is the difference between maker and creature

فرق بین خالق و مبتکر چیست در ساعات باقی مانده

کلاس از انتشارات قم میباشد تدریس میشود .

زبان تخصصی (۲)

تعداد واحد : ۲ واحد (۰۶-۳)

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : زبان تخصصی (۲)

هدف : فراگیری دانشجویان زبان خارجی جهت استفاده از متون

خارجی و بسط اطلاعات اسلامی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- 1- Why Religion?
- 2- The Eternal need for ALLAH
- 3- ALLAH the Unique
- 4- Dualism and monotheism

متون درس این بخش بستگی به تعداد صفحه داشته و فی المثل بخش " چرا

مذهب ؟ "

حداقل در دو جلسه تدریس میشود و سعی میگردد که در هر جلسه کمتر از

دو صفحه کامل تدریس گردد و مازاد جلسات صرف تدریس دستور زبان جمله

سازی و غیره میگردد .

مبایده فقه و اصول

تعداد واحد : ۲ واحد

(۰۷)

نوع واحد : نظری

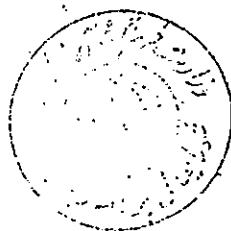
پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنائی با این مقدمات و مبایده و اصطلاحات ، دانشجویان را برای ورود

به مسائل اصلی فقه و اصول آماده می سازد .

سرفصل دروسی : (۳۴ ساعت)

- ۱- شناخت از مبایده علم ، مبایده فقه و اصول ، مبایده عمومی اصول و فقه :
- تعریف اصول ، موضوع اصول ، بحثی درباره کتاب و سنت و عقل و اجماع
- ، فایده اصول ، آناز نگارش اصول در شیعه ، فهرست ابواب و فصول
- دو کتاب اصول از قدیم و جدید ، مباحث الفاظ ، تعریف فقه ، حکم شرعی
- و اقسام آن ، موضوع فقه ، فایده فقه ، مرتبه فقه ، نگارش فقه در شیعه ،
- سبک نگارش فقه ، فهرست دو کتاب مهم فقهی ، شرایع و لمعه ،
- اصطلاحات متداول فقه و اصول . شرح حال فقها و اصولیین

کلام (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

(اسامه)

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با اصول عقائد به روش استدلالی

سر فصل دروس : (۲۴ ساعت)

۱- وجوب نظری معرفت خدا

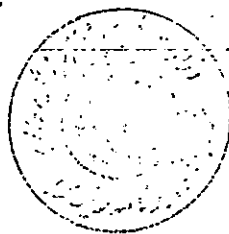
۲- اثبات واجب تعالی

۳- خواص واجب

۴- صفات ثبوتی

۵- مبحث عبدل

۶- صفات سلبی

کلام (۲)

(۲ - ۰۸)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : کلام (۱)

هدف : آشنائی با اصول عقائد به روش استدلالی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- نبوت ، ویژگیهای نبوی

۲- امامت و صفات امام

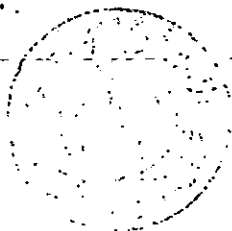
۳- دلایل بر امامت حضرت امیر المومنین علیه السلام

۴- معاد

۵- ثواب و عقاب

۶- عفو و شفاعت

۷- توبه

آشنائی با کلیات علوم اسلامی (فلسفه و عرفان و کلام)

تعداد واحد : ۲ واحد

(۰۹)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنا کردن دانشجویان به مبادی و مقدمات فلسفه است تا بهنگام فراگیری فلسفه دچار زحمت و سردرگمی نشوند .

سرمختار دروس : (۳۴ ساعت)

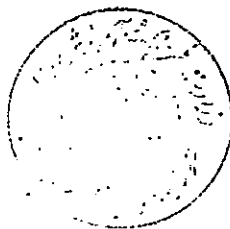
۱- تعریف فلسفه ، موضوع فلسفه ، فائده فلسفه ، ویژگیهای فلسفه اسلامی فرق میان فلسفه اسلامی و علم کلام فلسفه حقیقی یا علم اعلی . فلسفه در عصر جدید فلسفه اشراق ، فلسفه مشاء روش های فکری اسلامی حکمت متعالیه مسائل فلسفه غنی و ذهنی حادث و قدیم متغیر و ثابت وجوب امکان امتناع محلت و معلول

۲- علم کلام و تعریف آن موضوع علم کلام آغاز علم کلام . مذاهب و فرق کلامی :

معتزله افکار و آراء معتزله . عدل . اشاعره . شیعه

عرفان و تصوف . عرفان نظری . شریعت ، طریقت ، حقیقت مایه های عرفان اسلامی

، تاریخچه مختصر عرفان و عرفاء . منازل و مقامات اصطلاحات

فقه مقدماتی (۱)

(اندیشه)

تعداد واحد : ۲ واحد

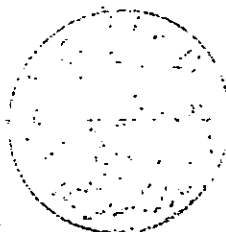
نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنایی با فقه اسلام

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

طهارت ، صلوٰه ، بضمیمه کلیاتی درباره زکات ، و خمس

فقه مقدماتی (۲)

(۱۰۰)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : فقه مقدماتی (۱)

هدف : آشنایی با فقه اسلام

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تجارت و اجاره و قضا و شهادات ، بضمیمه کلیاتی درباره مسوم ،

اعتکاف ، حج ، جهاد ، امر به معروف و نهی از منکر ، رهن ، حجر

، ضمان ، صلح شرکت ، مضاربه ، مزارعه و مساقات ، ودیعه و عاریه

فقه مقدماتی (۳)

(۳ - ۱۰)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : فقه مقدماتی (۲)

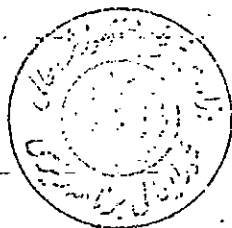
هدف :

سرفصل دروس : (۳۶ ساعت)

نکاح و طلاق ، بضمیمه کتاباتی درباره اقرار ، ایمان ، نذور

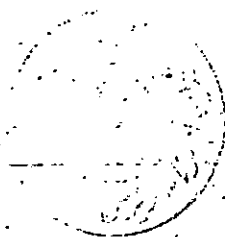
و عهود ، حید و ذبایر ، اطعمه و اشربه ، غصب ، شفعه

، احکام ، موات ، لقطه ، موارث

آشنائی با ادیان بزرگ

(۱۱)

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
هدف : مقدمات درباره ادیان بزرگ جهان - معرفی کتب

دینی و تحولات تاریخی انسان

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

مقدمات درباره ادیان ابتدائی - ادیان قدیم (مصر ، بین النهرین ،

آریائیان) - یهود - سیرتاریخی از ابراهیم تا دوران اسارت -

از اسارت تا عصر جدید - اجزاء کتاب مقدس یهود - فرق عمده -

مسیحیت - سیرتاریخی از آغاز تا زمان رنسانس و فرما سینون -

از فرما سینون تا زمان حاضر - اجزاء کتاب مقدس مسیحیت *

ادیان هندو (ویشنو پرستی - شیوا پرستی)

اشاره کلی به وداها ، اپانیشادها ، مهابهارت ، رامانیه -

دیانت بودائی - دو فرقه عمده آن - اشاره مختصر به دین

بودائی در چین و ژاپن -

دیانت زرتشتی - زرتشت ، اوستا - دیانت زرتشتی در ایران -

اسلامی -

ادبیات دینی زرتشتی بزبان پهلوی *

تفسیر قرآن (۱)

(۱۲-)

تعداد واحد : ۲ واحد

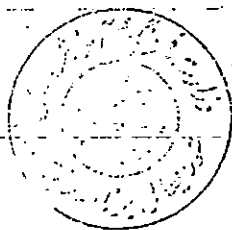
نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

تفسیر سوره حمد و سوره مدثر . و سوره تکوین

تفسیر قرآن (۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

(۱۲-۲)

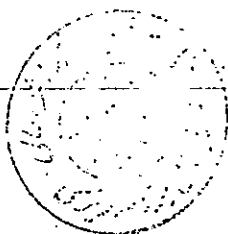
نوع واحد : نظری

پیش نیاز : تفسیر قرآن (۱)

هدف :

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

تفسیر سوره دهر و سوره جمعه و سوره تین و سوره علق

تألیف قرآن (۱)

(۱۲-)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی به کیفیت نزول و جمع و تدوین قرآن کریم

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

عناوین و اسامی قرآن کریم

وحی و مفاهیم آن و کیفیت نزول وحی بر پیامبر اسلام (صلی الله و علیه و آله)

و انبیاء دیگر (علیهم السلام)

آیه و معانی لغوی و اصطلاحی و شمار و تربیت آن .

فوائد شناخت آیات و سوره های و مدنی و گزارش معیار آن .

سوره و معانی لغوی و اصطلاحی آن و آراء علماء درباره کیفیت ترتیب آن .

فواتح سور و حروف مقطعه قرآن کریم و نقد و بررسی نظریات مختلف درباره

آن .

شمار حروف و کلمات قرآن کریم و گذری بر آراء علماء راجع به آن .

کیفیت پیدایش خط از دیدگاه دانشمندان قدیم و جدید ، و ورود آن به جزیره

العرب . خط و کتابت در مکه و مدینه همزمان با نزول ، قرآن کریم .

پیامبر امی ، و نقد و بررسی آراء مربوط به آن .

نگارش قرآن کریم در زمان نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) ، کتاب

و نویسندگان و حواریان و افزاینده های که کتابت وحی مورد استفاده قرار می گرفت

آراء دانشمندان درباره جمع و تدوین در زمان پیامبر اکرم (ص)

تاریخ قرآن (۲)

(۲ - ۱۳)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ قرآن (۱)

هدف : آشنائی به کیفیت نزول و جمع و تدوین قرآن کریم

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

- جمع و تدوین قرآن کریم : حفظ و به خاطر سپردن آن ، و گزاری در باره حفاظ قرآن کریم .

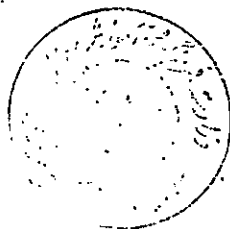
- قرائت قرآن کریم و بررسی حدیث " نَزَلَ الْقُرْآنُ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرَافٍ " - قراء قرآن کریم ، قراء سبعه ، قراء عشره ، و قراء اربعه عشر : بررسی عدم تواتر قرائات سبع .

- جمع و تدوین قرآن کریم پس از رحلت نبی اکرم (صلی الله علیه وآله و سلم) - امیر المؤمنین علی (علیه السلام) یا نخستین جامع و مدون قرآن کریم پس از رحلت پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله و سلم) و کیفیت ترتیب مصحف آن حضرت

- جمع و نگارش قرآن کریم در زمان خلافت ابی بکر .

- جمع و تدوین قرآن کریم در زمان خلافت عثمان

- گذری بر تحول و نیز اصلاح شیوه نگارش قرآن کریم .

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۱)

(۱۴۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

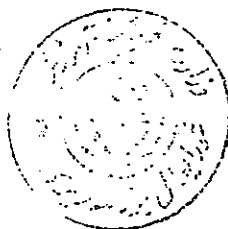
نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی به کیفیت پیدایش علم تفسیر و تدوین و تطور آن و اهم کتب تفسیری که تا کنون نگارش شده است

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

- معنی تفسیر و تائیل و ترجمه و فرق میان تفسیر و تائیل
- تفسیر در عصر نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)
- تفسیر در عصر صحابه و منابع آنها در تفسیر
- تفسیر در عصر تابعین و کیفیت تفسیر آنها
- تفسیر در عصر مومنین (علیهم السلام)

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۲)

(۱۴-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ تفسیر قرآن کریم (۱)

هدف : آشنائی به کیفیت پیدایش تفسیر و تدوین و تطور آن و اهم کتب

تفسیری که تا کنون نوشته شده است .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- تفسیر در عصر تدوین : نخستین مدون تفسیر ، سیر تدریجی تفسیر

عقلی ، گسترش بحثهای مستقل و تخصصی در تفسیر .

- تفسیر به مأثور : اسباب و علل ضعف پاره ای از تفاسیر به مأثور

اسرائیلیات و شخمتهایی که در ورود آنها به تفسیر مؤثر و دخیل

بوده اند .

- مشهورترین کتب تفسیر به مأثور و معرفی آنها .

- تفسیر به رأی و اهم کتب تفسیر به رأی .

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۳)

(۱۴۳)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : تاریخ تفسیر قرآن کریم (۲)

هدف : آشنائی به کیفیت پیدایش تفسیر و تدوین و تطور آن و اهم کتب

تفسیری که تا کنون تدوین شد .

سرفصل دروس : (۲۶۰ ساعت)

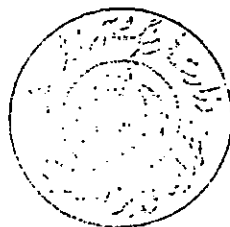
- تفسر معتزله و موضع آنها در تفسیر قرآن کریم .

- اهم کتب تفسیر معتزله .

- تفسیر شیعه امامیه و موقف آنان در تفسیر قرآن کریم .

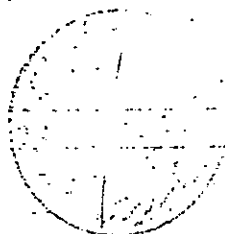
- تفسیر خوارج

- اشاره ای به تفسیرهای علمی

تاریخ حدیث

(۱۵)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

هدف : آشنائی به کیفیت تدوین کتب حدیث و اصول و مبانی -

این کتب .

— فصل دروس : (۳۴ ساعت)

— انواع علم الحدیث . معنی سنت و حدیث و خبر و اثر و روایت .

— تدوین حدیث : اختلافات نظر درباره تدوین حدیث ، اولین —

کسانی که به تدوین حدیث آغاز کردند .

— سیر تدوین حدیث بوسیله دانشمندان شیعه امامی : اولین کتاب

حدیث شیعه ، تدوین اصول اربعه . جوامع حدیثی متقدم (کتب

اربعة) و جوامع حدیثی متأخر (بحار ، وافى ، وسائل الشیعه)

— سیر تدوین حدیث به وسیله دانشمندان اهل سنت . اولین

کسانی که از اهل سنت به تدوین حدیث آغاز کردند . صحاح ست

و جوامع حدیثی دیگر از اهل سنت .

— علل وضع و جعل حدیث و کتابهایی که درباره احادیث موضوعه

نگارش شده است .

درایه الحدیث - یا - مصلح الحدیث

تعداد واحد : ۲ واحد

(۱۶)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی به انواع حدیث و اصطلاحات مربوط به آن .

— فصل دروس : (۲۴ ساعت)

— تعریف درایه الحدیث . تاریخ تدوین درایه الحدیث .

— معنی " متن " و " سند " و گزارشی درباره تحمل حدیث .

اختصار سند : صحابه ، مخضرم ، تابعین ، اتباع ، مولی ، مقلی و

مستغنی ، مسند ، محدث ، شیخ حدیث و امثال آنها .

— اصطلاحات حدیث : متواتر و اقسام آن ، آحاد ، اقسام چهارگانه

حدیث . و سایر مصطلحات .

— حجهت اخبار آحاد ، شرائط راوی ، الفاظ توشیح ، جرح و تعدیل —

روایات ، تقطیع حدیث ، طرق تحمل حدیث ، آداب محدث ، تصحیح

کتب حدیث .

فقه الحدیث (۱)

(۱۷-۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با منطق و لسان حدیث

(۳۴ ساعت)

سر فصل دروس :

انتخاب دو حدیث در هر يك موضوعات زیر و شرح و تفسیر

آنها :

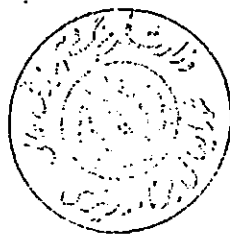
۱- اصول اعتقادات : توحید ، نبوت ، معاد ، عدل ،

و امامت .

۲- اخلاق .

۳- طهارت .

۴- نماز .

فقه الحدیث (۲)

(۱۷-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : فقه الحدیث (۱)

هدف : آشنایی با منطق و لسان حدیث

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

شرح و بررسی احادیثی در موضوعات زیر :

۱- روزه

۲- خمس

۳- زکوة

۴- حج

۵- امریه معروف و نهی از منکر

۶- قضاء و شهادات

۷- حدود و دیات

علوم قرآنی (۱)

(۱۸۱)

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری

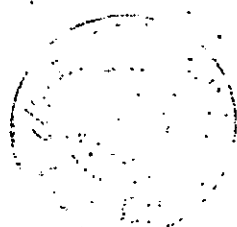
پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی به علوم و معارفی که برای فهم قرآن کریم بدانها نیاز است .

سرفصل دروس : (۶۸ ساعت)

- لغات غیر جاری در قرآن کریم .
- لغات غیر عربی (معرب) در قرآن کریم .
- شناخت وجوه و نظائر قرآن کریم .
- شناخت معانی و ادوات و طرقی که مفسر در تفسیر صحیح بدانها نیازمند است .

- مخکم و متشابه قرآن کریم • اقوال و آراء دانشمندان در این باره • گزارش راجع به حروف مقطعه قرآن در رابطه بنابین بحث •

(۱۸۰۲)

علوم قرآنی (۲)

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : علوم قرآنی (۱)

هدف : آشنائی به علوم و معارفی که برای فهم قرآن کریم بدانها نیاز است .

سرفصل دروس : (۶۸ ساعت)

- تقدیم و تأخیر در الفاظ و عبارات قرآن کریم و گزارش حکمت آنها

- عام و خاص در قرآن کریم و انواع آن

- مجمل و مبین در قرآن کریم

- مطلق و مقید در قرآن کریم

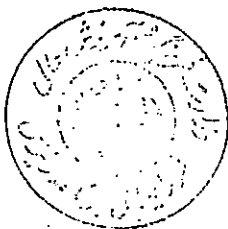
- مفهوم و منطوق در قرآن کریم

- حقیقت و مجاز در قرآن کریم

- تشبیه و استعاره در قرآن کریم

- حصر و اختصاص در قرآن کریم

- کنایه و تعریض در قرآن کریم

علوم قرآنی (۳)

(۳ - ۱۸)

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری

پیشیناز : علوم قرآنی (۲)

هدف :

سرفصل دروس : (۶۸ ساعت)

• تناسب آیات بایکدیگر

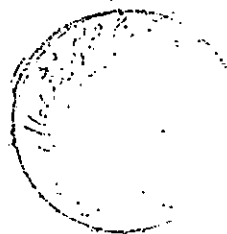
• آیات همانند بایکدیگر

• ناسخ و منسوخ در قرآن کریم

• گزارشی مفصل درباره " اسباب النزول " قرآن کریم

معنی لغوی اسباب ، معنی اصطلاحی اسباب النزول ،

فائده شناخت اسباب النزول و انواع اسباب النزول

تفسیر قرآن کریم (۱)

(۱ - ۱۹)

تعداد واحد :	۴ واحد
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	ندارد
هدف :	ایجاد آمادگی برای فهم قرآن کریم و آشنائی

به روشهای مختلف تفسیری

۶۸ ساعت (فصل دروس)

الف - درجهت بیان بعد اجتماعی *

تفسیر سوره های " حج " و " جمع "

ب - درجهت بیان بعد اخلاقی *

تفسیر سوره های " مومن " و " حجرات "

تفسیر قرآن کریم (۲)

(۲ - ۱۹)

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تفسیر قرآن کریم (۱)

هدف : ایجاد آماذگی برای فهم قرآن کریم و آشنائی به روشهای

مختلف تفسیری

سر فصل دروس : (۶۸ ساعت)

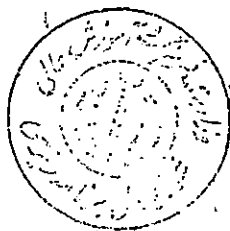
ج- درجهت بیان بعد کلامی

تفسیر بحثهایی از سوره " اسراء " و " انبیاء " و

" یس "

د- درجهت آشنائی به تفاسیر اثری

تفسیر بخش نخست سوره بقره

تفسیر قرآن کریم (۳)

تعداد واحد : ۴ واحد (۱۹-۳)

نوع واحد : نظری

پیشیناز : تفسیر قرآن کریم (۲)

هدف : ایجاد آمادگی برای فهم قرآن کریم و آشنائی به روشهای مختلف تفسیری *

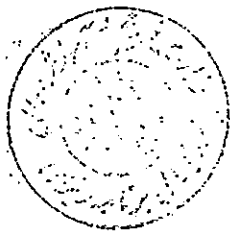
سر فصل دروس : (۶۸ ساعت)

هـ - در جهت بیان بعد عرفانی و فلسفی *

تفسیر بخشی از سورهٔ واقعه * یا تفسیر مشوّدتین و اخلاص *

و - در جهت بیان بعد عرفانی و فلسفی *

تفسیر سورهٔ (اعلی) و (طارق) *

تأثیر قرآن کریم در پیدایش علوم ادبسی

(۲۰)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : بیان انگیزه پیدایش علوم ادبسی

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

بررسی پیدایش علوم قرائت و تجوید و صرف و نحو *

مروری بر نهج البلاغه (۱)

(۱-۲۱)

تعداد واحد : ۲۰ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

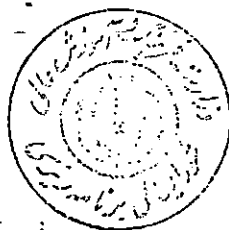
هدف : آشنائی با تاریخ جمع و تدوین نهج البلاغه و آشنائی با

مباحث کلی آن *

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

کیفیت جمع و تدوین نهج البلاغه و بررسی منابع خطب و

رسالات و حکم آن و کتابشناسی نهج البلاغه *

مروری بر نهج البلاغه (۲)

(۲-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

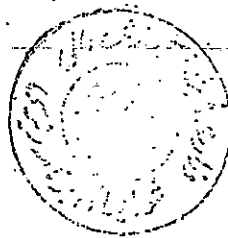
پیشنیاز : مروری بر نهج البلاغه (۱)

هدف : آشنائی به منطق و لسان نهج البلاغه *

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

انتخاب چند خطبه و یا رساله و یا حکمت نهج البلاغه و

شرح و گزارش آنها *

علوم بلاغت (۱)

(۲۴-)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آگاهی به وجوه و اسرار فصاحت و بلاغت قرآن کریم *

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

فصاحت کلمه و کلام و متکلم *

بلاغت کلام و متکلم *

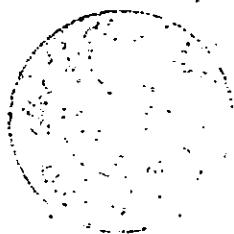
قصر *

وصل و فصل *

توضیحاً یادآور می شود که از موضوعات فوق الذکر و آن بخشهایی

از متن جواهر البلاغه تدریس می شود که بر حسب نظر استاد

دارای اولویت و ضرورت بیشتری است *

علوم بلاغت (۲)

(۲۲-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : علوم بلاغت (۱)

هدف : آگاهی به وجود و اسرار بلاغت قرآن کریم

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

• اینجاز و اطناب و مساواة

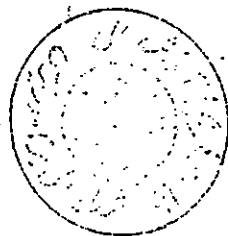
• تشبیه و ارکان آن

• حقیقت و مجاز و استعاره و کنایه

توضیحاً یادآور می شود که از موضوعات فوق ، آن بخشهایی از

متن جواهر البلاغه تدریس می شود که بر حسب نظر استاد

مربوط دارای اولویت و ضرورت بیشتری است *

فقه (۱)

(۱ - ۲۳)

تعداد واحد : ۶ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با فقه از متون اصیل فقهی ، و آمادگی برای ورود به فقه استدلالی و اجتهادی . فقه يك، مشتمل بر سه بخش است

سرفصل دروس : (۱۰۴ ساعت)

فقه ۱ بخش یکم ، مشتمل بر : کتابهای زکات ، خمس ، صوم ، حج

از لمعه

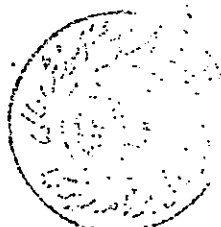
فقه ۱ بخش دوم ، مشتمل بر : جهاد ، امر به معروف و نهی از منکر

، کفارات ، نذر ، رهن ، خیر ، ضمان ، صلح ، شرکت ، مضاربه ، و دیعه

مزارعه و مباحقات از لمعه

فقه ۲ بخش سوم ، ۲ واحد مشتمل بر : وکالت ، شفعه ، سبیق در مایه ،

جعاله و ضایا ، اقراض ، غصب ، لقطه ، احیاء موات از لمعه

فقه (۲) (۲-۴۳)

تعداد واحد : ۶ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : فقه (۱) (۱۰۲ ساعت)

هدف : آشنائی با فقه از متون اصیل فقهی و آمادگی برای ورود به

فقه استدلالی و اجتهادی

فقه ۲ مشتمل بر سه بخش است :

فقه ۲ بخش یکم : مشتمل بر : صید و ذیاحیه ، اطعمه و اشریه ،

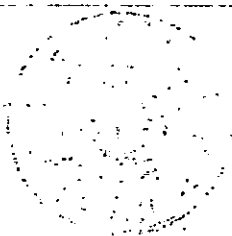
میراث و نیم اول از کتاب حدود و تعزیرات از لمعه

فقه ۲ بخش دوم : مشتمل است بر بقیه حدود و تعزیرات و قصاص

و دینات از لمعه

فقه ۲ بخش سوم : مشتمل است بر : نیمه اول کتاب متاجر

از شرایع محقق *

فقه (۳)

(۲-۳)

تعداد واحد : ۶ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : فقه (۲) (۱۰۲ ساعت)

هدف : آشنایی با فقه از متون اصیل فقهی و آمادگی برای ورود به

فقه استدلالی و اجتهادی فقه ۳ مشتمل بر سه بخش است

سرفصل دروس :

فقه ۳ بخش یکم مشتمل است بر نیمه دوم متاجر از کتاب شرایع

محقق

فقه ۳ بخش دوم مشتمل است بر : نیمه اول ارث از کتاب شرایع

فقه ۳ بخش سوم، مشتمل است بر نیمه دوم ارث از کتاب -

شرایع

فقه تطبیقی

(۲۴)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

کتاب نکاح از الفقه علی المذاهب الخمسه محمد جنواد -

مخبره •

اصول فقه (۱)

(۱ - ۲۵)

تعداد واحد : ۶ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
هدف :

سر فصل دوزیس : (۱۰۲۰ ساعت)

از مطالب ثانی در اوامر تا خطابات مشافیه مشتمل بر سه بخش
بخش یکم از اصول ۱ مشتمل بر این اصل ها : ۱ - صیغه افعَل
۲ - صیغه امر و وحدت و تکرار ۳ - فور و تراخی ۴ - مقدمه واجب ۵ -
امر بشیء مقتضی نهی از ضد
بخش ۲ از اصول ۱ مشتمل بر این اصل ها : ۱ - امر به چند چیز
تخیراً

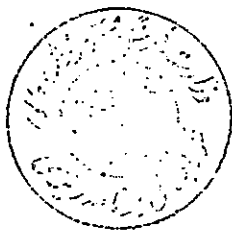
۲ - واجب مرسع ۳ - تعلیق امر (حکم) بر شرط ۴ - بر وصف ۵ -
بر غایت ۶ - امر به فعل مشروط ۷ - نسخ مدلول امر
بخش ۳ از اصول ۱ مشتمل بر این اصل ها : ۱ - مدلول صیغه
نهی ۲ - نهی و مره و تکرار ۳ - اجتماع امر و نهی ۴ - عام و خاص ،
صیغه های عام ۵ - جمع معرف و مفرد معرف ۶ - جمع منکر ۷ - خطاب
مشافیه

اصول فقه (۲۰)

تعداد واحد : ۶ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : اصول فقه (۱)
هدف :

سرفصل دروس : (۱۰۲۰ ساعت)

از فصل ۲ مباحث تخصیص تا ثبوت اجماع به خبر واحد مشتمل بر
سه بخش
بخش یکم از اصول ۲ : مشتمل بر : فصل ۲ مباحث تخصیص ، نهایت
تخصیص عام ۳ - عام مخصص آیا مجاز است در باقی ۴ - عمل به عام قبل از
مخصص از مخصص ۵ - مخصص بدنبال جمل متعهد
بخش ۲ از اصول ۲ : مشتمل بر : ۱ - ضمیری که بدنبال عام است
و به بعضی افراد آن بر می گردد ۲ - تخصیص عام به مفهوم ۳ - تخصیص
کتاب به خبر ۴ - بنای عام بر خاص ۵ - مطلق و مقید ۶ - مجمل
بخش ۳ از اصول ۲ : () مشتمل بر : ۱ - مبین اجماع ۳ - اختلاف علماء
بر دو قول ۴ - عدم تفصیل در دو مسأله ۵ - اختلاف امامیه بر دو قول ۶ -
ثبوت اجماع به خبر واحد

اصول فقه (۳)

(۲-۲۵)

تعداد واحد : ۶ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : اصول فقه (۲)

هدف :

سرفصل دروس : (۱۰۲ ساعت)

از تقسیم خبر به متواتر و آحاد تا آخر بحث تعادل و تراجیح مشتمل بر سه بخش

بخش یکم از اصول ۲. مشتمل بر : ۱- تقسیم تواتر و آحاد

۲- خبر واحد ۳- تجرد خبر واحد از قرینه ۴- شرائط عمل به خبر واحد

بخش دوم از اصول ۲. مشتمل بر : ۱- جرح و تعدیل بدون ذکر سبب

۲- تعارض جرح و تعدیل ۳- روایت حدیث ۴- نقل حدیث به معنی ۵- ارسال

حدیث ۶- اقسام خبر واحد ۷- جواز نسخ ۸- نسخ کتاب و سنت ۹- معنی

نسخ ۱۰- قیاس

بخش سوم از اصول ۳. مشتمل بر : ۱- استصحاب ۲- استصحاب حال

۳- اجتهاد ۴- شرائط آن ۵- تقلید ۶- منع تقلید در اصول عقاید ۷-

شرائط مفتی ۸- بنای مجتهد بر اجتهاد سابق ۹- تعادل و تراجیح

آیات الاحکام (۱)

(۱۰-۲۶)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با آیات احکام فقهی و طرق آوردن حکم فقهی از آیه

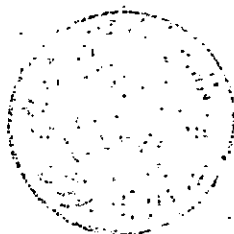
سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

آیات احکام :

آیات مربوط به : ۱- اجاره ۲- مضاربه و ایضاع

۳- ودیعه ۴- عاریه ۵- شفعه ۶- لقطه

۷- غصب ۸- وقف ۹- اقرار ۱۰- وصیت

آیات الاحکام (۲)

تعداد واحد : ۲ واحد (۲۶-۲)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آیات الاحکام (۱)

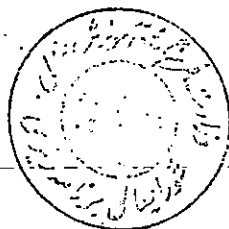
هدف : آشنائی با آیات احکام فقهی و طریقه بندست آوردن حکم فقهی از

آیه .

سرفصل دروسی : (۲۴ ساعت)

آینات الاحکام :

آیات مربوط به

۱- حجر

۲- نذر

۳- عهد

۴- مطاعم و مشارب

تاریخ فقه و فقها (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری (۲۷-۱۰)

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنائی با سیر و تحول فقه و اصول و با نشمندان بزرگ که در پیشبرد آن دو علم هم وافری داشته اند .

سرفصل دروسی : (۳۴ ساعت)

مشمول بر تاریخ فقه و اصول ، ادوار فقه ، آشنائی با مراحل که این

علم (فقه) از زمان تشریع احکام تا تدوین نخستین کتاب فقهی

و از آغاز اجتهاد تا دوره شکوفائی و کمال آن پیموده است ،

شناخت مکاتب مختلف فقهی .

تاریخ فقه و فقها ۲ (۲-۲۷)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ فقه و فقها (۱)

هتدف : آشنائی با سیر و تحول فقه و اصول دانشمندان بزرگ که در پیشبرد

آن دو علم سهم وافری داشته اند .

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

تاریخ فقه و فقها (فقهای مذاهب معروف ادوار مختلف اسلامی

بلا لا خص فقهای شیعه در طول تاریخ فقه

فقه الحدیث (۱)

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد : نظری

(۲۸)

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با منطق و لسان حدیث

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

انتخاب در حدیث در هر يك موضوعات زیر و شرح و تفسیر

آنها :

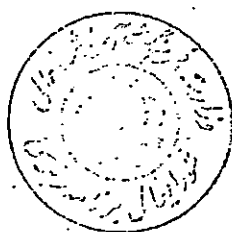
۱- اصول اعتقادات : توحید، نبوت، معاد، عدل،

و اطاعت .

۲- اخلاق .

۳- طهارت .

۴- نماز .

فقه الحدیث (۲)

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری

(۲۸۲)

پیش نیاز : فقه الحدیث (۱)

هدف : آشنائی با منطق و لسان حدیث

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- شرح و بررسی احادیثی در موضوعات زیر :

۱- روزه

۲- خمس

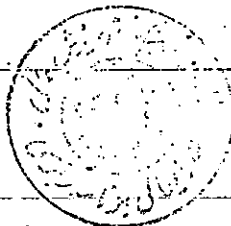
۳- زکوة

۴- حج

۵- امریه معروف و نهی از منکر

۶- قضاء و شهادات

۷- حدود و دیات

فلسفه (۱)

تعداد واحد : ۶ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
هدف : آشنا کردن متد مای دانشجوین با مطالب فلسفه اسلامی

سر فصل دروس : (۱۰۲ ساعت)

تعریف فلسفه - کلیات مباحث وجود از قبیل بداهه وجود ، اشتراك وجود ، وجود رائد بر ماضیت است ، اصله وجود .

تشکیك وجود (المرحله اولی)
انقسام وجود به ذهنی و خارجی (المرحله الثانيه)
انقسام وجود به نفسی و رابط و (المرحله الثالثه)

تعریف مواد ثلاث : تعریف واجب الوجود ، امکان ، احتیاج ممکن به علت (المرحله الرابعه) .

ماهیت واحکام آن : اعتبارات ماهیت : معنی ذاتی

و غرضی ، جلس فصل و شروع و

کلی و جزئی و

(المرحلة الخامسة)

مقولات عشر : انقسام ماهیة به خصوص و عرض

انقسامات جسمی ، جسم ، هیولی ، ضرورت

ضروری و (المرحلة السادسة)

علت و معلول : اثبات علیت و معلولیت ، انقسامات

علت ، تلازم ضروری علت و معلول دوز و تسلسل

و (المرحلة السابعة)

انقسام موجود به واحد و کثیر : معنی وحدت و

کثرت ، انقسام وحدت ، عوارض وحدت .

انقسام بمقابل

(المرحلة الثامنة)

سبب و لحوق و انقسام آن ، قدم و حدوث و

انقسام آن (المرحلة التاسعة)

قیوه و فعل ، تغیر ، حرکت ، انقسامات حرکت

مقدمات حرکت زبان و

(المرحلة العاشرة)

علم و عالم و معلوم : تعریف علم و انقسامات آن

انواع معلول و مراتب آن مستفیض

علمیه و

(المرحلة الحادية عشر)

فلسفه (۲)

(۲۲-۲)

- تعناده واحد : ۱ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : فلسفه (۱)
هدف : آشنائی استدلالی دانشجویان با مسائل فلسفه اسلامی

سرفصل دروس : (۱۰۲ ساعت)

- انقسام کلمی وجود : اشتراك معنوی وجود
امواله وجود ، تشکیک در وجود و
(المرحله الاولى)
وجود مستقل و وجود رابط ، اختلاف وجود رابط و
مستقل و
(المرحله الثانيه)

- انقسام وجود به ذهنی و خارجی
(المرحله الثالثه)

مواد قضایا: وجوب ، امکان ، امتناع
انقسامات هر کدام از مواد ثلاث ، ماهیت واجب
انیت او است .

واجب الوجود بالذات ، واجب الوجود من جمیع الجهات
است . الشئئی مالم یجب لیم یسرحد ، مناط
حاجتیه ممکن به علیت .
علت سبقیه ممکن ، بعضی از احکام ممنوع
بالذات .

(المرحلة الرابعة)

ماهیه واحکام آن : ماهیت فی حد ذاتها
نیو وجود است و نه معدوم ، اعتبارات ماهیه ،
کلی و جزئی ، ذاتی و عرضی ، جنس و -
فصل و نوع ، بعضی از احکام نوع و بعضی
از احکام فصل .

(المرحلة الخامسة)

واحد و کثیر : مفهوم وحدت و کثرت . اقسام واحد
لوازم وحدت و کثرت ، انقسام حمل به هو هو
و دی هو .

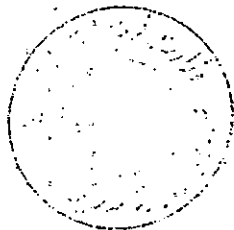
غیرینت و اقسام آن ، تقابل تناقض ،
تقابل عدم و بلکه تقابل واحد و کثیر .
تقابل تضاد .

(المرحلة السابعة)

فلسفه (۲) (۳۲-۳)

تعداد واحد : ۶ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : فلسفه (۲)
هدف : آشنائی استدلالی دانشجویان با مبانی
فلسفه اسلامی
سرفصل دروس :

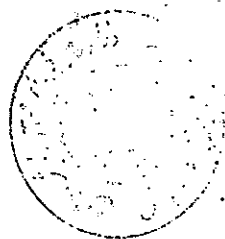
علت و معلول : اثبات علیت و معلولیت
انقادات فلسفه : وجوب وجود معلول با وجود
علت تامه و
تمام فصول (المرحله الثامه) .

سبق ولاحق وقدام وحدث :
 تقدم ولاحق ، ملاك سبق ولاحق ، مضيئه ،
 معنای تقدم وحدث واقسام آن ، تقدم وحدث زمانى ،
 حدوث وقدام ذاتى و
 (المرحلة العاشرة)

مباحث واجب الوجود ، اثبات واجب الوجود ، براهين
 دیگر اثبات واجب الوجود ، واجب محالى ماهيت
 ندارد ، واجب محالى بسيط است .
 واجب الوجود شريك ندارد ، توحيد واجب در ربوبيه
 واجب بالذات مشارك در نظام ندارد . . .

قسمتى از (المرحلة الثانية عشر)
 صفات واجب بالذات بسوجه كللى :
 صفات ذاتيه ، صفات فعليه ، علم واجب محالى
 عنايه وقضا وقدر ، قدرت ، واجب محالى
 مجرد مرممكن است ، حيات ، اراده و كلام
 عنايت الهيئه ونظام احسن ، خير و شر . . .
 (المرحلة الثانية عشر)

کلام : افعال واجب تعالی

تعداد واحد : ۲ واحد
 نوع واحد : نظری
 پیشنیاز : ندارد
 هدف : آشنایی دانشجویان با مباحث " افعال بار تعالی "
 در علم کلام

سرفصل دروس : (۳۶ ساعت)

فصل ثالث از " المقصد الثالث "

در افعال واجب تعالی : اثبات حسن و قبح عقلی

خداوند مرکب قبیح نمیشود ، خداوند قادر

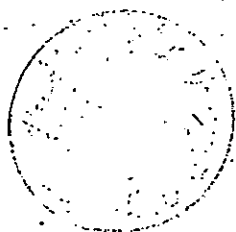
بترقیب قبیح است *

در افعال خداوند غرض هست *

قضا و قدر ، هدایت و غیالات *

لطف و ماهیت و احکام آن *

(تمام مسائل فصل سوم از مقصد ثالث)

کلام : نبوت و امامت (۲)

(۳۴۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : کلام (۱)

هدف : آشنائی با مبانی کلی نبوت عامه و خاصه

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

مقدمه راجع در نبوت : حسن بعثت ، وجوب بعثت ، وجوب عصمه ، طریق معرفت صدق نبی ، کرامات ، وجوب بعثت در هر زمان ، نبوت پیامبر اسلام ، مباحث - علامه طباطبائی در ذیل آیه ۲۱۳ سوره بقره پیرامون نبوت *

امامت واجب است ، وجوب عصمه امام ، باقی صفات امام ، وجوب نص بر امام ، جواب اعتراضات ، تعیین امام ،

نصوص داله بر امامت حضرت علی (ع) ، امامت ائمه ابی عشره (قسمت مربوط به مطاعن خلفاء) تدريس نخواهد شد *

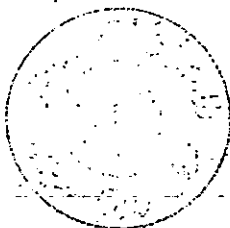
نظرات اهل سنت در مساله امامت بطور اختصار بیان خواهد شد *

کلام (۳)

تعداد واحد :	۲ واحد	
نوع واحد :	نظری	(۳-۳۴)
پیشنیاز :	کلام (۲)	
هدف :	آشنائی با مسائل کلی "معاد"	

مرفصل دروس : (۳ ساعت)

- فصل اول : در معاد روحانی
- فصل دوم : در معاد جسمانی
- فصل سوم : بدن محشر و عین بدن دنیوی است

حکمت مسطی (۱)

(۳۴۰)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنائی دانشجویان با مسائل اصلی حکمت عقلی

از نظر فلاسفه اسلام

سرفصل دروس : (۲.۴ ساعت)

تعریف النفس ، شوق النفس الى افعالها
الخاصة بها ، الحرص على الخيرات ،
الفرائض التي تحت العفة ، الفضائل التي
تحت الشجاعة ، الفضائل التي تحت السخاء
الفضائل التي تحت العدالة •
المقالة الثانية : الخلق ، الشريعة ،
الانسان ، الفلسفة ، كمال الانسان في
الذات المعنوية ، قوى النفس الثلاث ،
الواجب على العاقل ، النفوس الثلاث ،
سببها النفس العاقلية •

حکمت عقلی (۲) (۳۵-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

(۳۵-۲)

پیشنیاز : حکمت عقلی (۱)

هدف :

سرفصل دروس : (۲۶ ساعت)

المقاله الثالثه : الخیر والسعاده - اقسام الخیر
السعاده - رأى المؤلف فى السعاده - اول رتب
الفضائل - آخر مراتب الفضائل - السويته الاولى
من السعاده - الاخير - رأى ارسطو طائفتين -
فى بقاء النفس ، لهذه السعاده .

المقاله الرابعه : ظهور الفضائل من
ليس بمسحود ولا فاضل - الحاجه الى
المال واكسابه بالطرق الشريفه العادله
العادل ، مواضع العدل - لزوم انبشيره
فى المعاملات - الامام العادل - اسباب المضرات ،
وتسليم العدل - ما يوجب على الانسان -
لخالقه - اسباب الانقطاع عن الله - مريضه
اولى عريضه ثانيه .

منطق (١)

(١-٢٦)

تعداد واحد : ٤ واحد

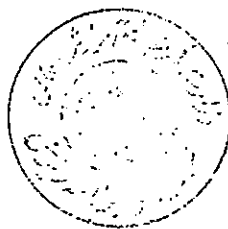
نوع واحد : نظري

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنائی دانشجویان با مباحث اصلی قیاس و اقسام قیاس
به اعتبار مقدمات در سطح عالی.

سرفصل دروس : (٦٨ ساعت)

فصل رابع در قیاس : اقسام القیاس ، القیاسات الحطیبه -
الاشكال الاربعه . . . شرائط الاشكال - الضروب المنتجه ،
النتیجه تابعه لاختصاص المقدمات . . .
شرائط انتاج الشكل الاول . . . الضروب المنتجه
من الشكل الاول - الانتاج فی الشكل الثانی - الضروب
المنتجه فی الشكل الثانی . . . شرائط الانتاج فی
الشكل الثالث . . . ب شرائط انتاج الشكل الرابع
الضروب المنتجه من الشكل الرابع - الضروب المنتجه
من المخططات - بیان الانتاجات فی الشكل الرابع -
نتائج الشكل الرابع باعتبار الجمادات .

منه

أقسام الشرطيات : القياسات المولفه من المتصلات
النتيجه في القياس المختلط من الاتفاقيته واللزوميه ،
انتاج القسم الثاني من المتصلات ، انتاج القسم
الثالث من المتصلات ، انتاج القضايا لمولفه
من المتصلات ، انتاج القسم الثاني من
المتصلات ، انتاج القسم الثالث من المتصلات ،
القياسات المولفه من المتصلات والمتصلات ،
القسم الثاني من القياسات ، المولفه من
المتصلات والمتصلات ، القياسات المولفه من
الحمليات والشرطيات ، نقض ما قيل في عدم
انتاج المركب من حمليه ومتصله . القياسات
المولفه من الحملية والمتصله ، القياس المتالف
من متصله وحمليات .

منطق (٢)

تعداد واحد : ٤ واحد
نوع واحد : نظري
پیش نیاز : منطق (١)
(٢٦-٢)

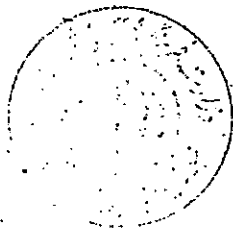
هدف : آشنائی دانشجویان با مباحث اصلی قیاس وحد واقسام قیاس
به اعتبار مقدمات ، در سطح فالی

سرفصل دروس : (٦٨ ساعت)

الاستثنائيات ••• القياس المركب - لواحق القياس -
صدق النتيجة مع كذب المقدمات - كيفية اكتساب
مقدمات البرهان - قياس الدور - قياس العكس -
مؤارد استعمال قياس الدور والعكس - الدور والعكس
في العلوم - قياس الخلف - الاستقراء - التمثيل ،
قياس الضمني - قياس المقام - قياس المعارضه -
في البرهان والحد - القول الشارح والحججه
التعليم والتعلم - مطلب ما - مطلب مل - مطلب لم
••• البرهان ••• احوال العلوم ••• مبادئ العلوم
مسائل العلوم ••• العلم الامم •

”ر ن ب ا ل ه“

القول في الحد - الحد التام والناقص -
كيف يكتب الحد - ما يستعان به في تحميل الحدود -
الخطه - تقع مبدأ الفصل - وقوع المعلولات و
العناوين في الفصل - تقدم اجزاء الحد على الحدود -
الرسم حد الاعراض الحدائيه
في الجدول السائل والمحيط - مبادئ الجدول
الشهورات الموضوع في الجدول - تقدم مات
الجدول - محمولات الجدول - شرائط المحمولات
الجدوليه مواضع الاثبات والا بطلان
مواضع التركيب الحدي *

منطق (٣)

(٣٦٣)

تعداد واحد : ٢ واحد

نوع واحد : نظري

پیش نیاز : منطق (١) (٢)

هدف : آشنائی دانشجویان با مباحث اصلی قیاس و حد و

اقسام قیاس به اعتبار مقدمات در سطح عالی

سرفصل دروس : (٢٤ ساعت)

مواضع الهموم ، وصایا لـلـسائل ، وصایا

للمجيب ، ما ينبغي للمجادل .

فی المغالطه ، اسباب الغلط اللفظيه ،

اسباب الغلط المعنويه

فی الخطابه ، منفعة الخطابه . . . اجزاء الخطابه

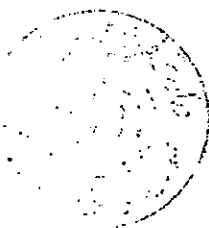
اقسام المستمعين ، مبادئ الحجج الخطابيه ،

تالیفات الخطابه ، ما مستطیع منه الخطابه ،

اقسام الخطابه ، اقسام المشهورات

فی الشعر ، موارد استعمال الشعر

وعريف الشعر ، مواد الشعر ، الشعر التام .

تاریخ فلسفه اسلامی

تعداد واحد :	۲ واحد	(۲۲)
نوع واحد :	نظری	
پیشنیاز :	ندارد	
هدف :	آشنائی با مراحل اصلی تحول فلسفه اسلامی	

تعداد دروس : (۳۴ ساعت)

مراحل اصلی تاریخ فلسفه اسلامی

تاریخ فلسفه غرب (۱)

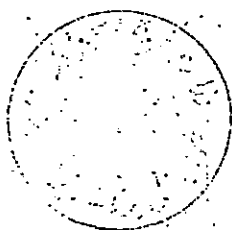
(۳۸۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- تفکر پیش از سقراط

اشاره باقوال و کلمات سنمای ایونی و الیائی و نقل بعضی کلمات
بزرگان دوره پیش از سقراط مخصوصاً هراکلیتس و پارمنیدس و
فیثاغورث

۲- سقراط و مائث فلسفه

۳- افلاطون موسس فلسفه و مدینه عقلی

۴- ارسطو مدون منطق و معلم اول فلسفه

۵- سقراطیان - رواقیان - اپیکوریان

۶- افلوطین و نوافلاطونیان

۷- انتقال فلسفه به اسکندریه و عالم اسلام

۸- نظراجمالی به فلسفه قرون وسطی با ذکر اوصاف فلسفه این

دوره و مسائل اساسی آن

تاریخ فلسفه غرب (۲)

(۳۸-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ فلسفه غرب (۱)

هدف :

سرفصل دروس : (۳۰۴ ساعت)

۱- رنسانس و آغاز دوره جدید

۲- اشاره به ادب و هنر و علم و فلسفه در قرون پانزدهم و

شانزدهم میلادی

۳- فرانسیس بیکن

۴- دکارت و دکارتیان

پاسکال ، مانبرانش ، اسپینوزا و لایب نیتس

۵- جان لاک ، باوکلز ، دیوید هیوم

۶- روسو و قرن منورالفکری

۷- کانت و فلسفه انتقادی

۸- هگل و ایدالیسم آلمان

۹- نیچه و پایان فلسفه

۱۰- اشاره ای به فلسفه های معاصر

متون فلسفی بزبان خارجی

- تعداد واحد : ۴ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
هدف : آشنائی دانشجویان متون فلسفی به زبان خارجی
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

متون فلسفی به زبان خارجی

عرفان

(۴۰)

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

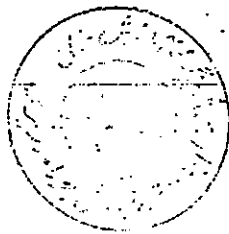
هدف : آشنائی دانشجویان با اصطلاحات و مسائل اصلی

عرفان اسلامی

سرفصل‌ها : (۶۸ ساعت)

مقدماتی از رساله قشیریه

به انتخاب استاد *

معارف شیعه (۱)

(۱-۴۳)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنا کردن دانشجویان با اهم دیدگاههای شیعه بخصوص در مسائل کلامی و جهان بینی اجتماعی و فلسفی وائمه شیعه و منابع مهم فکر شیعی و موقعیت شیعه در اسلام •
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- اشاره ای اجمالی به عوامل انشعابات بین مسلمین از زمان

رحلت پیامبر تا شهادت امیرالمومنین علی (ع) و اهم مسائل

کلامی در این دوره از جمله مسئله تشیع ، خلافت و امت و

خوارج و دیدگاه شیعه درباره آنها •

۲- اشاره ای اجمالی به اوضاع سیاسی و اجتماعی جهان اسلام

از شهادت امیرالمومنین تا شهادت حضرت امام حسین و اهم

مسائل کلامی و اعتقادی این مقطع و دیدگاههای شیعه •

معارف شیعه (۲)

(۴۳-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : معارف شیعه (۱)

هدف : آشنا کردن دانشجویان با اهم دیدگاههای شیعه بخصوص
در مسائل کلامی و جهان بینی اجتماعی و فلسفی وائمه
شیعه و منابع مهم فکری شیعه و موقعیت شیعه در اسلام
سر فصل دروس : (۳۶ ساعت)

- ۱- از شهادت حضرت امام حسین (ع) تا شهادت امام جعفر صادق (ع)
و اهم مسائل کلامی و اعتقادی این دوره از قبیل مسائل مربوط به
توحید و صفات ثبوتی و سلبی و کلام الهی و مسائل مربوط به کفر
و ایمان و وضع شخص گناکار و ارجاء و تصوف و عرفانی و
امامت و حد و اقتدار عقل و نقل و عصمت و نیز مسائل خواجه *
- ۲- تاثیر حال و احوال ائمه علیهم السلام خصوصاً امام باقر و امام صادق
(ع) در شکل گیری فکرو فرهنگ شیعه و اشاره ای به محدثین
و مفسرین و متکلمین و گروههای سیاسی شیعه *

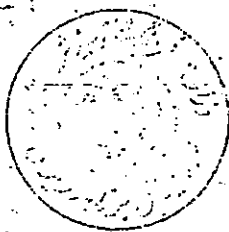
- ۳- اشاره ای اجمالی به اوضاع سیاسی و اجتماعی و علمی جهان
اسلام از امامت حضرت موسی بن جعفر و بخصوص امام رضا و تا
پایان غیبت صغری و ورود دانشهای بیگانه به عالم اسلام
و علل حمایت دستگاه خلافت و دیدگاههای کلامی و فلسفی و
شیعه با اشاره اشاعره و معتزله و -
بزرگان محدثین و مفسرین و فقهای و متکلمین شیعه *

تاریخ فرق اسلامی (۱)

تعداد واحد :	۲ واحد	"(۴۴-۱)"
نوع واحد :	نظری	
پیش نیاز :	ندارد	
هدف :	شناخت فرق اسلامی و علل پیدایش آنها	

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

بحث درباره فرق عمده اسلامی - بیان اصول و موارد اختلاف ،
علل پیدایش فرق ، علل سیاسی و اجتماعی ، علل
اعتقادی و اصولی -

تاریخ فرق اسلامی (۲)

(۴۴-۲۰)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : تاریخ فرق اسلامی (۲)

هدف : شناخت فرق اسلامی و اصول اعتقادی آنان

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

فرق شیعی ، اسماعیلیه ، زیدیه ، پیدایش اسماعیلیه ،
اصول اعتقادی مذهب اسماعیلی ، وجوه اشتراك و
اختلاف با سایر مذاهب و فرق شیعی *

تاریخ فلسفه اسلامی (۱)

۸ (۳۱ - ۴۵)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با سیر حکمت در اسلام و شناخت مکاتب فلسفی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

آغاز تفکر فلسفی در اسلام

فلسفه و علم کلام ، ترجمه های کتب فلسفی یونانی

بنیان عربی و اصول فلسفه مشاء

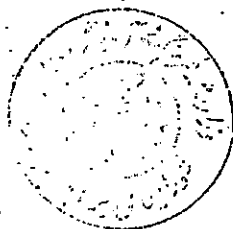
کندی ، فارابی ، ابن سینا

تاریخ فلسفه اسلامی (۲)

- تعداد واحد : ۴ واحد (۴۵-۲)
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : تاریخ فلسفه اسلامی (۱)
هدف : آشنائی با سیر حکمت در اسلام و شناخت مکاتب فلسفی

ساعت عمل : (۳۴ ساعت)

- دین و فلسفه - محمد غزالی -
ابن رشد و غزالی -
حکمت اشراق و شیخ شهاب الدین سهروردی -
مفسرین ابن سینا - مفسرین حکمت الاشراق -
فلسفه اسلامی در ایران دوره صفوی -
میرداماد - صدرالدین شیرازی و مکتب او -
شارحان و پیروان فلسفه صدرالدین شیرازی در
دوره قاجاریه - ملاهادی سبزواری -
فلسفه اسلامی در دوره حاضر -

تاریخ فلسفه غرب (۱)

(۶۶۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با سیر فلسفه در غرب از آغاز تا رنسانس

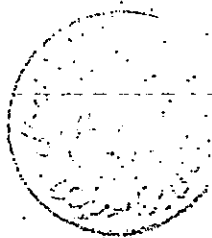
سرفصل دروس : (۳۶ ساعت)

ظهور نخستین فلاسفه ، فلاسفه پیش از سقراط ،

سقراط ، افلاطون ، ارسطو ، اپیکوریان ،

رواقیون ، نوافلاطونیان ،

فلسفه در قرون وسطی .

تاریخ فلسفه غرب (۲)

(۴۶-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ فلسفه غرب (۱)

هدف : آشنائی با سیرتلففه در غرب از رنسانس تا زمان

حال .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تأثیر رنسانس در تحولات فکری و مکاتب فلسفی —

اومانیسم بعد از رنسانس — بیکین ، دکارت ، کانت —

ایدئالیسم فلسفه آلمانی — هگل ، نیچرسم ،

شوپنهاور .

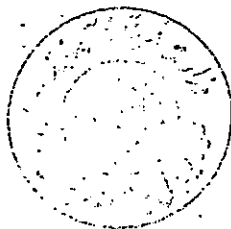
فلاسفه انگلیسی — هیوم — بارکلی —

انژیستوانسیالیسم — پراگماتیسم ،

مکاتب منادی —

فلسفه جدید — برگسون — وینکشتاین —

راسل

کلیات علم کلام

(۴۷۰)

تعداد واحد : ۲ واحد

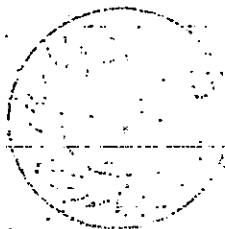
نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با کلیات علم کلام و مذاهب کلامی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

مباحث اساسی علم کلام ، مذاهب کلامی ،
وجوه اختلاف و اشتراك در مسائل کلامی بین
مذاهب مختلف :

تفسیر عرفانی قرآن

(۴۸)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با دیدگاهها و روشهای تفسیر مفسران عرفانی

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

دیدگاه عرفاد ر باره موضوعات و مسائل قرآنی

ذکر نمونه های از روش تفسیر نثر قرآنی

انصاری ، مفیدی ، ابن عربی •

متمون عرفانی فارسی (۱)

(۴۹-۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

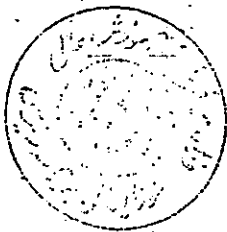
پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با متمون عرفانی فارسی و اصطلاحات عرفانی از آغاز

تا قرن ششم

سرفصل تدریس : (۲۴ ساعت)

منتخباتی از کشف المحجوب مجریری ،
از رسائل خواجه عبدالله انصاری ، از اسرار التوحید ،
از ترجمه رساله قشیریه ، از آثار منظوم
سنائی و عطار
(با شرح مطالب و اصطلاحات) .

متون عرفانی فارسی (۲)

(۴۹-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

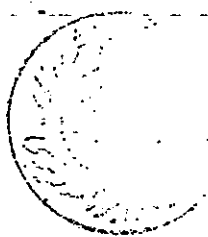
نوع واحد : نظری

پیشنیاز : متون عرفانی فارسی (۱)

هدف : آشنایی با متون عرفانی فارسی و اصطلاحات عرفانی قرن
هفتم و هشتم *

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

منتخباتی از دفتر اول مثنوی ، منتخباتی از دیوان
شمس تبریزی ، از دیوان عراقی ، از دیوان حافظ ،
از دیوان شاه نعمت اله ولی ،
از مرصع الادب ، از
از مصباح الهدایه *

متون عرفانی فارسی (۳)

(۴۹-۳)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : متون عرفانی فارسی (۲)

هدف : آشنائی با متون عرفانی فارسی از قرن نهم به بعد

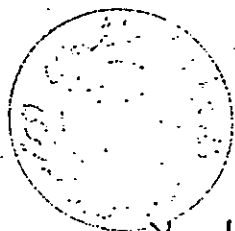
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

موضوعاتی از آثار جامی ، از منظومه های جامی ،
از آثار فیض کاشانی ، ترجیح بنده های اصفهانی
موضوعاتی از مکاتیب شیخ احمد سرهندی •

تاریخ تصوف (۱)

(۵۰-۱)

تعداد واحد :	۲ واحد
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	ندارد
مدت :	تاریخ تصوف از آغاز تا پایان قرن هفتم هجری

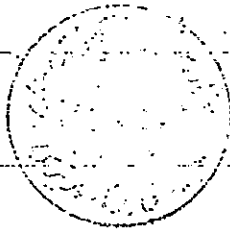
سرفصل تئوری : (۳۴ ساعت)

- ۱- روش زاهدانه در صدر اسلام - حسن بصری ، رابعه ، ابراهیم ادوم .
- ارتباط با بحالیم قرآنی و اقوال و افعال نبی اکرم و صحابه و ائمه اسلام .
- ۲- صرفیه اولیه - بایزید بسطانی ، جنید ، ذوالنون مصری ، حلّاج ، خرقانی ، ابوسعید ابن الفیر ، خواجه عبدالله انصاری .
- ۳- تاسیس خانقاه و آغاز سلسله ها - آداب خانقاه -
- ۴- آراء صوفیه - مقامات و احوال و سیر و سلوک عرفانی -
- ۵- عرفان نظری - مسأله وحدت وجود - تاسیس عرفانی قرآن - نظر نقیها و متشرعین درباره تصوف و آداب و آراء آن .
- ۶- غزالی ، ابن عربی ، جلال الدین بلخی ، نجم الدین کبریا ، ابن فارض ، ابن طفیل .
- ۷- معرفی برخی از کتب مهم عرفانی چون کتاب العرف کلاباذی .

بقیہ

سرفصل دروس :

الصحیح ابو نصر سراج - کشف المحجوب مجری ،
منازل السائرين خواجه بدالہ انصاری ،
عوارف المعارف سہروردی •

تاریخ تصوف (۲)

(۵۰-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ تصوف (۱)

هدف : تاریخ تصوف اسلامی از قرن هشتم تا قرن دهم هجری

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- ۱- تأثیر حمله مغول در گسترش افکار صوفیانه *
- ۲- تصوف اسلامی در شبه قاره هند ، تاسیس خانقاه ها و ورود سلسله قادریه * علی بن عثمان هجریری ، ذکریا مولتانسی ، گیسو دراز ، نظام الدین اولیاء ، امیر خسرو دهلوی *
- ۳- شارحان آثار ابن عربی میروان نظریات او *
- ۴- شیخ محمود شبستری ، حافظ ، نعمت اله ولی ، جامی *
- ۵- معرفی برخی از آثار مهم عرفانی این دوره : گلشن راز ، شروح جامی ، نفحات الانس *

تاریخ تصوف (۲)

(۵۰-۳)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ تصوف (۱)

هدف : تاریخ تصوف اسلامی از قرن دهم تا زمان حاضر

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- تصوف در دوره صفوی - رابطه شیخ و تصرف

۲- شیخ بهائی ، فیض کاشانی ، صدرالدین شیرازی و عرفان اسلامی .

۳- اوضاع خانقاه ها و توسعه و انشعاب سلسله ها .

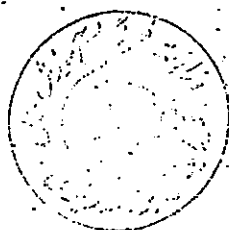
۴- تصوف اسلامی در هند - شیخ احمد سرهندی ، شاه ولی الله دهلوی ، سهرورد کاشانی ، محمد ابراهیم اشکوه

مخالفات اورنگ زیبا با صوفیه .

۵- تصوف در دوره زندیه و قاجاریه .

۶- کارها و تحقیقات و ترجمه های مستشرقین در

باره تصوف .

متون دینی و عرفانی بزبان انگلیسی (فرانسه) ۱

(۵۱-۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

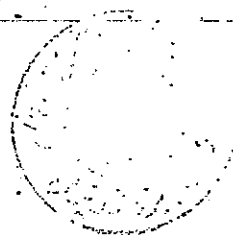
هدف : آشنائی با متون دینی و عرفانی بزبان انگلیسی (فرانسه) و شناخت اصطلاحات

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

فصل اول و دوم از کتاب تصوف (Sufism)
آربری -

فصل مربوط به تعاریف اصطلاحات تصوف از کتاب عرفان اسلامی

نیکلسون (Islamic Mysticism)

متون دینی و عرفانی بزبان انگلیسی (فرانسه ۲)

تعداد واحد : ۲ واحد (۵۱-۲)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : متون دینی و عرفانی به زبان انگلیسی (فرانسه ۱)

هدف : آشنائی با متون عرفانی و دینی بزبان انگلیسی
(فرانسه ۲) و شناخت اصطلاحات

سرفصل دروس : (۳۶ ساعت)

مقاله دائره المعارف میسینگز درباره

"صوفیه"

مقاله دائره المعارف میسینگز درباره "توحید"

متون دینی و عرفانی بزبان انگلیسی (فرانسه) ۳

(۵۱-۳)

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : متون دینی فاعرفانی انگلیسی (فرانسه) (۲)

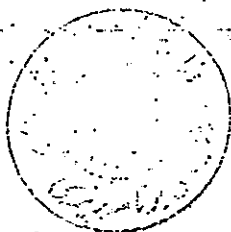
هدف : آشنایی با متون عرفانی و دینی بزبان انگلیسی

(فرانسه) و شناخت اصطلاحات

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

فصل مربوط به " عرفان " از کتاب

" انواع و تجربه های دینی " ویلیام جیمز .

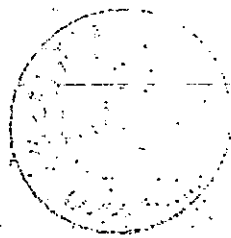
ادیان ابتدائی و قدیم

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
مدف :

(۵۲)

بر فصل دروس : (۲۴ ساعت)

بحث در روشهای تحقیق در ادیان -
نظریات محققان تاریخ ادیان درباره ادیان ابتدائی -
ادیان ابتدائی - ادیان قدیم

ادیان ایران قبل از اسلام

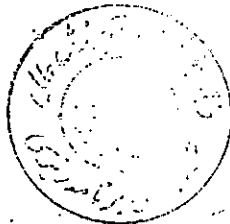
تعداد واحد : ۲ واحد
(۵۳)
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
هدف : آشنائی با ادیان ایران قدیم

سرگرمی دروس : (۳۶ ساعت)

دین و آئین آریائیایان قدیم ، زرتشت و تعلیمات او ،
کتابهای زرتشت ، اوستای بعد از زرتشت ،
اصول اعتقادی و اعمال دینی زرتشتی ، دین
زرتشتی در دوره ساسانی ، دین زرتشتی بعد
از اسلام .

مانند و اصول دین او
مزدك و افکار مزدکی

دین یهود و مسیحیت

(۵۵)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیار : ندارد

هدف : شناخت سیرتاریخی یهود و مسیحیت و اصول اعتقادی آنها *

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- دین یهود : مختصری درباره اوضاع اجتماعی و فکری مصر و خاورمیانه پیش از آغاز یهود - ابراهیم موسی - دین یهود در - کنعان و فلسطین - سلیمان و داوود - تاسیس معبد - روابط قوم یهود با دولت‌های آشور و بابل - دوران اسارت - تدوین اسفار - دوران بازگشت و تعمیر معبد - روابط با دولت ایران - روابط با دولت روم - عصر مکیان - فرقه‌های یهودی (صدوقیان - فریسیان - سادوسی‌ها - متعمیدی‌ها) - آغاز مسیحیت و روابط با کلیسای مسیحی - دوران پراکندگی - تدوین تلمود - یشتا و گمارا - طبقه ربا‌نویس - یهود در اسپانیا - حکمت و عرفان یهودی عصر جدید *

۲- مسیحیت : مخیط فکری فلسطین و روم پیش از آغاز مسیحیت ظهور مسیح - کلیسای اولیه - مذاهب گنوسی - کلیسای روم - تدوین اناجیل - مقابله اناجیل سه گانه (مرقس، لوقا، متی) و نامه‌های پولس رسول - زندگی مسیح برجسب اناجیل سه گانه یوحنا، یحیی محمدان، پولس رسول، رسولان اورینگن و سنت اوگوست و رشد علوم الهی و مجادلات کلامی و رهبانیت -

دنباله

کلیسای ارتودوکس شرقی ، مسیحیت در آسیای غربی ، و آسیای میانه ،
کلیسای درقرون وسطی ، فلسفه مسیحی در قرون وسطی ، علل نهضت
اصلاح کلیسا ، کالون ولوتر ، پیدایش کلیسای پروتستان ، فرق —
پروتستان ، اختلاف و تفاوت‌های میان کلیسای کاتولیک و کلیساهای
پروتستان ، کلیسای در برابر اومانیسم کلیسا در برابر پیشرفتهای علم
جدید *

ادیان هندو بودائی

(۵۵)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

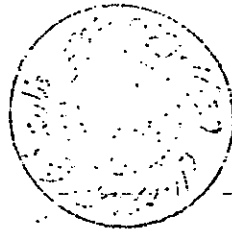
پیشنیاز : ندارد

هدف : شناخت ادیان هند (هندوئی و بودائی) و سیر تاریخی و اصول معتقدات آنها •

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- ادیان هندوئی - اشاره ای مختصر به ادیان بومی هند قبل از آمدن آریائی‌ها - مهاجرت اقوام آریائی - وداها و دین و دوائی - اویا بیشادها - شیوا پرستی - اهمیت شاکتی در شیوا پرستی - آداب دینی در معابد ویشنو پرستی - اوتارها - رام و مهابهارت - اهمیت کرشنا - درویشو پرستی - بهگود گیتا - نهضت بهگتی تأثیر اسلام در نهضت بهگتی - دین جاینی - دین سیکه - تأثیر اسلام در دین سیکه - نهضت‌های جدید - مختصری درباره فلسفه دینی و عرفان هند (ودانته ، مانکھیه ، یوگا)

۲- دین بودائی - بودا و ادیان هندوئی - زندگی بودا و تعلیمات - او - شورای اول و پیدایش فرقه‌ها - دو فرقه اصلی : مهاییانه و ترواده بود هیستوه - آشوکا و کوشش‌های در تقویت و ترویج دین بودائی - تدوین کتب بودائی بزبان پالی - دین بودائی در خاورمیانه ، و در آسیای جنوب شرقی - دین بودائی در چین و ژاپن - مکتب‌ها و در ژاپن - اشاره اجمالی به مکتب‌های فلسفی بودائی (مادیامیکه ، یوگا چاره)

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ပတ်လည် နှစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ပတ်လည် နှစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ပတ်လည် နှစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ပတ်လည် နှစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို (၃၂၂၂၂၂)

စာအုပ် : စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ပတ်လည် နှစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်

စာအုပ် : စာအုပ်

စာအုပ် : စာအုပ်

စာအုပ် : စာအုပ်

(၂၀)

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ပတ်လည် နှစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်

جامعه شناسی ادیان

تعداد واحد : ۲ واحد (۵۲)

تبع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : مقدمات جامعه شناسی ادیان و نظریه های مربوط

به دین در جامعه

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

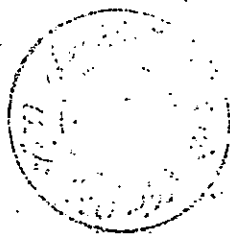
دین در جوامع ابتدائی و نظریه های مربوط به آن -

توتمیسم (نظریه های فرینزر، دورکهایم،

فروید، لوی استراوس) -

دین در جوامع پیشرفته - رابطه دین و سایر نهاد های

اجتماعی .

وضع کنونی جهانی اسلام (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد (۶۳-۱)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با اوضاع و احوال د ول و اقوام اسلامی در عصر حاضر

و شناخت اجمالی ممالك اسلامی *

سر فصل دروس : (۳۰ ساعت)

کلیاتی در جغرافیای طبیعی ، انسانی ، اقتصادی کشورهای اسلامی

آسیا و بررسی اجمالی احوال د ول و اقوام آنها در عصر حاضر و انقلابات

و تحولاتشان در عصر کنونی (از پایان جنگ اول جهانی

تا امروز) :

ایران ، افغانستان ، پاکستان ، ترکیه ، عراق ، اردن ، سوریه

لبنان ، فلسطین ، عربستان ، یمن شمالی ، یمن جنوبی ،

عمان ، امارات متحده ، بحرین ، قطر ، کویت ،

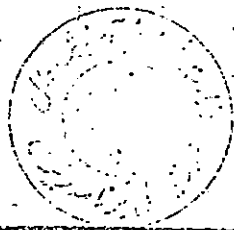
بنگلادش ، مالزی ، اندونزی و اقلیتهای مسلمانان کشورهای

آسیائی *

تذکره : به هر يك از عناوین مذکور که از اهمیت بیشتری برخوردار است

برخورد اراسته و دو ساعت و به باقی عناوین يك ساعت درس

در هفته اختصاص داده خواهد شد *

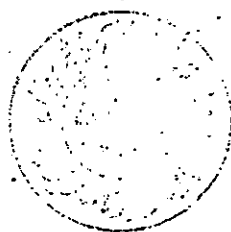
وضع کنونی جهان اسلام (۲)

- تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
(۶۳-۲)
پیشنیاز : وضع کنونی جهان اسلام (۱)
هدف : آشنائی با اوضاع و احوال دول و اقوام اسلامی در عصر
حاضر و شناخت اجمالی ممالک اسلامی *

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

کلیاتی در جغرافیای طبیعی ، انسانی ، اقتصادی کشورهای
اسلامی آفریقا و بررسی اجمالی احوال دول و اقوام آنها در عصر
حاضر و انقلابات و تحولاتشان در عصر کنونی (از پایان جنگ اول
جهانی تا امروز) : مصر ، سودان ، لیبی ، تونس ، -
الجزایر ، مغرب ، صحرا ، موریتانی ، بنگال ، مالی
نیجیر ، چاد ، نیجریه ، سومالی ، تانزانیا و اقلیتهای
مسلمان کشورهای آفریقایی *

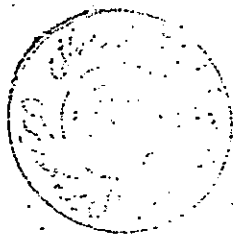
تذکره : به همزیك از عناوین مذکور که از اهمیت بیشتری
برخورد از است دو ساعت و به باقی عناوین يك ساعت درس
در هفته اختصاص داد ه خواهد شد *

تاریخ نگاری در اسلام

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
هدف : آشنائی با شیوه های گوناگون تاریخ نگاری در اسلام
و شناخت مآخذ اصلی تاریخ اسلامی
سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

مقدمه ای در ارزش و اعتبار تاریخ ، مساله جمع آوری و نقد اسناد ،
طرز تلقی مسلمین از تاریخ و فواید آن ، شیوه تاریخ نویسی در نزد
مورخان اسلامی از کهن ترین زمان تا ابن خلدون و ابن عسکری و
دیگران ، اشاره به انواع تاریخ نگاری از وقایعنامه سنین (مانند
طبری) ، احوال امم و احوال (مانند یعقوبی و مسعودی) تا
صورت های دیگر از قبیل معاجم رجال (مثل ابن خلکان) ، طبقات رجال ،
النساب و تاریخ محلی و احوال بلاد و غیره ، معرفی عمده ترین و
اصیل ترین مآخذ تاریخی اسلام و ارزیابی اجمالی هر یک .

تاریخ هنرهای اسلامی (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد (۶۵)

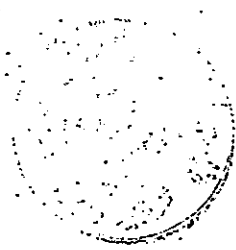
نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با بخشها و ابعاد گوناگون هنر اسلامی و شناخت اجمالی
سیر و تطور و تکامل هنرهای اسلامی در طول تاریخ اسلام در -
سرزمینهای اسلامی *

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

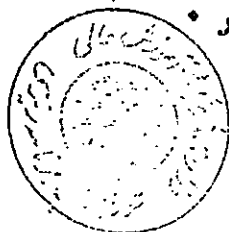
مقدمه ای در معنی هنر و اقسام آن ، اسلام و هنر ، سبک امویان
(ساختمان مساجد ، کاخها ، قلعه ها ، تزئین ابنیه ، هنرهای
مستظرفیه) ، هنر در دوره عباسیان (مساجد ، قصور ،
ابنیه مسکونی ، تزئینات ، هنرهای مستظرفیه) ، سبک
فاطمیان (مساجد ، قلاع و قصور ، تزئینات ، ادوات ، نساجی) ،
هنر سلجوقیان (مدرسه و مسجد ، ابنیه مقابر ، تزئینات
کاشی کاری ، خط و مینیاتور ، ادوات ، فرش و پارچه) ،
سبک مغزنیه (ابنیه مذهبی ، دژها و کاخها ، تزئینات
موجودین) *

تاریخ هنرهای اسلامی (۲)

تعداد واحد :	۲ واحد
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	تاریخ هنرهای اسلامی (۱)
هدف :	آشنائی با بخشها و اتحاد گوناگون هنر اسلامی و شناخت اجمالی سیر و تطور و تکامل هنرهای اسلامی در طول تاریخ اسلام در سرزمینهای اسلامی • سرفصل دروس : " (۳۶ ساعت)

هنر اسلامی از عهد مغول تا عصر حاضر : سبک ایرانی - مغولی
(مقابر ، منابر و مساجد ، تزئینات سفولی ،
هنر کتاب سازی ، سبک نقاشی ، قالی و پارچه ، ادوات) ،
هنر معماری عصر ، هنر در عهد آیلخانان و تیموریان ، عهد
صفویان (ابنیه ، شهر سازی ، هنر کتاب سازی و نقاشی ،
منسوجات ، قالی بافی ، سفالگری) ، سبک مغولی در
هند (مساجد و مقابر ، قصور و قلاع ، مینیاتورها) ،
سبک افغانی (مساجد ، سنان و مکتب او ، ابنیه غیر
عذایی ، تزئین بنا ، هنر کتاب سازی و نقاشی ، ادوات) ،
هنر دوره قاجاریه ، نگاهی به هنر اسلامی
در عصر حاضر •

تاریخ سیاسی اسلام (۱)

(۶۶-)

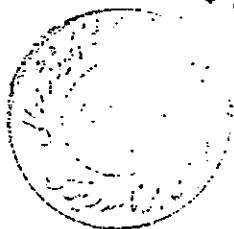
تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنایی با تاریخ خلفای عباسی در دوره نفوذ ایرانیان و بررسی اجمالی تاریخ دودمانهای حکومتی مستقل محاصران و جزیه و تحلیل اجمالی رویداد های مهم سیاسی این دوره .
 سر فصل دروس : (۶۸ ساعت)

تاریخ خلفای عباسی در دوره نخستین : دعوت عباسی ، امام عباسی و ابومسلم ، جنگ زاب ، قتل سقوط بنی امیه ، خلافت سفاح ، ابوسلمه خلال ، امام جعفر صادق (ع) و خلافت ، خلافت منصور ، علویان در مقابل عباسیان ، قیام عبداللہ بن علی ، قتل ابومسلم ، قیام سنباد ، قیام محمد نفس زکیہ ، خروج استاد سپس ، خلافت مهدی و هادی ، خروج مقنع ، بیزانس - خراج گزار اسلام ، زندیق کشی ، هارون ، برامکه ، استقلال آفریقا ، جهاد با بیزانس ، ارتباط با شارلمانی ، بیزانس و خزران در مقابل اسلام ، قیامهای خراسان و سیستان ، سقوط برامکه ، امام موسی کاظم (ع) و خلافت ، خلافت امین ، جنگ دوبرادر ، خلافت مامون ، امام رضا (ع) و خلافت ، تغییر سیاست ، دوره محنت ، ظهور ولایات مستقل ادریسیان ، رستمیان ، اغبیان ، بررسی و تجزیه و تحلیل اجمالی تاریخ و اهم حوادث هر یک از این دودمانها و روابط آنها با خلفای بغداد .

د بیا لسمه

تاریخ خلفای عباسی در دوره نفوذ ترکان : خلافت معتصم ، نفوذ ترکان ،
بابک خرم دین ، مازیار ، افشین ، زطهبا ، امام محمد تقی (ع) و خلافت ،
جنگ باروم ، خلافت متوکل ، شدت عمل علیه شیعه ، ملحدان و مستحیین ،
استقلال طاهریان ، معزز ، زیدیان طبرستان ، صفاریان ، مهندی ،
صاحب الزنج ، محمد ، شکست یعقوب ، پایان کار صاحب الزنج ، معتضد
قمرامطه ، خلافت متقی تامسکفی .

خلافت زیر نفوذ آل بویه : آل بویه ، عضد الدوله ، خلفای تشریفاتی ،
مطالع اجمالی تاریخ دولتهای مستقل طاهریان ، صفاریان ، زیدیان ،
زیاریان ، سامانیان ، غزنویان ، حمدانیان ، طولونیان ، اخشیدیان
و . . . و روابط آنان با دین و خلافت ، فاطمیان در مقابل عباسیان :
اسماعیلیه ، تبلیغات اسماعیلیه ، ابو عبد الله شیعی ، پیروزی بر
دولتهای شمال ، افریقا ، خلافت عبید الله مهدی ، قائم منصور ، معز ،
فتح مصر ، بنای قاهره ، فتح شام و حجاز و یمن ، خلافت عزیز و حاکم ، ظهور
درزی ، خلافت الظاهر و المستنصر ، اسماعیلیه ایران ، نام فاطمیان بر
صنایع بغداد ، مستعلی و نزار ، آخرین خلفای فاطمی و سقوط آنان ، همراه
با تجزیه و تحلیل اجمالی رویداد های مهم این دوره .

تاریخ سیاسی اسلام (۱-۶۶)

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری

(۸ ساعت)

پیشنیاز : تاریخ سیاسی اسلام (۱)

هدف : آشنائی با تاریخ خلفای عباسی در دوره سلاجقه تا سقوط بغداد
بدست مغول و بررسی اجمالی تاریخ دولتهای مستقل محاصران و تاریخ
جنگهای صلیبی همراه با تجزیه و تحلیل اهم حوادث این دوره .

سرفصل دروس خلافت در دوره سلجوقیان : سلجوقیان ، بغداد در دست

سلجوقیان ، قیام بساسیری ، خلافت مقتدی تاناصر ، خوارزمشاهیان و

اسماعیلیه در ارتباط با خلافت بغداد ، آخرین خلفای عباسی ، سقوط

بغداد ، مزیدیان ، مروانیان ، عقیلیان ، مرداسیان ، دانشمندیه ،

حشاشین ، قرامانیان ، اتابکان و

جنگهای صلیبی : سلجوقیان شام ، مل وانگیزه ها ، دوران فتح صلیبی ها

از دست رفتن آسیای صغیر ، امیرنشینهای لاتین ، سقوط بیت المقدس ، عکس

العمل های مسلمانان : زنگیان ، صلاح الدین ایوبی ، جنگهای داخلی

فتح بیت المقدس ، ایوبیان ، مهالیک برجای ایوبیان ، مهالیک بحری ، مقابل

با ایوبیان و مغولان ، بیبرس ، قلاوون ، داستان خلافت ، خلفای شرقی

عباسی در قاهره ، مهالیک برجی ، برقوق ، برسیسای ، فتح قبرس ، فتح

بصره بدست سلطان سلیم عثمانی .

تاریخ امپراطوری عثمانی : آغاز امپراطوری و توسعه آن تا زمان سلیمان اول (زمینه تاریخی ، ترکان عثمانی ، عثمان ، اورخان ، نخستین تشکیلات دولت عثمانی ، پدروزیهای مراد در بالکان ، عثمانی مادر مقابل تیموریان ، بازماندگان تیمور ، برادر کشی ، محمد فاتح قسطنطنیه ، سیاست صلحجویی بایزید ، سلیم و تصرف مصر ، - عثمانیان و خلافت اسلامی ، سلیمان اوج ترقی عثمانی) ، اجمالی در باب تمدن عثمانی در اوج ترقی امپراطوری ، صفویان در مقابل عثمانیان ، انحطاط امپراطوری عثمانی تا اواخر قرن هیجدهم (اولین شکستهای خارجی ، انقلابات داخلی ، اصلاحات کوپرولیو ، آخرین جنگها با اروپا ، آخرین جنگهای ایران و عثمانی ، جنگ روس و عثمانی) عثمانی در قرن ۱۹ ، تشریح محمد علی پاشا ، اصلاحات در عثمانی به سبک اروپائیان ، تجزیه کشوری و سیله دول ارزشائی ، انقراض امپراطوری عثمانی .

سلسله صفویه در ایران : زمینه تاریخی (قره قویونلو ، آق قویونلو) ، حکومت روحانی شیخ و جانشینان او ، شاه اسماعیل ، رسمی شدن مذهب تشیع ، رفع ازبکان ، شاه عباس و جانشینان وی ، روابط با غرب ، شکوفائی هنر ، حیات فکری ، دین و دولت ، زوال و سقوط صفویه .
دودمانهای حکومتی افغانستان و هند : غوریان ، سلاطین دلی و بنگال و کشمیر ، سلسله بابر (بابر بنیان گذار ، همایون ، اکبر شاه سیاستمدار بزرگ و دین القاطی او ، جهانگیر و شاه جهان اورنگ زیب)

تاریخ سیاسی اسلام (۱)

(۶۶۳)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ سیاسی اسلام (۲)

هدف : آشنائی با تاریخ حکومت مسلمین در اندلس و مغرب و بررسی و تجزیه و تحلیل اجمالی اهم حوادث سیاسی دین منطقه *

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

تاریخ حکومت مسلمین در اندلس و مغرب : اشاره ای به تاریخ اسپانیا قبل از رسیدن مسلمین بدانجا ، موسی بن نصیر لخمی ، طارق بن زیاد ، فتح اندلس ، نتایج پیروزی ، تقسیمات سیاسی اسپانیا ، حکام — اسپانیا ، حکومت عبدالرحمن غافقی ، جنگ تور و پواتیه ، — بسلامت الشهداء ، حکام دیگر اندلس ، ازدست رفتن تارین .

خلافت امویان در اندلس : عبدالرحمن بن معاویه ، ورود به اندلس تسلط بر قرطبه ، وحدت در اسپانیا ، مقابله با شارلمانی ، یوسف فهری آخرین امیر عباسی ، حکومت مستقل ، رفتار با مسیحیان ، مولدان ، هشام بن عبدالرحمن ، پیروزی بر بیگانگان ، حکم بن — هشام ، شورشهای داخلی ، وقعه ریح ، عبدالرحمن اوسط ، تحریکات کشیشهای قرطبه ، حمله به طلیطله ، خلافت — اموی در قرطبه : عبدالرحمن سوم (ناصر خلیفه) ، شکره و جلال قرطبه ، الزمراء ، اعلام خلافت ، جنگ خندق ، سازمان سیاسی و اقتصادی و فرهنگی ، وزارت ابن ابی عامر ، سقوط امویان *

ملوک الطوائف در اندلس : دولت بنی حمود ، بنی عباد ،
بنی زیری ، بنی جهجر ، بنی ذی النون ، بنی عامر ،
بنی هود ، امیرنشین های مختلف ، مرابطین ، موحدین ،
بنی نصر ، خلافت وفاق امرا و حکام مسلمان بایکدیگر ، تصرف
غرناطه بدست فردیناند وایزابللا ، پیمان صلح غرناطه
(۸۹۷ هـ / ۱۴۹۱ م) ، اخراج مسلمانان از اندلس ، —
انحطاط همه جاذبه اندلس پس از اخراج مسلمانان .

کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی

(۶۷)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

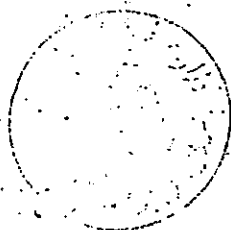
پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با مفاهیم فرهنگ و تمدن و تمدنهای بزرگ بشری

و بررسی مقام و نقش تمدن اسلامی در جهان *

سر فصل دروس : (۲۴ ساعت)

مقدمه‌ای درباره فرهنگ و تمدن ، عوامل موثر در فرهنگ و تمدن ، دوره های مخولف تمدن بشر ، اشاره ای به تمدنهای بزرگ جهان ، اجمالی در فرهنگ و تمدن قوم عرب پیش از اسلام (نظام سیاسی ، آداب و رسوم ، اخلاق ، عقاید و ادیان ، فرهنگ و هنر ، ...) ، اعجاز اسلام در پیاد تمدن بزرگ و جهانی ، عصر طلایی تمدن اسلام ، مطالعه تاثیر فرهنگ و تمدن اسلامی در تمدن غرب ، بررسی اجمالی علل و عوامل شکوفائی و انحطاط فرهنگ و تمدن اسلامی *

تاریخ تشکیلات اسلامی (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

(۶۸۱)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با نظام و تشکیلات دولتهای مسلمان از آغاز تا پایان خلافت عثمانی

سر فصل دروس : (۲۶ ساعت)

تشکیلات سیاسی : پیامبر (ص) در مدینه ، دولت
شهر مدینه ، حکومت در عهد پیامبر (ص) ، خلافت در دوره
خلفای راشدین ، خلافت در دوره امویان ، خلافت در دوره
عباسیان ، خلافت فاطمیان ، امویان اندلس ، عثمانیها
و خلافت ، وزارت در تمام این دوره ها ، کتابت در تمام این
دوره ها ، حجاب در تمام این دوره ها .
نظام اداری : نظام اداری عرب قبل از اسلام ، نظام اداری در
زمان پیامبر (ص) و خلفای راشدین ، مقام مسجد در نظام
اداری ، نظام اداری در زمان امویان ، عباسیان ، فاطمیان
و دوار دیگر ، دیوانها ، نظام لشکری ، مواضع ،
شرطه .

تاریخ تشکیلات اسلامی (۲)

(۶۸۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ تشکیلات اسلامی (۱)

هدف : آشنائی با نظام و تشکیلات دولتهای مسلمان از آغاز

تا پایان خلافت عثمانی

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

نظام مالی : بررسی اجمالی سیاست مالی اسلام ،

بیت المال ، منابع بیت المال (خراج ، جزیه ،

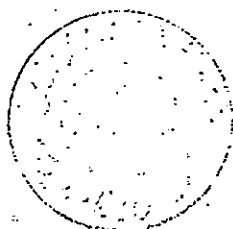
زکات ، خمس ، عشور ، اقسام اراضی ، نحوه

وضع خراج ، اهل ذمه) ، مصارف بیت المال .

نظام قضائی : قضا ، شرایط قاضی ، اختیارات قاضی ،

اجمالی از تاریخ قضا در سرزمینهای اسلامی ، محاکم

قضائی و مراحل آن ، دیوان مظالم ، حبسیه .

اسلام شناسی در غرب

(۷۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با تحقیقات غربی و ارزیابی و نقد و شناخت این

تحقیقات و محققان بزرگ با خرد *

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

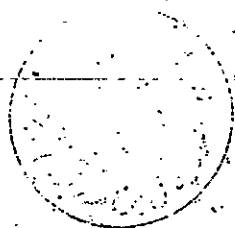
زمینه تاریخی اسلام شناسی ، واکزوم جامع مهم شرق

شناسی ، مجلات شرق شناسی ، جوامع مرجع (مبطل

دائرة المعارف اسلام شرق شناسان نامدار ، آثار مهم هر یک از

آنان درباره اسلام ، نقد و ارزیابی این آثار ، مقاصد فرهنگی

، اقتصادی ، سیاسی و دینی شرق شناسان *

متن جغرافیائی

(۷۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی مسوقین بعملی دانشجویان منابع و مأخذ کهن

جغرافیائی اسلام

سر فصل دروس : (۳۶ ساعت)

قراءت و بررسی منتخباتی از متن جغرافیائی کهن مری و
 فارسی ، خاصه متونی که فهم آنها برای دانشجویانی از —
 صعوبت نیست ، نظیر المسالك والممالك ابن فریدادیه ،
 کتاب الخراج قدامه ، البلدان یعقوبی ، اعلاق —
 النبییه ابن رستمه ، البلدان ابن فقیه ، التبییه و —
 الاشراف مسعودی ، المسالك والممالك اصطخری ، صوره
 الارض ابن حوقل ، احسن التقاسیم تقدسی ، نزهه
 المشیاق ادریسی ، رحله ابن جبیر ، معجم البلدان
 یاقوت ، تقویم البلدان ابوالفداء ، رحله ابن بطوطه . . .
 (عربی) حدود العالم ، سفرنامه ناصر خسرو ، جهان نامه
 ابن یکران ، تاریخ قم ^{حسن} بن علی قمی ، تاریخ بیهقی
 ابن فندق بیهقی ، تاریخ طبرستان : ابن اسفندیار ،
 فارسنامه ابن بلخی ، نزهه القلوب مستوفی ، تاریخ
 یزد جعفری ، تاریخ نیشابور الحاکم نیشابوری ، تاریخ بخارا
 نرشخی قباوی ، . . . (فارسی)

تاریخ آموزش و پرورش در اسلام

تعداد واحد : ۲ واحد (۷۳)

نوع واحد : نظری

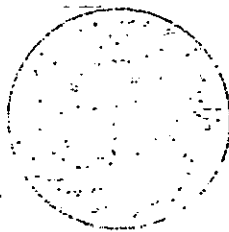
پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با جایگاههای آموزش و پرورش در اسلام ، تاریخ ، سازمان ، روش ، اهداف و سیر تحول آنهاد ، سرزمینهای اسلامی .
 ساعت درس : (۳۴ ساعت)

مقدمه ای در اهمیت و هدف تعلیم و تربیت اسلام ، آموزش و پرورش در آیات و احادیث ، عقاید بزرگان اسلام در باب تعلیم و تربیت ، جایگاههای آموزش و پرورش (مسجد ، مکتب ، مدرسه ، زائیه ، خانقاه ، رباط ، کتابفروشی ها ، خانه علم ، بادیه) ، مساجد آموزش (مسجدی نبوی در مدینه ، مسجد الحرام ، جامع بصره و کوفه و قسطنطنیه ، جامع زیبویه ، جامع الازهر) ، بخش ازمدرس مهم (ناصریه ، منصوریه ، جمالیه ، ، ،) ، دانشگاهها (سیرتکاملی دانشگاه در اسلام نظامیه ها ، مدرسه های نورالدین زنگی ،) ، بیت الحکمه ، کتابخانه (کتابخانه و آموزش ساختمان ، سازمان و شیوه کار ، فهرستها ، مدیران و کارمندان) ، حیات علمی در مراکز آموزش : هدفها ، روابط - استاد و شاگرد ، مواد درسی ، روشهای تدریس (حلقه های درس ، روایت ، سماع ، املاء ، قراءت) ، مراحل

بقیه

تحصیل ، وسایل تحصیل ، اجازه ها و شهادت نامه های
علمی ، القاب علمی در جامعه اسلامی (امام ، حافظ
فقیه ، رحله ، محدث) ، سازمان اداری و -
مالی ، گروه آموزشی (مدرسان ، استادان ،
ممیدان) ، دانشجویان و شاگردان ،
زن و آموزش .

جغرافیای تاریخی اسلام (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد (۷۴-۱)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : بررسی و شناسائی حدود و ثغور و اوضاع شهرهای اسلامی

در طول تاریخ اسلام

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

و حریف جغرافیای تاریخی ، شناسائی کتب جغرافیائی مهم و
پایه ، جغرافیای تاریخی شامات (اردوگاه دمشق ، حمص ،
حلب ، اردن ، فلسطین) • مواضع و کرسی نشینی ها ، ثغور
و مرزهای شامی ، جغرافیای تاریخی حجاز ، شهرهای مکه و
مدینه و مضافات آنها ، بین النهرین (عراق و جزیره)

پیرامون

جغرافیای تاریخی اسلام (۲)

(۷۴۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

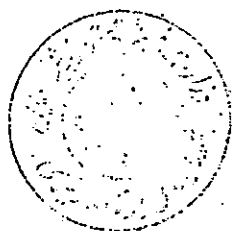
نوع واحد : نظری

پیشنیاز : جغرافیای تاریخی اسلام (۱)

هدف : (دربرگیرنده نخست آمده)

سر فصل دروس : (۲۰۴ ساعت)

جغرافیای تاریخی ایران : ایالت آذربایجان ، ایالت
جبال " ری ، کرمانشاهان (باختران) ، اصفهان ، قم
کاشان " ایالت گیلان و طبرستان ، ایالت قزوین ، ایالت
خوزستان ، ایالت فارس ، کرمان ، خراسان ، شامل (ربع
بلخ ، هرات ، نیشابور) سیستان و زابلستان ، مکران
و کنونی سرزمین ایران ، ماوراء النهر

تاریخ علوم در اسلام (۱)

تعداد واحد : ۲ واحد (۷۵-۱)

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با مقام علم در اسلام و سیر تکاملی علوم در میان

مسلمین و سهم بزرگ علمای مسلمان در تاریخ علم جهان *

سر فصل تدریس : (۳۴ ساعت)

مقدمات درباره علم مطلوب اسلام و بینش اسلام نسبت به علم

و اوصاف عالم راستین با الکابه آیات و روایات ، رویش علم

در جوامع اسلامی با تکیه بر توصیه های اسلام ، -

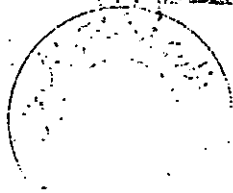
فلسفم خاص اسلامی و قرآنی و بحث در تاریخ و معول هر -

یک از آنها : علوم ادبی (صرف ، نحو ، لغت ، معانی

بیان ، بلاغت) تفسیر ، حدیث ، فقه ، اصول ،

کلام (انواع کلام : معتزلی ، اشعری ، شیعی) *

تاریخ علوم در اسلام (۲)

(۷۵-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ علوم در اسلام (۱)

هدف : آشنایی با مقام علم در اسلام و دورنگاهی علوم در مذهب
مسائل و سهم بزرگ علمای مسلمان در تاریخ علم جهان

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تاریخ علوم عقلی : مراکز مهم علوم عقلی مقارن علم در اسلام
(حوزه اسکندریه ، اندلس ، مدارس سیرانی ، ...
چندی شایر ، مغارف هندوان) ، اشعار نجات علوم عرب
دوره جلالی ، نهضت نقل و ترجمه علوم در اسلام ، ...
کتابخانه های مسعود ، بیت الحکمه ، حدود استفاده
مسلمین از علوم عقلی ، عهد اجدالی علوم ، دوره ...
اجتباط ، مخزن سری در معرفی اجدالی تاریخ حکمت و
فلسفه و عرفان (مشافه اشراق ، حکمت متعالیه) ،
معرفی اجدالی چهره های برجسته حکمت و فلسفه و عرفان
اسلامی (کندی ، فارابی ، ابن سینا ، شیخ اشراق ،
مسلا صدرا ، ...) ، و محاربی کلام و فلسفه ، آشنایی
با فلسفه

علوم انسانی : تاریخ ، جامعه شناسی ، فلسفه

تاریخ (بحثی اجدالی درباره ابن خلدون و مقدمه او)

تاریخ علوم در اسلام (۳-)

(۲۵-۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ علوم در اسلام (۲)

منصف : آشنائی با مقام علم در اسلام و سیر تکاملی در میان مسلمین و

سهم بزرگ علمای مسلمان در تاریخ علم جهان

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

علوم طبیعی و تجربی - طب ، زمینه تاریخی طب اسلام
(چندیشابور ، اسکندریه ، طب پیامبر) ، مترجمان و
آغاز پزشکی اسلامی ، پزشکی در قرنهای نخستین (علی بن -
رین طبری ، رازی ، علی بن عباس مجوسی) ، ابن سینا
پزشکی پس از ابن سینا ، طب در مصر و شام ، اسپانیا و مغرب ،
خاندان ابن زهر ، طب در ایران و هند : ریاضی : آغاز
ریاضیات اسلامی ، خوارزمی ، خیام ، ابن الوفا ، ابن
سینا ، ابوریحان ، غیاث الدین جمشید ، اخوان
الصفاء : شیمی : داروسازی ، نجوم و هیئت ،
فیزیک (معرفی چهره های جهانی علوم اسلامی در هر یک
از این علوم و اشاره به مهمترین کارها و اکتشافات و ابتکارات
علمی هر یک از این چهره ها) ، سهم مسلمین در تاریخ -
علم جهان ، نقش ایرانیان در تاریخ علوم

تاریخ تشیع (۱)

(۷۶-)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با تاریخ پیدایش و چگونگی و علل شکل گیری تشیع و سیر اجمالی

آن درجه ان اسلام ، بررسی و تحلیل اجمالی خطوط اصلی مبارزات و رهبری ائمه معصومین

(ع) ، شناخت و بررسی اجمالی حکومت های شیعه در سرزمین های اسلامی تا تشکیل سلسله صفویه

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

زمینه بحث (مختصری در آغاز اختلاف مسلمانان ، علل اختلاف ، مهمترین فرق

تشیع (معنی ، اسباب و زمان ظهور ، چگونگی رشد و گسترش ، مهمترین

انشعابات ، افسانه عبدالله بن سبا ، نقد و بررسی برخی نظرات درباره

شیعه) ، سقیفه (تحلیل رویدادهای پیش و پس از سقیفه) (علی (ع)

و شخیس ، تحلیل مسائل شورای شش نفری) ، ابیستغیها و گرایشهای

اعضاء ، سخنان علی (ع) درباره شورا ، نتایج و آثار) ، خلافت

عثمان و تشیع ، کوفه بایگانه شیعیان و مرکز خلافت ، تحلیل احیاء

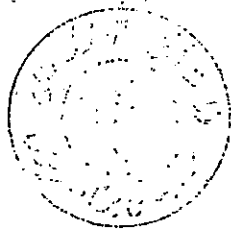
حوادث خلافت علی (ع) ، صلح امام حسن (ع) (بررسی زمینه -

صلح ، علل ، مواد صلح نامه ، نتایج و آثار ، شیعه در برابر معاویه -

شهادت امام حسین (ع) (بررسی و تحلیل زمان و زمینه قیام ، رویدادهای

مهم ، نتایج و آثار انقلاب : تشکل شیعه ، توأیین ، انقلاب مدینه

مختار، کیسانیه، انحراف در شکل مشروع تشیع، خلافت
 عبدالله بن زبیر، موضع امام زین العابدین (۴)، امام
 محمد باقر (ع) و قیامهای تشیع و مدعیان امامت: زید بن علی
 (زید و شیعه امامیه، حقانیت قیام، علل قیام، اهمیت و آثار
 قیام)، یحیی بن زید، عبدالله محض، عباسیان، ابوسلمه
 هوادار علویان، شیعیان در برابر عباسیان (قیام محمد نفس زکیه، -
 ابراهیم بن عبدالله، بررسی حوادث و نتایج این قیامها) موضع
 امام جعفر صادق (ع)، مبارزه فکری شیعه با عباسیان، موضع -
 گیری ابوحنیفه و مالک در قبال علویان و عباسیان، برامکه و علویان،
 امام موسی کاظم (ع)، اسماعیلیه، ولایت عهدی امام رضا (ع)
 امام در سنگر مناظرات علمی و عقیدتی، تداوم مبارزات فکری و
 سنی شیعه بد رهبری ائمه معصومین (ع)، بزرگان
 شیعه در دستگاه خلافت بغداد، بررسی و تحلیل اجمالی خطوط اصلی
 مبارزات و رهبری ائمه معصومین (ع) در جریان های گوناگون
 سیاسی و اجتماعی از قیام کربلا تا غیبت کبری .

(۷۶-۲)

تاریخ تشیع (۲)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخ تشیع (۱)

هدف : (دربخش (۱) این درس آمده)

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

حکومتها و خاندانهای بزرگ شیعه در سرزمینهای اسلامی :

مطالعه و تحلیل اجمالی تاریخ سیاسی و اجتماعی حکومتهای سادات

طالبیه در قلم ، علویان و سادات حبیبی و زیدیه در طبرستان ،

آل بویه ، اسماعیلیه الموت و قهستان ، خاندان نقبای

ری و قم ، خاندان سادات بیهقی ، سربداران خراسان ، خاندان مرعشی

قزاقیان ، سادات آل کینادرگیلان ، فاطمیان مصر ، حمدانیان ، نقبای

سادات حلب ، شیعیان جبل عامل ، سادات علوی مکه و مدینه ، -

بنی الرسی (ائمه زیدی یمن) ، مطالعه و بررسی اجمالی آثار -

علمی ، ادبی و فرهنگی شیعه

فصل چهارم

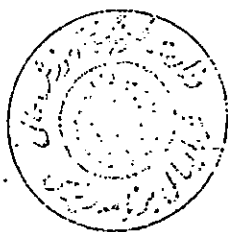
منابع و مآخذ

منابع و مآخذ دروس عمومی شامل :

فارسی - زبان خارجی - تربیت بدنی - زیست شناسی

همان منابع و مآخذ تعیین شده بوسیله شورای عالی برنامه ریزی است که

در همه دانشگاهها و مؤسسات عالی آموزشی کشور تدریس می شود.

تاریخ اسلام (۱)

(۱-۱)

منابع اصلی: زندگانی پیغمبر اسلام آقای سید هاشم رسولی
زندگانی پیامبر اسلام دکتر آیتی - تاریخ خلیفای اسلام دکتر شهیدی
ترجمه مغازی و آقادی - دکتر مهدوی
منابع فرعی: سیره ابن هشام - تاریخ یعقوبی - و ترجمه آندو -
فروغ ابیدیت - تاریخ طبری - کامل ابن اثیر - الطبقات الکبری
ابن سعد .

تاریخ اسلام (۲) (۱-۲)

منابع اصلی: زندگانی امیر و نایب آقای سید هاشم رسولی -
تاریخ خلیفای دکتر شهیدی - آلامه ابنی دکتر عبدالفتاح عبدالحمید -
الشدید و ترجمه آن .
منابع فرعی: شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید - تاریخ مروج الذهب
تاریخ یعقوبی - شذرات الذهب .

منطق (۱) و (۲) (۱-۳ و ۱-۴)

منابع اصلی: المنطق و منابع البحث انشارات مجمع علمی
منابع فرعی: منطق صوری خراسانی دیره دوخندی و اللمعات المشرقیه
فی الفنون المنطقیه ملا صدرا با ترجمه به منطق نوین دکتر مشکات الدینی -

منطق (۳) (۱-۵ تا ۱-۱۶)

منابع اصلی: منطق و سایر مسائل دروس و طریقه تدریس ذکر شده است .

متدولوژی (۴)

منابع اصلی: منطق علمی (کتاب فلسفه در ایران)
متدولوژی یا شناخت روش علوم ، فیلسفین شالیه -
ترجمه یحیی مهدوی
منابع فرعی: ۱- مقدمه ای بر فلسفه علم ، رودلف کارنات
۲- درآمدی تاریخی به فلسفه علم
ترجمه علی پایا

۳- علم و دین مایز زبیر

۴- علم ، انسان ، نظریه - ترجمه احمد آرام

۵- روشهای علوم اجتماعی ، جمشید مرتضوی

۶- علم چیست ، فلسفه چیست دکتر سروش

۷- علم بکجای رود : ماکس پلانک

مبانی جامعه شناسی

(۰۵)

منابع اصلی : (۱) شهید مطهری : جامعه و تاریخ (بخش اول جامعه)

(۲) منتخبی از کتاب جامعه شناسی با مؤلف کورتیک و منتخبی از کمیته

جامعه شناسی تالیف هانری سندارس *

منابع فرعی : (۱) مندرج ، هانری - مبانی جامعه شناسی *

(۲) دکتر محمد علی شیخ پژوهشی در اندیشه های ابن خلدون *

توضیح : در مورد تهیه کتاب جامع مقدمات و مبانی جامعه شناسی بازجو شده به

فهرست مطالب اقدام بعمل آمده است *

زبان تخصصی (۱)

(۰۶-۱)

منابع اصلی : بخش های مربوط به تشریح و اسلام و کلا در حدود ۷۰ صفحه

DUALISM &
MONOTHEISM

برای یک ترم در نظر گرفته شده است که از آنجمله مربوط به

شُرک و توحید میباشد *

اکثر منابع از انتشارات اسلامی که در قم موجود میباشد ، گردآوری و ترجمه

شده است *

منابع فرعی : گردآوری برخی از منابع مربوط به آدیسان

(۰۶-۲)

زبان تخصصی (۲)

منابع اصلی : کتاب مربوط به تشریح و اسم اصلی آن شیعه ، تالیف علامه

طباطبائی میباشد که ترجمه گردیده در این ترم قسمتی از آن و بخش

دیگر از انتشارات بعثت که مترجم لایه بختیار بوده تدریس گسرد *

منابع فرعی : تدریس اصطلاحات آدیان دیگر از زبان انگلیسی *

(۰۶-۳)

زبان تخصصی (۳)

"THE ROOTS OF RELIGION"

منابع اصلی : نام کتاب

گردآوری شده در موسسه در راه حق (قم) که در انتشارات سلمان

فارسی قم چاپ گردیده و انتشار یافته است *

منابع اصلی درس مربوط به متون اسلامی و پیرویه تشیع میباشد *
منابع فرعی: گردآوری برخی ترجمه های مربوط به دین مبین اسلام
و تشیع میباشد *

مبانی فقه و اصول (۰۷)

منابع اصلی: مبانی فقه و اصول از علی رضا فیض

کلام (۱) (۰۸)

منابع اصلی: شرح باب حساد یعشیر

منابع فرعی: علم کلام آقای صفائی کشف المراد

آشنائی با کلیات علوم اسلامی (۰۹)

منابع اصلی: آشنائی با کلیات علوم اسلامی تالیف مرحوم استاد مطهری

فقه مقدماتی (۱۰)

منابع اصلی: مخصوص منابع

منابع فرعی: شرایع الاسلام، تبیین، عزرة الوثقی و لمعه

آشنائی با ادیان بزرگ (۱۱)

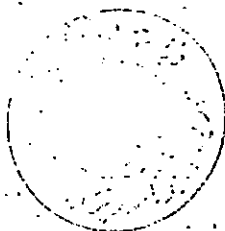
منابع اصلی: کتاب تاریخ مخصوص اديان - فیلیپین شالنه

تاریخ جامع ادیان - جان تیلور

تفسیر قرآن (۱) (۱۲)

منابع اصلی: تفسیر المیزان: علامه طباطبائی

منابع فرعی: مجمع البیان، کشف الاسرار و سایر تفاسیر

مناہج گرایش علوم قرآن و حدیث

(۱۳)

تاریخ قرآن

- مناہج اصلی : پژوهش در تاریخ قرآن کریم : دکتر سید محمد باقر حجتی
- مناہج فرعی : تاریخ القرآن : ابو عبد الله زنجانی
- تاریخ قرآن : دکتر محمود رامیار
- تاریخ القرآن : دکتر عبد الصبور شامیس
- بحوث فی تاریخ القرآن و علومه : ابوالفضل میر محمدی

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۱) (۱-۱۴)

- مناہج اصلی : التفسیر و المفسرون : محمد حسین ذهبی
- مناہج فرعی : مقاله اول از کتاب "سه مقاله در تاریخ تفسیر و نحو" دکتر سید محمد باقر حجتی
- قانون تفسیر : کمالی دزفولی
- مناجات التفسیر : مصطفی صادق جوینی
- الذریعة : حاج شیخ آغا بزرگ تهرانی

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۲) (۲-۱۴)

- مناہج اصلی : التفسیر و المفسرون : محمد حسین ذهبی
- المناہج فرعی : قانون تفسیر : کمالی دزفولی
- مقدمه تفسیر مجمع البیان : آیت الله العظمی محمد باقر مجلسی
- طبع اسلامیہ تهرانی

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۳) (۳-۱۴)

- مناہج اصلی : التفسیر و المفسرون : محمد حسین ذهبی
- مناہج فرعی : قانون تفسیر : کمالی دزفولی
- دائر المعارف الاسلامیہ : ماده "تفسیر" با تعلیقات امین الخولسی

علم الحدیث (تاریخ الحدیث) (۱۵)

- مناہج اصلی : علم الحدیث : کاظم مدیری
- مناہج فرعی : علوم الحدیث و مصطلحه : علی الصالح
- التعرّف علی القرآن الحدیث : زکراف
- واحد الحدیث : علامه قاسمی

رأیة الحدیث - یا - مصطلح الحدیث (۱۶)

- مناہج اصلی : رأیة الحدیث : کاظم مدیر شاه چی

- منابع فرعی : وجیزه : شیخ بهائی
- علوم الحدیث و مصلحتہ : دکتر صبحی المالک
- درایت : مروج الاسلام کرمانی = ہدیۃ المحملین
- ہدایۃ الدرایۃ : شہید ثانی

فقہ الحدیث (۱) (۱۷-۱)

- منابع اصلی : یکی از شروح کتب اربعہ + وی " الاربعین " شیخ بهائی
- منابع فرعی : شرح کتب اربعہ و صحاح ست

فقہ الحدیث (۲) (۱۷-۲)

- منابع اصلی : یکی از شروح کتب اربعہ و یا شرح الاربعین
- منابع فرعی : شرح کتب اربعہ و شروح صحاح ست

علوم قرآنی (۱) (۱۸-۱)

- منابع اصلی : الاتقان فی علوم القرآن : جلال الدین سیوطی : نوع ۳۷ و ۳۸ و ۳۹ و ۴۰ و ۴۱ و ۴۲

- منابع فرعی : البرہان فی علوم القرآن : بدرالدین زرکشی
- وجہ قرآن : تظلیس
- المعربات : جواب القس

- مباحث فی علوم القرآن : دکتر صبحی المالک
- التمهید فی علوم القرآن : محمد ہادی محرر
- طس متشابهات القرآن : شیخ خلیل یاسین

علوم قرآنی (۲) (۱۸-۲)

- منابع اصلی : الاتقان فی علوم القرآن : جلال الدین سیوطی : نوع ۴۴ و ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و ۴۸ و ۴۹ و ۵۰ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۳ و ۵۴ و ۵۵

- منابع فرعی : مباحث القرآن فی علوم القرآن : عبدالعظیم زرقانی
- مباحث فی علوم القرآن : دکتر صبحی المالک
- مجازات القرآن : ابی عبیدہ

علوم قرآنی (۳) (۱۸-۳)

- منابع اصلی : الاتقان فی علوم القرآن : جلال الدین سیوطی : نوع ۶۲، ۶۳ و ۶۴ و ۶۵ و ۶۶ و ۶۷ و ۶۸ و ۶۹ و ۷۰ و ۷۱ و ۷۲ و ۷۳ و ۷۴ و ۷۵ و ۷۶ و ۷۷ و ۷۸ و ۷۹ و ۸۰ و ۸۱ و ۸۲ و ۸۳ و ۸۴ و ۸۵ و ۸۶ و ۸۷ و ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و ۹۴ و ۹۵ و ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ و ۹۹ و ۱۰۰

- منابع فرعی : نظم الدرر فی تناسب الایات و السور : بقاعی
- مباحث فی علوم القرآن : دکتر صبحی المصالح
- البیان فی تفسیر القرآن : علامه سید ابوالقاسم خوئی
- شرح الناسخ و المنسوخ : سید عبدالجلیل قاری
- مناهل العرفان فی علوم القرآن : عبدالعظیم زرقانی
- لباب النقول فی اسباب النزول : جلال الدین سیوطی
- اسباب النزول : ابی الحسن علی بن احمد و احمدی ریشابوری

تفسیر قرآن کریم ۱ (۱۹-۱)

- منابع اصلی : المیزان : علامه طباطبائی
- تفسیر روح البیان : اسماعیل حقیر بروسوی
- منابع فرعی : الجواهر : محمد طنطاوی
- فن تفسیر القرآن : قطب
- کشف الاسرار : مبینی

در راجعه به اخبار و احادیث که در زمینه فضائل اخلاقی در رابطه با دوسوره یاد شده وارد شده است

تفسیر قرآن کریم ۲ (۱۹-۲)

- منابع اصلی : الکشاف : جلاله زمخشری
- مباحث فرعی : تنزیه القرآن عن البطائن : قاضی عبدالجبار
- مفاتیح الغیب : امام فخرالدین رازی
- امالی : شریف مرتضی

تفسیر قرآن کریم ۳ (۱۹-۳)

- منابع اصلی : تفسیر سوره واقعیه : ملا صدرا
- تفسیر سوره اعلی و طارق : ملا صدرا
- منابع فرعی : تفسیر الشیخ الاکبر : منسوب به مجتبی الدین بن عربی - کشف الاسرار - مبینی - البیوه الثالثه - رساله های تفسیری ابن سینا

تأثیر قرآن کریم در پندایش علوم ادبی (۲۰)

- منابع اصلی : الوسیط الأدب العربی^{فی} و با جزوه ای توسط استاد تهیه شود
- منابع فرعی : مقاله " الی الا سود تاسییریه " دکتر حجتیه (سه مقاله در تاریخ تفسیر و نحو)
- القراءات و اللهجات : عبدالودود حموده

القراءات القرآنية (تاريخ و تعريف) : عبد الهادي فضلي *

مسروري برونهج البلاغه (١) (٢١-١)

منابيع اصلي : استياد نهج البلاغه - يا - سيري در نهج البلاغه *

منابيع فرعي : مستدرک نهج البلاغه : کاشف الخطاء *

نهج البلاغه و مصادره و وسايله : سيد عبدالزهراء حسيني *

مسروري برونهج البلاغه (٢) (٢١-٢)

منابيع اصلي : شرح نهج البلاغه : ابن ابي الحديد *

منابيع فرعي : بهج الصباغه في شرح نهج البلاغه : علامه محمد تقی شوشتری *

شرح نهج البلاغه : استاد محمد تقی جعفری *

شرح نهج البلاغه : ابن ميثم بخراني *

علوم بلاغت (١) (٢٢-١)

منابيع اصلي : جواهر البلاغه : احمد الهاشمي *

منابيع فرعي : مختصر المعاني : سعد الدين تفتازاني *

مطول : سعد الدين تفتازاني *

علوم بلاغت (٢) (٢٢-٢)

منابيع اصلي : جواهر البلاغه : احمد الهاشمي *

منابيع فرعي : مختصر المعاني : سعد الدين تفتازاني *

مطول : سعد الدين تفتازاني *

مناہج گرائیسی فقہ و مبانی حقوق اسلامی

فقہ (۱) (۱-۲۳)

مناہج اصلسی : لمحہ ارتہید اول

فقہ (۲) (۲-۲۳)

مناہج اصلسی : لمحہ و شرایع محقق

فقہ (۳) (۳-۲۳)

مناہج اصلسی : شرایع محقق

فقہ تطبیقی (۴-۲۴)

مناہج اصلسی : الفقہ علی المذاهب الخمسہ : محمد پرواد مخینہ

اصول فقہ (۱) (۱-۲۵)

مناہج اصلسی : معالم الاصول شیخ حسن بن زین الدین

اصول فقہ (۲) (۲-۲۵)

مناہج اصلسی : معالم الاصول شیخ حسن بن زین الدین

اصول فقہ (۳) (۳-۲۵)

مناہج اصلسی : معالم الاصول شیخ حسن بن زین الدین

آیات الاحکام (۱) (۱-۲۶)

مناہج اصلسی : کنز الحرفان فاضل مقداد

مناہج فرعی : زبدہ البیان فی احکام القرآن : مقدس اردبیل

۲- قلائد الدیر : شیخ اسمعیل جزایری

آیات الاحکام (۲) (۲-۲۶)

مناہج اصلسی : کنز الحرفان فاضل مقداد

مناہج فرعی : زبدہ البیان : مقدس اردبیل

تلمیذ فقہ و فقہا (۱) (۱-۲۷)

مناہج اصلسی : جزیرہ استاد

مناہج فرعی : ادوار فقہ آقای شجایی : فلسفۃ التشريع الاسلامی

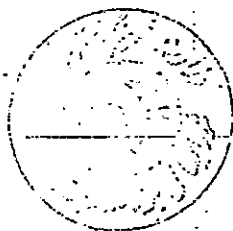
تاریخ الفقه الاسلامی • تاریخ الفقه الجعفری •
(مقدمه شرح لمعه کلاسی)

تاریخ فقه و فقه (۲) (۲۷-۲۸)

مناهی اصنامی: جلوه استاد •
مناهی فرعی: ادوار فقه • فلسفه التشريع الاسلامی •
تاریخ الفقه الاسلامی • تاریخ الفقه الجعفری •
(مقدمه شرح لمعه) •

فقه الحديث (۲۸)

مناهی اصنامی: یکی از شروح کتب اربعه و یا شروح الاربعینات •
مناهی فرعی: شروح کتب اربعه و شروح صحاح است •

منابع گرایش کلام و فلسفه اسلامی

فلسفه (۱) (۱-۳۲)

منابع اصلی : بدایة الحکمه علامه طباطبائی

فلسفه (۲) (۲۰-۳۳)

منابع اصلی : بهایة الحکمه علامه طباطبائی

منابع فرعی : علم کلی آقای حائری

حکمت الهی - قشقه ای

دروس فلسفه آقای مصباح - ۴ جلد اصول فلسفه

فلسفه (۳) (۳-۳۳)

منابع اصلی : بهایة الحکمه علامه طباطبائی

منابع فرعی : علم کلی آقای حائری

حکمت الهی آقای قشقه ای

روش فایده آقای مصباح - اصول فلسفه

کلام (۱) : افعال واجبه و محالیه (۱-۳۴)

منابع اصلی : کشف المراد

منابع فرعی : انوار الملک - علامه

سرمایه ایمان ، لاهیجی

گنهر مراد لاهیجی

کلام (۲) : نبوت و امامت (۲-۳۴)

منابع اصلی : کشف المراد

تفسیر المیزان جلد ۲ مبحث نبوت در ذیل آیه ۲۱۳ سوره بقره

کشف المراد - مبحث امامت و شرح المقاصد و فتاوی (مبحث امامت)

منابع فرعی : گنهر مراد لاهیجی

سرمایه ایمانی

کلام (۳) (۳-۲۰۳۴)

منابع اصلی : شرح منظومه سبزواری

قسمت معاد - فریخته اوش و ثانیه وثائقه از محمد ساد سن

منابع فرعی : ده مقاله پیرامین مبدا و معاد از آقای جوادی آملی

گنهر مراد ، لاهیجی

حکمت عقلی (۱) (۱-۲۵)

منابع اصلی : تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق ابن مسکویه
از ص ۱ تا ۴۶ چاپ مطبعه حسینیّه مصر -
منابع فرعی : کیسای سعادت ، اوصاف الاشراف ،
المحجۃ البیضاء - اخلاق ناصبری

حکمت عقلی (۲) (۲-۳۵)

منابع اصلی : تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق ابن مسکویه
از ص ۶۲ تا ۱۱۲ - چاپ مطبعه حسینیّه مصر -
منابع فرعی : کیسای سعادت - اوصاف الاشراف
المحجۃ البیضاء - اخلاق ناصبری

منطق (۱) (۱-۳۶)

منابع اصلی : الجوهر النضی
ص ۹۱ تا ۱۷۴ چاپ انتشارات بیدار
منابع فرعی : رهبر خرد محمود شهابی
منطق (۲) (۲-۳۶)

منابع اصلی : الجوهر النضی
از ص ۱۷۵ تا ۲۶۰
چاپ انتشارات بیدار
منابع فرعی : رهبر خرد محمود شهابی

منطق (۳) (۳-۳۶)

منابع اصلی : الجوهر النضی
درس ۲۶۰ تا ص ۳۰۴
منابع فرعی : رهبر خرد محمود شهابی

تاریخ فلسفه اسلامی (۲۷)

منابع اصلی : جزوه استاد
منابع فرعی : تاریخ فلسفه در اسلام : م - م شریف
تاریخ فلسفه در جهان اسلام : حنیف اخویری و ...
تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی ذبیح الطمصف

منابع تاریخ فلسفه (۱) (۱-۳۸)

۱- تاریخ مختصر فلسفه ترجمه آقای دکتر مجتبی

- ۴- تاریخ فلسفه کاپلستون ترجمه آقای دکتر مجیدی
 - ۳- تاریخ فلسفه یونان دکتر شرف الدین خراسانی
 - ۴- حکمت یونان ترجمه بزرگ استاد رزاد
 - ۵- حکمت سقراط و افلاطون محمد علی فروغی
 - ۶- سقراط و افلاطون ترجمه دکتر لطفی
 - ۷- تاریخ فلسفه یونان دکتر همون
 - ۸- تاریخ فلسفه غرب برتراند راسنیل
- منابع تاریخ فلسفه (۳۸-۳۹)

- ۱- تاریخ فلسفه غرب برتراند راسنیل
- ۲- تاریخ مذهب و فلسفه ترجمه دکتر مجیدی
- ۳- از پروتستانتیسم تا کاتولیسم دکتر شرف الدین خراسانی
- ۴- فلسفه چیست؟ رخشادوری
- ۵- سیر حکمت در اروپا محمد علی فروغی
- ۶- کانت دکتر کریم مجیدی
- ۷- عصر خرد
- ۸- عصر جزیه و تحریکات

متون فلسفی به زبان خارجی (۳۹-۴۰)
 منابع اصلی : گروه فلسفه و اعلام دانشکده الهیات ، متون مربوط به
 زبان انگلیسی ، فرانسیسی ، یا آلمانی انتخاب خواهند کرد .

صرفان (۴۰)

منابع اصلی : الریاض القبریة ، ابوالقاسم قشیری
 منابع فرعی : الانسان الكامل عزیز الدین نسفی
 انمزال القلوب والجوارح محتسبی
 وحقیق عبد القادر احمد عطشانی

(۲ و ۱ - ۴۳)

معارف شیعه ۱ و ۲

منابع اصلی : جزوه استاد با استفاده از منابع زیر : نهج البلاغه ، اصول کافی ، احتجاج طبرسی بحار الانوار ، کتب کلامی از جمله آثار از شیخ مفید ، شیخ صدوق شیخ طوسی ، سید مرتضی علامه حلی ، شیعه و شیعه در اسلام سزمه طباطبائی الشیعه بین الاشاعره و المعتزله از هاشم معروف الحسینی .

منابع فرعی : الفدیر از امینی ، اصل الشیعه و اصولها از : کاشف المظالم تأسیس الشیعه از سید صدر ، طبقات اعلام الشیعه و اعیان الانبیاء از آقا بزرگ تهرانی ، کتب مهم تالیف شده درباره ائمه بخصوص امام صادق و امام رضا (ع) ، مقدمه مرآت العقول دو جلد از آقای عسکری ، ملل و نحل شهرستانی فرق الشیعه مقالات الاسلامیین .

(۲ - ۱ - ۴۴)

تاریخ شرق اسلامی -

منابع درس : الفرق بین الفرق فرق الشیعه ، ملل و نحل شهرستانی

(۴۵)

تاریخ فلسفه اسلامی (۱)

منابع اصلی : تاریخ فلسفه در جهان اسلام - خلیل الجبر و یوحنا خنی الفاخور - نشات الفکر اسلامی دکتر علی تشاء - تاریخ فلسفه در اسلام م - م شریف - حکای اسلام (مقدمه) آقایی اشتیانی

منابع فرعی : تاریخ علوم عقلی در اسلام دکتر مفی - تاریخ فلسفه اسلام پروفسور کریم

(۴۶)

تاریخ فلسفه - عتب (۱)

منابع اصلی : سیر حکمت در اروپا - تاریخ فلسفه "کابلسترن" - تاریخ فلسفه بر تراندراسل تاریخ فلسفه بوزان - شرف الدین خراسانی تاریخ فلسفه یوسف کرمی - نقد تفکر فلسفه غرب - ترجمه دکتر احمدی

(۴۷)

کلینیات علم کلام

منابع اصلی : ملل و نحل شهرستانی - تاریخ علم کلام شبلی نعمانی مذاهب الاسلامیین دکتر عبدالرحمن بدوی

(۴۸)

تفسیر عرفانی قرآن

منابع اصلی : تفسیر خواجه عبدالله انصاری - ابن عربی - رساله قشیری

(۴۹)

متون عرفانی فارسی (۱)

منابع اصلی : منتخبی از کشف المحجوب هجویری ، از رسائل خواجه عبدالله انصاری ، از اسرار التوحید ، از ترجمه رساله قشیری ، از آثار منظوم سنائی و عطار با شرح مضارب و اصطلاحات .

(۴۹-۷)

مقنن عرفانی (۲)

منابع اصلی: منتخباتی از دفتر اول منوی، منتخباتی از دیوان شمس تبریزی، از دیوان عراقی، از دیوان حافظ، از دیوان شاه نعمت اله ولی، از مرصاد العباد

(۴۹-۴)

مقنن عرفانی فارسی (۳)

منابع اصلی: منتخباتی از آثار جامی - از منظومه های جامی - از آثار فیض کاشانی ترجیع بند هاتف امفہانی - منتخباتی از مکاتیب شیخ احمد سرہندی

(۵۰)

تاریخ تصوف

تاریخ تصوف دکتر یحیی - جستجو در تصوف، دکتر زرین کوب - بحثی در تصوف، دکتر یحیی فصول مربوط به تصوف در تاریخ ادبیات دکتر صفا

منابع فرانسوی: زهد و تصوف در اسلام - کلد زبیر، تصوف اسلامی - نیکلسن

مقنن دینی و عرفانی بزبان انگلیسی (ترجمه) (۱-۵۱)

منابع اصلی: فصل اول و دوم از کتاب تحریف (Sufism) آریتری (Islamic) فصل مربوط به تعاریف مربوط به تصوف از کتاب درخان اسلامی نیکلسون (Must'eism)

مقنن دینی و عرفانی بزبان انگلیسی (ترجمه) (۱-۵۱)

منابع اصلی: مقاله دائره المعارف هیتینگ درباره موفیه (Sutigm)

مقاله دائره المعارف هیتینگز درباره "توحید" (Monotheism)

مقنن دینی و عرفانی بزبان انگلیسی (ترجمه) (۱-۵۱)

Varieties of Religious Experiences

منابع اصلی: فصل مربوط به عرفان از کتاب "انواع تجربه های دینی" ویلیام جیمز

(۵۲)

ادیان ابتدایی و قدیم

منابع اصلی: تاریخ جامع ادیان - جان تاهس Theories Of Primitive Religions By Pritehard

(۵۳)

ادیان ایران قبل از اسلام

منابع اصلی: دین ایران باستان - نیبیرگ - مزدا پرستی در ایران قدیم - کریستن -

اوستا - ترجمه پورداودنانی و تعلیمات و پیگردن - آئین مزدک - کلیم -

(۵۴)

دین یهود و مسیحیت

منابع اصلی: تاریخ جامع ادیان - جان تاهس Encyclopaedia of Religions & Ethics
Encyclopaedia of Lusing Faiths, Ly . R.e.Zaehner Encyclopaedia of Religions & Ethics.

(۵۵)

ادیان هند و بودایی

منابع اصلی :

۱ - تاریخ جامع ادیان جهان تانسی

۲ - ادیان و مکسهای فلسفی هند دارموش شابکان

۳ - مقارنه ادیان : احمد شناسی. تاهره جلد چهارم

منابع فرعی :

راه حق : دامادپاده ترجمه رضا مددی

اسلام و ادیان دیگر (۵۶)

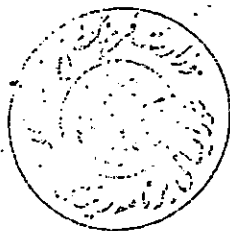
منابع اصلی : ملل و نحل شهرستانی کتاب التمهید با تلامس المصنفی تاجی عبدالجبار

احتجاجات طبرسی

جامعه شناسی ادیان (۵۷)

منابع اصلی : کتاب جامعه شناسی دین ، اثر یو یاکسیم واخ - نظریه های مربوط به ادیان -

ابتدائی اثر پریچارد .

(۶۲)

وضع کنونی جهان اسلام

منابع اصلی : حاضر العالم الاسلامی (شکیب ارسلان) ، العالم الاسلامی (عمر رضا کحاله) ، جغرافیه العالم الاسلامی (محمود طه ابوالفداء) (جغرافیای عمومی جهان) (سحاب) ، شناخت آماری جهان سوم (ترجمه دکتر محمد رضا جابلی) ، جغرافیای جمعیت و کشورهای در حال توسعه (ترجمه هوشنگ بهرام بیگی) ، سکان العالم الاسلامی (محمود شاکر) ، مجموعه - کتابهای محمود شاکر در باب هر یک از کشورهای اسلامی ، دوره مجله مکتب السلام ، تاریخ - ملل و دول اسلامی (کارل پرو کلمان) ، اسلام در جهان امروز (مارسل بوازار) ، اسلام در - جهان امروز (ویلفرد کنت ول اسمیت) ، مسئله آنان مورخ (محمد کاظم توکلی) ، مبارزه اتراب در راه استقلال اقتصادی

ترجمه جلال علون نیا (بربین و مردم ترکیه) (ترجمه علی اصغر بهرام بیگی) و دیگر کتب ایمنه ، دغ ، صد میلیون عرب (ترجمه حسین مبری) ، در خاور میانه چه گذشت ؟ (ناصر - الدین نشایی) درباره فلسطین (اکسیم رونسون) ، بنگلادش (مدیقه بیگم مجانبی) تاریخ سده و کشورهای عربی (ترجمه محمد حسین دهری) ، تاریخ انقلاب فلسطین (حمید احمدی) نیز از اسلام در آفریقا (سید هادی خسرو شامی) ، آشنائی با کشورهای آفریقایی غریبی و مرکزی (شروین طهماسبی) ، جبهه پولیساریو (ترجمه مجید نوحی) ، جنبش آزاد بیخش ارتیسوه (مجموعه کرامه) ،

(۶۳)

تاریخ نگاری در اسلام

منابع اصلی : روش تحقیق در تاریخ (کیدن کلارک) ، فلسفه علم (ترجمه بیعی مهدوی) ، علم التاریخ عند المسلمین (ربر نسال) ، تاریخ نگاری در اسلام (ترجمه یعقوب آزاد) ، نقد و بررسی در باب مآخذ تاریخ ایران بعد از اسلام (عبدالحسین زرین کوب) ، روش تحقیق در تاریخ (جهانگیر قائم مقامی) ، تاریخ در ترازو (عبدالحسین زرین کوب) ، فلسفه تاریخ (عبدالکریم سروش) ، تاریخ (گوردون چایلد) ، تاریخ شناسی (مجید یکتائی) ، تاریخ نگاری در ایران (لمبتون ، آربری) ، تاریخ چیست ؟ (ای . اچ . کار) ، جامعه و تاریخ (مرتضی مطهری) ، مقدمه فی تاریخ صدر اسلام (الدکتور عبدالعزیز الدوری) ، فلسفه تاریخ ابن خلدون (محسن مهدی) ،

(۶۴)

تاریخ هنرهای اسلامی

منابع اصلی : هنر اسلامی (ازنست کونل) ، ترجمه هوشنگ طاهری) ، هنر معماری در سرزمینهای اسلامی (ج . هوگ) ، پرویز ورجاوند) ، هنر ایران (آندره گدار ، بهروز حبیبی) دوره مجله هنر و مردم - تاریخ هنر اسلامی (ترجمه مسعود رجب نیا) ، معماری اسلامی ایران در دوره ایلخانان (ترجمه نریار) راهنمای منابع اسلامی (ترجمه فربار) منابع ایران بعد از اسلام (ترجمه محمد علی خلیلی) ،

تاریخ هند (ترجمه محمد تقی فخر داعی) ، تاریخ هندوستان (مولوی عبدالرحیم ، سرزمین
و مردم هند (امیر فریدون کروز) ، طبقات اکبری (خواجه نظام الدین احمد) ، جهانگیر
نامه (احمد هاشم)

تاریخ سیاسی اسلام (۴۶-۶۶)

منابع اصلی : اندلس یا تاریخ حکومت مسلمین در اروپا (دکتر محمد ابراهیم آیتي) ،
تاریخ فتوحات اسلامی در اروپا (شکیب ارباکن ، ترجمه علی دوانسی) ، نفوذ اسلام در اروپا
در قرون وسطی (دکتر ابوالفضل عزتسی) ، تاریخ ملل و دول اسلامی (بروکلمان) ، تاریخ عرب
و اسلام (امیر علی ترجمه فخر داعی) ، تاریخ مفضل عرب (فیلیپ عتسی) ، تاریخ سیاسی
اسلام (دکتر حسن ابراهیم حسن) .

کتاب العبر (ابن خلدون) ، کامل (ابن ایشر) ، تاریخ طبری ، نفع الطیب (مقرئ تلمسانی)
، المعجب فی تلخیص اخبار المغرب (عبد الواحد مراکشسی) ، و نیات الاعیان (ابن خلکان) .

تألیفات فرعی : تاریخ اسلامی (مونتگمری وات) ، دولت اسلام فی الاندلس
(محمد عبدالله) ، جزوه المقتبسی فی ذکر ولاده الاندلس ، فجر الاندلس (دکتر
حسین مؤنس) .

کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی (۶۷-۶۸)

منابع اصلی : تاریخ تمدن (ج. ا. رابن دوانت) ، سیر تاریخ (گوردن چایلد) ، تمدن در
بوته آزمایش (آرنولد توینبی) ، تاریخ مفضل عرب (ج. ا. فیلیپ عتسی) ، کاوشنامه اسلام
(دکتر عبدالحمین زرین کوب) ، دانشین میمنین (محمد رضا حکیمی) ، علم و تمدن در اسلام
(حسین نصر) ، تمدن اسلام در قرن چهارم هجری (آدم متز) ، تاریخ علوم عقلی در اسلام
ذبیح الله مفا

منابع فرعی : العرب قبل الاسلام (جرجی زیدان) ، المفضل فی تاریخ العرب قبل الاسلام
(جواد علی) ، تاریخ تمدن اسلام (جرجی زیدان)

تاریخ تشکیلات اسلامی (۱) (۶۸-۶۹)

منابع اصلی : احکام السلطانیه (الماوردی) ، عبقریه الاسلام فی اصول الحکم (منذر العجلانی)
، الوزرا و الکتاب (جهشیاری) ، تاریخ تمدن اسلام (جرجی زیدان) ، الفخری فی الادب
السلطانیه (ابن طباطبائی) ، کتاب الخراج (قاضی ابو یوسف) ، کتاب الخراج (یحیی بن آدم) ،
کتاب الخراج و منعه الکتابه (قدامه بن جعفر) ، مقدمه (ابن خلدون) ، کتاب الاموال (ابو عبید
قاسم بن سلام) ، النظم المالیه (محمد ضیا الدین الریس) ، قضا در اسلام (صدر بلاغ)
اقتصاد ما (محمد باقر دثر)

منابع فرعی : بررسی وضع مالی و مالیه مسلمین (دکتر ابوالقاسم اجتهادی) ، تاریخ

تاریخ سیاسی اسلام (۱) (۱-۶۶)

منابع اصلی : تاریخ یعقوبی (یعقوبی) ، تاریخ طبری (طبری) ، فتوح البلدان (بلادری) ، اخبار الطوال (دینوری) ، مروج الذهب (مسعودی) ، کامل (ابن ایثر) ، تاریخ الخلفاء (سیوطی) ، البدايه و الهایسه (ابن کثیر) ، تاریخ ابوالفداء (عماد الدین - حموی) ، ارشاد (شیخ مفید) : تاریخ عرب و اسلام (امیر علی) ، تاریخ سیاسی اسلام (دکتر حسن ابراهیم حسن) ، تاریخ مفضل عرب (فلیپ حتی) ، تاریخ اسلام دکتر فیاض) ، خزران (ترجمه محمد علی موحد) ، برمکیان (ترجمه عبدالحمین میکده) ، بابک خرم دین (سعید نفیسی) ، آل بویه (علی اصغر فقیهی) تاریخ ملل و دول اسلامی (کارل بروکلیمان) خطبه (مقریزی) ، مختصر الدول (ابن عسری) ، تجارب الامم (ابن مسکویه) ،

منابع فرعی : تاریخ طبرستان (ابن اسفندیار) ، تاریخ طبرستان و رویان (برزعی) زمین الاخبار (کردیزی) ، فی رحاب الائمه (سید محسن امین الداملی)

(۲-۶۶)

تاریخ سیاسی (۲)

منابع اصلی : کامل (ابن ایثر) ، تاریخ الخلفاء (سیوطی) ، مختصر الدول (ابن عسری) ، تاریخ ابوالفداء (عماد الدین مهوی) ، کتاب العبر (ابن خلدون) ، خطبه (مقریزی) ، حسن المحاضر (سیوطی) و فیات الاعیان (ابن خلکان) ، سیره صلاح الدین (بهاء الدین بن شداد) ، روضة المفقا (میر خواند) ، تاریخ مزیده (مستوفی) زمین الاخبار (کردیزی) ، جامع التواریخ (رشیدی) ، بیانگشای (جوینی) ترجمه تاریخ سمینی (جرفادقانی) ، سلجوقنامه (فایزری) ، تاریخ آل سلجوق (ابو طاهر خاتونی) ، راجع الصدور (راوندی) ، اخبار الدوله السلجوقیه (صدرالدین حسینی) ، طبقات ناصر (منهج سراج) ، تاریخ ملل و دول اسلامی (بروکلیمان) ، تاریخ عرب و اسلام (امیر علی) ، تاریخ مفضل عرب (فلیپ - حتی) ، تاریخ سیاسی اسلام (دکتر ابراهیم حسن) ، تاریخ مغول (عباس اقبال) ، تاریخ مفضل ایران (عباس اقبال) ، تاریخ عمر حافظ (دکتر قاسم غنی) ، تاریخ جنگهای صلیبی (استیون - رانسیمان) ، تاریخ امپراتوری عثمانی (وین ووسینچ) ، استانبول و تمدن امپراتوری عثمانی (برنارد لوئیس) ، آتاتورک (دکتر حمید نخعی) ناسیونالیسم ترک و تمدن باختر (ضیا گوکالپ) ، ترکیه (دکتر خانبابایی) ، جمهوری اول ترکیه (ریچارد رابینسون) ، پیدایش دولت صفوی (میشل سزاوی) ، تشکیل دولت ملی در ایران (والتر هینتس) ، ایران عمر - صفویه (راجر سپوری) ، زندگانی شاه عباس (نصرت الله فلسفی) ، تاریخ ملل و دول اسلامی (بروکلیمان) ، تاریخ خاور میانه (ترجمه دکتر هادی جزایری) ، شرق نزدیک در تاریخ (فلیپ حتی) ، تاریخ کشور های همجوار ایران (دکتر کامران مقدم)

عالم آرای عباسی (۱) ، در بیک ترکمان (احسن التواریخ) (حسن بیک روملو) ، عالم آرای صفوی (یدالله شکری) ، تاریخ افغانستان ، بعد از اسلام (عبدالحی حبیبی) ، غوریان (عتیق

الله پژواک

و اجتماعی اسلام (دکتر حسن ابراهیم حسن) ، خلیفه و سلطان (و ۰۰ بار تولید) ، تاریخ تمدن اسلام (جرجی زیدان) ، تاریخ مفصل غرب (فیلیپ حتی) .
متون تاریخی ... (۶۹)

منابع اصلی : سیره ابن اسحاق ، سیره ابن هشام ، بنیازی و اقدی ، اسنام کلیبی ، طبقات ابن سعد ، فتوح البلدان بلا دری تاریخ یعقوبی ، تاریخ طبری ، مروج الذهب مسعودی ، عقد الفريد ابن عبد ربه ، مقاتل الطالبیین ، کامل ابن ایثر ابن خلکان ، ابن خلدون ، وقعه - الحفین نصرین مزاحم ، اخبار الطوال : ابو حنیفه دینوری ، عیون الاخبار ابن قتیبه - دینوری ، الامامه و السیاسه ابن قتیبه ، الفهرست ابن ندیم ، الفخری ابن طقطقی ، - تاریخ ملوک الارض و الانبیاء حمزه اصفهانی ، البدء و التاریخ : مطهر المقدسی ، غرر - ثعالبی

منابع فرعی : تجارب الامم : ابن مسکویه ، مختصر الدول : ابن عبری ، تاریخ ابوالفداء ، الایاه و النهایه ابن کثیر ،

اسلام در برخورد با غرب و استعمار ... (۷۰)

منابع اصلی : نهضت‌های اسلامی در مبداء الہ اخیر (شہید مرتضیٰ مطهری) ، اندیشه سیاسی در اسلام مبارز (حمید عنایت) ، سیر اندیشه سیاسی غرب (حمید عنایت) ، نقش روحانیت در مشروطیت (جاسد الگار) ، تشبیه مشروطیت (عبدلہادی حاشی) ، تنبیہ الامم و نثره - الملہ (محمد حسین ثانی) ، الاسلام فی مواجهہ الحداثیات المعاصرہ (ابو الاعلیٰ مودودی) ، مفادیم اسلامیہ حول السیر و الدولہ (مہدود) ، الاخوان المسلمین (زکریا بیومی) ، احیاء فکر دینی در اسلام (محمد اقبال لاہوری) ، جمال الدین اسد آبادی (جمال پادشاه) ، تاریخ بیداری ایرانیان (ناظم الاسلام کرمانی) ، نقش جمال الدین اسد آبادی در بیداری مشرق - زمین (محیط طباطبائی) ، تاریخ انقلاب مشروطیت ایران (مہدی ملک زاده) ، شیخ محمد - عبده (مصطفیٰ حسینی طباطبائی) . دین و جامعه (حمید عنایت) ، اندیشه های میرزا قتیعی آخوند زاده (فریدون آدمیت) ، اندیشه ها و نہادہای سیاسی در ایران و اسلام (حمید عنایت) ، طبایع الاستبداد (نبدالرسن کواکبی) ، ترجمہ عبدالحسین قاجار) ، سید جمال الدین حسینی پایه گذار نہضت‌های اسلامی (مدرو ائسی) ، تاثیر اسلام در بیداری ملتہای آسیا و آفریقا (محقق داماد) .

اسلام شناسی در غرب ... (۷۱)

منابع اصلی : اسلام از دریچہ چشم مسیحیان (مجتبیٰ مینوی) ، تحقیقات علمای مغرب - در باب ممالک شرقی (حسن تقی زاده) ، خاور شناسی در روسیہ و اروپا (حمزه سردادور) ، خاور شناسی و توطئه خاور شناسان (غلامرضا سیدی) ، المستشرقون .

منابع اصلی : المسالك والممالك ابن خرداد به ، البلدان یعقوبی ، اطلاق النایسه ابن رسته ، البلدان ابن فقیه ، المسالك المظفری صوره الارض ابن حوقل ، احسن التقاسیم مقدسی ، نزهة المشتاق ادریسی ، رحلة ابن جبیر ، معجم البلدان یاقوت ، تقویم البلدان ابوالفداء ، رحلة ابن بطوطه ، حدود العالم (۹) ، سفر نامه ناصر خسرو ، جهان نامه ابن بکران ، تاریخ قم ، تاریخ بیهق ، تاریخ طبرستان ابن اسفندیار ، تاریخ طبرستان و رویان مرعشی ، مزارات هرات دشتکی ، غنائل بلخ صفی الدین ابی بکر ، تاریخ بخارا نرشخی ، تاریخ رویان مولانا آملی ، فارس نامه ابن بلخی ، شیراز نامه ، آثار البلاد قزوینی ، سفر نامه ابی دلف (عربی) ، بستان السیاحه ...

(۷۳)

تاریخ آموزش و پرورش در اسلام

منابع اصلی : تاریخ آموزش در اسلام (دکتر احمد شلبی) ، آموزش و پرورش اسلامی (دکتر ابوالفضل عزنی) ، منیقه المریدفی آداب المقیدو الاستفید (شهید ثانی) ترجمه دکتر حاجتی ، پژوهشی در نظام طلبگی (مهدی خوابلی) ، تاریخ فرهنگ ایران (عیسی صدیق) ، مدارس نظامیه (دکتر نورالله کسائی) ، تاریخ دانشمندان بزرگ اسلامی (دکتر نورالله کسائی) جغرافیای تاریخی اسلام (۷۴)

منابع اصلی : المسالك والممالك ابن خرداد به ۲۵۰ هـ - کتاب الخراج قدام ۲۶۶ هـ ، - البلدان یعقوبی ۲۷۸ هـ ، الاغریق النایسه ابن رسته ۲۹۰ هـ - مختصر کتاب البلدان ابن فقیه ۲۹۰ هـ - التنبیه والاشراف - ودی ۳۳۲ هـ - المسالك والممالك المظفری ۳۲۰ هـ ، صورت الارض ابن خرقل ۳۶۲ هـ - احسن التقاسیم مقدسی ۳۷۵ هـ - سفر نامه ناصر خسرو ۴۲۸ هـ نزهة المشتاق فی اختراعات الاناق ادریسی ۵۴۸ هـ - رحلة ابن جبیر ۵۸۰ هـ - معجم البلدان یاقوت ۶۲۲ هـ آثار البلاد و اخبار العباد قزوینی ۶۷۴ هـ - تقویم البلدان ابوالفداء ۷۲۱ هـ - نزهة القلوب حمداله مستوفی ۷۴۰ هـ - رحلة ابن بطوطه ۷۵۶ هـ -

منابع فرعی : سرزمینهای خلافت شرقی (کی لسترنج) ، جغرافیای حافظ ابرو ، جهان نامه - (محمد بن بکران) ، مطلع الشمس (اعتماد السلطنه) ،

(۱ - ۷۵)

تاریخ علوم در اسلام (۱)

منابع اصلی : آداب تعلیم و تعلم در اسلام (ترجمه دکتر محمد باقر حاجتی) ، المدحۃ البیضاء (ج ۱) ، علم الحديث (کاظم شانه چی) ، درایة الحديث (کاظم شانه چی) ، خدمات متقابل ایران و اسلام (استاد مطهری) ، علوم اسلامی (استاد مطهری) ادوار فقه (محمود شهابی) ، علم کلام (احمد مفاتی) معتزله (دکتر محمود فاضل) ، دانش مسلمین (محمد رضا حکیمی) منابع فرعی : تاریخ ادبیات در ایران (ذبیح الله صفا) مبادی فقه و اصول (دکتر علیسرطا نیقی)

تاریخ علوم در اسلام (۲)

(۷۵ - ۷۴)

منابع اصلی : انتقال علوم یونانی به عالم اسلامی (ولیمی اولیوی) ، تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی (ذبیح الله صفا) ، تاریخ علوم در اسلام (حسن تقی زاده) ، تاریخ فلسفه در جهان اسلام (حنا الفاخوری) ، تاریخ فلسفه اسلامی (هانری کورین) تاریخ فلسفه در اسلام (م. م. شریف) ، علم و تمدن در اسلام (حسین نصر) ، سه حکیم مسلمان (حسین نصر) ...

(۷۵ - ۷۴)

تاریخ علوم در اسلام (۳)

منابع اصلی : تاریخ پزشکی ایران ، و سرزمینهای خلافت شرقی (سی ریل الگود) ، تاریخ نجوم اسلامی (کرلو الفونسونلینو) ، نظر متفکران اسلامی درباره طبیعت (حسین نصر) ، شیمیدانان نامی اسلامی (جعفر آقابانی) ، علم و تمدن در اسلام (حسین نصر) دانش مسلمان (محمد رضا حکیمی) ، تاریخ تمدن اسلام (جرجی زبدان) ، تمدن اسلام و عرب (گوستاولوبون) ، خدمات متقابل اسلام و ایران ، فرهنگ اسلام در اروپا (دکتر زیگرید هونکه) ، تاثیر اسلام در اروپا (مونتگمری وات) ، تمدن اسلامی در قرن چهارم هجری (آدم متز) ...

(۷۶ - ۷۵)

تاریخ شیعه (۱)

منابع اصلی : الف منابع کهن : ارشاد : مفید : اخذی : مفید ، احتجاج : طبرسی ، اعلام الواری : طبرسی ، منابع : ابن شهر آشوب ، مقاتل الطالبین : ابوالفرج اصفهانی ، شرح نهج البلاغه : ابن ابی الحدید ، تاریخ : یعقوبی ، مروج الذهب : معصودی ، طبقات : ابن سعد ، اخبار الخوارج : دینوری ، غیون الاخبار : ابن قتیبه ، تاریخ الرسول و الملوك : طبری ، کامل : ابن اثیر ، اسباب الاشراف : بلاذری ، وقعه الصفین : نمر بن مزاحم ، بحار الانوار : مجلسی ، تذکره الاثمه : مجلسی ، فرق الشیعه : ویختی ، السفین : عبدالجلیل رازی ، مجالس المومنین : شوشتری ، رجال : کشی ، فهرست : طوسی ، عیون اخبار الرضا : صدوق ، ...

ب . منابع جدید : اعیان الشیعه : محسن امین ، الشیعه و الحاکمین : محمد جواد مغنیه ، تاریخ الشیعه : حسین علی محفوظ ، التذییر : علامه امینی ، شیعه در اسلام : علامه طباطبائی ، تاریخ شیعه : فان کلوتن ، تاریخ الشیعه : محمد حسین الهفغری ، الحیاه السیاسیه للامام الحسن (ع) : جعفر مرتضی ، الحیاه السیاسیه للامام الرضا (ع) : جعفر مرتضی ، الحیاه السیاسیه للامام الجواد : جعفر مرتضی ، ... ، تالیفات سید مرتضی عسکری ، تشیع در مسیر تاریخ : دکتر سید حسین جعفری ، جهاد الشیعه : سمیره مختار اللبثی ، اصل الشیعه و اصولها : کاشف الغطاء ، زندگانی تحلیلی پیشوایان ما : عادل ادیب ...

(۷۶ - ۷۵)

تاریخ تشیع (۲)

منابع اصلی : فتوح البلدان : بلاذری ، احسن التقاسیم : مقدسی ، جوامع السیره : ابن خرم - تجارب الامم : ابن مسکویه ، الفخری : ابن طقطقی ، النجوم الزهره : ابن تغری ، تاریخ حلب : ابن البعیدم ، تاریخ گزیده : حمدالله مستوفی ، حبیب السیر : خواندمیر ، روضه الصفا : میر - خواند ، تاریخ طبرستان : ابن اسفندیار ، تاریخ طبرستان : مرغنی ، تاریخ بیهق : ابن فندق ، تاریخ قم : حسن بن علی بن عبدالملک قمی ، تالیفات : حافظ ابرو ، السلوات : مقریزی ، ... ، خروج و عروج سرداران : جان اسدیت ، نهضت سرداران : ترجمه کریم کشاورز آل بویه : علی اصغر فقهی ، تاریخ مفضل ایران : عباس اقبال ، تاریخ مغول : عباس اقبال